

دلويديځ له وخته تېر اعترافات!!

ديارلسم کال، درېمه، پرلپسې ۹۲مه گڼه، دلو ۱۳۹۴ل، جمادى الأولى ۱۴۳۷هـ، مارچ ۲۰۱۶م

مجاهدينو ته دهيواد دنوميالي جهادي او علمي شخصيت
محترم مولوي جلال الدين حقاني څو توصيې!

- سليم حاجي، له ياده مو نه يي وتلی !!
- د تعليم او تربیې او عالي تحصيلاتو کمیسیون لخوا په هیواد کې دتعلیمي کارونو د هیئتې راپور
- سوله دوسیلي په توګه!
- مسؤل ناهنجاری های امة مسلمة کیست؟
- دکابل رژیم اردو، ولې دتیښتې او تذبذب ښکار ده؟
- دامیر اطاعت د احادیثو او دفعهې په رڼا کې

محرک

علمي، فرهنگي، ټولنيزه اسلامي خپرونه

لړليك

مخ	عنوان	گڼه
۱	سرليکنه.....	۱
۲	دمجاهدينو د شرعي دورو په وياړ داميرالمؤمنين.....	۲
۶	مجاهدينو ته دمولوي جلال الدين حقاني څو.....	۲
۸	پراسلامي خاورو د ښکېلاک کړو سيالي.....	۴
۱۱	مستول ناهجاري هاي امة مسلمه کيست؟.....	۵
۱۳	دامير اطاعت داحاديثو او فقهي په رڼا کې.....	۶
۱۷	سوله دوسيالي په توگه.....	۷
۱۹	دزد را رها کړندوپرونده رابازداشت.....	۸
۲۲	دمرحوم ملامحمد حسن رحمانی صاحب ژوند ته ...	۹
۲۵	دسرپل له مستول مولوي عطاء الله سره مرکه.....	۱۰
۲۹	دحياء او تواضع ځلانده ستوري شهيد محمد ولي.....	۱۱
۳۱	تعليم او تربيه دژوندانه اړتيا!.....	۱۲
۳۵	په اسلام کې دخليفه يا امير ټاکلو لاره.....	۱۳
۳۸	په افغانستان کې دسولې په اړه ناسم تصورات.....	۱۴
۳۹	دسولې په نامه څه روان دي؟.....	۱۵
۴۰	گلکڅونه.....	۱۶
۴۲	په جهاد کې دمطبوعاتو اړتيا او ونډه.....	۱۷
۴۶	څورجانبه ناسته تېر ايستونکې ده؟.....	۱۸
۴۷	د شهيد مولوي عبدالحليم لنډه پيژندنه.....	۱۹
۴۸	متل څه ته وايي؟.....	۲۰
۵۰	په هېواد کې دتعليمي کارونو دهيئتې راپور.....	۲۱
۶۲	اهل سنت والجماعت دخپلورگونو امامانو تقليد.....	۲۲
۶۴	له امارت څخه لارې بيلونکي، څوک دي او څه.....	۲۳
۶۷	سليم حاجي ، له ياده مونه يې وتلی!!.....	۲۴
۷۵	دڅرک دارالافتاء.....	۲۵

دريالسم کال، دريمه، پرلپسې ۹۲مه گڼه، دلو ۱۳۹۴ل،
جمادی الأولى ۱۴۳۷هـ، مارچ ۲۰۱۶م

امتیاز:

دا امتیازخاوند: دافغانستان اسلامي امارت
دفرهنگي چارو کميسيون

مسؤل مدير: عبيد تنوير

ليکوال پلاوی: ډاکټر صابر، حميد، جميل مېرني
او افضل محمد تراب

گپون:

۱۸۰ افغانۍ
۲۴۰ ډالارې
۶۰ ډالره
۶۰ يورو
۱۵ افغانۍ
۲۵ ډالارې

افغانستان:
پاکستان:
امريکا:
اروپا:
يوه گڼه:

يادونه

حتمي نه ده چې په څرک کې خبرې شوې مقالې
دادارې دپاليسي ترجماني وکړي هره ليکنه دليکوال
خپل نظر دی.

تخنيکي چارې: تخنيکي خانگه

پتې:

srak_111@yahoo.com

دلويديځ

له وخته تېر اعترافات!!

په افغانستان کې دناټو دقواوو يوپخوانی قومندان جنرال «ډېو فرېسر» په کندهار کې يوې جوړې شوي کانډايي غونډې ته په خبرو کې اعتراف وکړ چې دطالبانو دنظام ړنگول دامريکا اوغرب ستره تيروتنه وه، هغه زياته کړه چې دطالبانو سره دجگړې له امله امريکا اوناټونه داچې افغانستان ارام اوکنترول نکر، بلکې د۴۰ کلونو لپاره منځني ختيځ ته دروند سرخوږی پيدا کړ او هلته يې دتباھيو اوورانيو لمبي بلي کړي.

دناټو ددغه قومندان اعتراف په داسې وخت کې مخې ته راځي، چې اوس په هغه جگړه چې امريکا اومتحدينويي په افغانستان کې پيل او اوپه افغانانووتپله يوه نيمه لسيزه اوړي، چې په ترڅ کې پنځه لکه مظلوم افغانان امريکااوغرب په خپل وحشت له تيغه تير، يونيم ميلون يې شکنجه اوهم يې کړيدلي افغانان له تل پاتې، ډول ډول ناورينونه او تباھيو سره لاس اوکړيوان وگرځول.

پنځلس کاله وړاندې داسلامي امارت موسس مرحوم ملامحمد عمر مجاهد امريکا اوغرب ته په صريحو ټکو ويلي وو چې دافغانستان د هضمولو اواشغالولو له ناروا فکر اوتصميم څخه دي تير شي اوپه خپلي تکنالوجي او اقتصاد دې نه تير وځي، ځکه دلته يومعنوي ځواک او قوې اراده موجوده ده، چې په ډيره ميرانه به دافغانستان له لويشت لويشت خاوري اوديني شعايرو څخه دفاع وکړي اوانجام به مو سخت ندامت اوپېښمانتيا وي!!!

خوامريکا او ملگري يې دخودخواهي په نيشه کې مستغرق وو، داسې اټکل يې کړی وو چې دڅو مياشتو وحشت او بربريت په کارولو سره به دجهاد او قربانی په مينه مست اوماماله ولس وځپي اودغه ميرنی خاوري او ستراتيژيکه سيمه به دتل لپاره ددوئ لاسو ته ولويږي.

خو تير ۱۵ کلونه افغانستان

دنري لپاره پرانيستی کتاب وو،
امريکا او ناتو خپله هر ډول
وسله او جنگي تکنالوجی چې په
لاس کې درلوده هلته يې
وکاروله او بې کچې ډالر يې
دجگړې اوسياست په ميدان کې
خاوري ايري کړل، خو نتيجه يې
هرچا ته لکه لمر ښکاره شوه
چې هيڅ هم په لاس ورنغلل ،
دتش لاسو اوبې وسه افغانانو

دقوي ارادي په وړاندې دامريکا اوناتو يونيم لک مجهز لښکر ، دکابل رژيم څلور لکه ملي اردو او دوه
تريليو ډالرو سخته افواحه ماته وليده او په دې وړتوانيدل چې دافغانستان د ۳۴ ولايتونو څخه حد
اقل په يوه ولايت اووروكي سيمي کې هم امنيت تامين او يوه نسبي اداره هلته جوړه کړي.

دناتو دقومندان جنرال «ډېو فرېسر» تازه اعترافات په گوته کوي چې که امريکا او متحدينو يې
پنځلس کاله دمخه له هوش او عقل څخه کار اخيستی وای او دمرحوم ملاصاحب وړاندويني په
غور اوريدلي وای، نن به هغوی له دومره خجل اوشرمنده حالت سره نه مخ کيدلای، چې په جگړې کې
يې له قدم قدم شکست وروسته اوس دسولي او مذاکراتو لپاره، کله چين ، کله پاکستان او کله بل چا
ته لمن ځولی کوي، چې که طالبان دجگړې په ځای دسولي لور ته گامونه واخلي او مذاکرات ورسره
وکړي.

خو اسلامي امارت دامريکا او ناتو په خباثتونو او چلوتو ښه پوه دی ، هيڅکله به يې په نرمو
غاړو او دسولي او تفاهم په وچو شعارونو تير نه ووځي، ځکه دامريکايانو حضور که لږ وي يا ډير، هغه
دافغانستان لپاره زهرقاتل دی.

دناتو قومندانان ددې پرځای چې په پخوانيو تيروتنو اعترافات وکړي اودامريکا په حماقتونو تبصري
وکړي ، ښه داده چې امريکا ته دوتلو لارې ور وښيي او مشوره ورکړي چې هرڅومره ژر کيدلای شي، له
افغانستان څخه پوځيان وباسي، په دې کې هم دامريکا او هم دافغانانو گټه او خير دی.

دمجاهدینو

دکلنیو

شرعي

دورو په

ویار د

رسالو مشیچ بللې افتر محمد منصور حفظه الله پیغام

شرعي او فقهي علم، د قتال في سبيل الله آداب، له عام اولس سره تعامل، د نيت اصلاح، اطاعت او دغسې نورو ضروري مسائلو په اړه شرعي ارشادات او لارښوونې بيان سي.

شرعي مسئله داده چې کوم مکلف مسلمان په کوم عبادت يا دنيوي کاروبار باندې مشغول وي د هغه عبادت يا معاملې اړوند شرعي علم او مسائل زده کول ورباندې فرض عين دي، مثلاً کله چې يو مسلمان بلوغ ته ورسېږي او مکلف سي نو لکه څرنگه چې لمونځ ورباندې فرض دی همداسې د لمانځه شرعي علم هم ورباندې فرض کېږي ترڅو لمونځ په سمه طريقه اداء کړي. نن سبا چې موږ او تاسو په يوه خورا مهم عبادت يعني جهاد باندې بوخت يو، چې دا داسې حساس عبادت دی چې په دې کې انسانان وژل کېږي، د خلکو په ځانونو او مالونو باندې سلطه او برلاسي راځي او که له چاسره د جهاد لازم شرعي علم نه وي نو ضرور به په خطراتو او سرکشی کې واقع کېږي، نو ځکه زموږ او ستاسو لپاره خورا اشد ضروري ده چې له دې فرصت نه په استفاده د جهاد لازم شرعي

الحمد لله رب العلمين والصلوة والسلام على رسوله محمد وعلى آله واصحابه أجمعين و بعد:

مجاهدينو وروڼو!

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

الله تعالى دې وکړي چې د صحت او عافيت په جامو به پټ ياست، دا چې زحمت مو ايستلی او په کلنيو تربیوي پروگرامونو کې مو گډون کړی له الله تعالى څخه درته کامل کامل اجر و نه غواړم، الله تعالى مو دې د جهاد په لار کې او د اسلامي نظام د قيام په مقصد ټول تیر کړي مشقات، ستړیاوې، تندې، لوړې، بې خوابې، زخموڼه، قیدونه، خپگانونه او هر ډول تکلیفونه قبول او منظور وگرځوي. آمین یارب العلمین

مجاهدينو وروڼو! د اسلامي امارت د مشرتابه لخوا د مجاهدينو بالخصوص مسؤلینو لپاره د داډول تربیوي پروگرامونو د تدویر مقصد دادی چې مجاهدينو ته د ستر عبادت جهاد په اړه لازم

مسائل زده کړو، د جهاد په آدابو، مشروعاتو او ممنوعاتو باندې علم راولو، داسلامي امارت د مجاهدينو لائحه چې د شريعت مطهره په چوکاټ کې جوړه سوې او مجاهدينو ته يې په ټولو مسائلو کې پوره وضاحت کړې بايد چې په اهميت يې ځان پوه کړو په هره ماده يې سر خلاص کړو او په پوره دقت او توجه سره يې عملي کړو.

نو زموږ لخوا هم تاسو ته دا توصيه ده چې په تربوي دورو کې په پوره شوق او اخلاص سره برخه واخلي، د علماء کرامو او مشائخو درسونو او وعظونو ته پوره توجه وکړئ، د هغوی خبرې، نصائح، لارښوونې او مهم شرعي مسائل د امکان تر حده له ځان سره يادداشت کړئ، د ځان لپاره يې معمول وگرځوئ او خپلو نورو مجاهدينو ته يې هم ورسوئ، ترڅو زموږ مقدس جهاد لکه څنگه مو چې شعار دی واقعا او سل فيصده د شريعت مطهره په چوکاټ برابر سي او په جهادي صفوفو کې له شريعت نه هيڅ ادنی مخالفت او تعرض هم ونه ليدل سي.

مجاهدينو وروڼو!

تاسو ته بهتره معلومه ده چې جهاد يو عبادت دی او په هر عبادت کې اجر او ثواب مرتب کيږي نوډا تر نيت پورې تعلق لري چې هغه عمل يا عبادت په کوم نيت ترسره کيږي. نو که غواړو چې جهاد مو واقعا جهاد في سبيل الله وگرځي، په دنيا کې د الله تعالی د نصرت وړ او په اخرت کې ورباندې لوی لوی ثوابونه او درجات مرتب سي نو تر هرڅه مخکې بايد خپل نيتونه اصلاح کړو، له نيت څخه بايد ټول مادي او دنيوي اغراض، لکه منصب، شهرت، دېدبه، غنيمت، واکمني او دغسې نور مقاصد وباسو بلکې يوازینی هدف مو بايد صرف او صرف د الله تعالی رضا او د الهي نظام حاکميت وي.

د نيت له اصلاح وروسته چې کله د عمل ډگر ته ځو او عملا په جهاد لاس پورې کوو، نو په دې مرحله کې بايد دې ته متوجه واورسو چې هر عمل مو بايد د شريعت او حنفي فقهې په چوکاټ کې وي، لله الحمد شريعت موږ ته هرڅه واضح کړي، له هر چاسره د تعامل شرعي طريقه معلومه ده، موږ چې وايو د جهاد مقصد مو

اعلاء کلمه الله دی، نو تر ټولو لومړی بايد کلمه الله يا شريعت پر خپل ځان عالي او حاکم کړو، په هرڅه کې بايد شريعت ته غاړه کيږدو، په جهاد کې بايد ځاني اجتهاد، شخصي مزاجونه يا افراط او تفريط ورگډ نه کړو، بلکې يوازې د شريعت تابع واورسو، په دې بايد ټينگه عقیده ولرو هغه څه چې شريعت يې امر کوي زموږ په خير دي که څه هم ظاهرا د چا په مزاج درانه تماميږي.

په جهادي امورو کې شريعت ته په التزام سربيره بايد له الله تعالی څخه ويره او تقوی هم خپله خاصه وگرځوو، تقوی خورا ستر صفت دی چې د الله تعالی په نزد د انسانانو د عزت لپاره معيار بلل سوی دی، هر څوک چې څومره زياته تقوی ولري الله تعالی ته به همدومره وړ قريب او د الله تعالی په نزد به عزتمند وي.

د خپلو اميرانو اطاعت، په کشرانو ملگرو شفقت، د مشرانو ملگرو احترام، له عامو وگړو سره ښه چلند، وروڼي، ايشار، خدمت، تواضع، حلم، عفو، امانت داري، حسن تعامل او حسنه اخلاق نور هغه ښايسته خويونه دي چې هر مجاهد بايد ورباندې ځان مزین کړي، ځکه مجاهد بايد د عامو خلکو لپاره د واقعي مسلماني نمونه او مثال وي ترڅو يې نور خلک پيروي وکړي او دده د عالي شخصيت او حسنه اخلاقو په برکت خلک اسلام او جهاد ته تشويق سي.

هغه د الله تعالی بندگان يا عام مسلمانان چې زموږ تر واک لاندې سيمو کې اوسي، له موږ سره مخامخ کيږي، زموږ اداراتو ته مراجعه کوي او يا په يوه نوعه ورسره زموږ تعامل راځي، بايد په دې پوه شو چې دغه بې وسه او بې دفاع خلک زموږ په لاس کې امانت دي، دوی الله تعالی موږ ته راسپارلي او موږ ورباندې حاکمان يو، دا زموږ لپاره لوی د ازموينې ځای دی چې موږ له دوی سره څرنگه چلند کوو؟

که خدای مکره له دوی سره د کبر، غرور، بداخلاقي او له شدت څخه ډک چلند وکړو، ضرور به د الله تعالی د قهر مورد گرځو، ځکه الله تعالی په خپلو بندگانو هيڅ نوع ظلم د هيچا لخوا نه قبلوي، نوځکه بايد متوجه واورسو او د نبوي فرمان په مقتضي چې فرمايي: بشروا و لاتنفروا، يسروا و لاتعسروا، خلکو ته د خوښۍ

خبرې وکړې او نفرت مه کوئ، آساني وکړې او سختي مه کوئ. باید له خپل مسلمان اولس سره د حسنه اخلاقو، عاطفې او نرمۍ څخه ډک چلند وکړو، ترڅو هم الله تعالی رانه راضي سي او هم د خپل اولس ملاتړ راسره وساتلی سو.

د روانو حالاتو په اړه باید ووايم چې الله الحمد د الله تعالی د فضل او نصرت په برکت د اسلامي امارت مجاهدين د بل هر وخت په نسبت په ښه حالت کې قرار لري، د هیواد په بیلابیلو ولایاتو کې الله تعالی مجاهدينو ته سترې فتحې ورنصیب کړي دي او لا هم د فتحو لړۍ جريان لري، د دښمن مختلف النوعه دسيسې چې غوښتل يې مجاهدين ورباندې پارچه پارچه کړي، د اسلامي امارت بنیادونه کمزوري کړي او د مجاهدينو مورال مات کړي الله الحمد دغه ډول ټولې سیاسي، تبلیغاتي او جنګي دسيسې يې له شکست سره مخامخ سوي دي. د اسلامي امارت صف واحد دی او هره ورځ يې بنیادونه د ټینګښت او استحکام په حالت کې دي، نو ځکه باید د الله تعالی شکرونه اداء کړو او له تیرو حالاتو په زده کړه باید په راتلونکې کې د دښمن دسانسو ته متوجه واوسو.

د تیرکال په جريان کې که کوم وروڼه څپه سوي وي یا د څه وخت لپاره له اسلامي امارت څخه په فاصله کې پاته سوي وي، باید د امکان تر حده کوشنې وسي چې قناعت ورکړو، خوشاله يې کړو او د اسلامي امارت له متحد صف سره يې وصل کړو. زه د اسلامي امارت د مؤسس او زموږ او ستاسو د محبوب رهبر امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله دا خبره یو ځل بیا را ژوندۍ کوم او وایم چې موږ له هیچا سره شخصي دښمني او تضاد نلرو، زموږ دوستي او دښمني یوازې د اسلام د مقدس دین د اساساتو پر بنا ده.

څرنگه چې اسلامي امارت بیلابیل کمیسیونونه او شعبې لري نو نظامي مجاهدين او مسئولین باید له ټولو امارتي اداراتو سره همکار واوسي، مجاهدين په نظامي عملیاتو سربیره باید د دعوت او ارشاد یا د دښمن د افرادو په جلبولو کې هم پوره همکاري وکړي، د معارف په برخه کې د هیواد ماشومانو او ځوانانو ته باید د شریعت په چوکاټ کې د دیني او عصري تعلیم زمینه برابره کړي همداراز په

ټولو کاري برخو کې باید د خپل توان په اندازه د جهادي کارونو په پیشرفت او بهبود کې ونډه واخلي.

په پای کې باید یو ځل بیا واضح کړم چې زموږ تگلاره الهی شریعت او نبوي تگلاره ده، هغه چې موږ ته یې مرحوم امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد ژوندۍ بیلګه وړاندې کړې او زموږ لپاره د دستورالعمل مثال لري. موږ له شریعت پرته بله تگلاره نلرو، زموږ بیلابیل دښمنان د اسلامي امارت د بدرنګۍ لپاره قسماقسم تبلیغات کوي او په راتلونکې کې به هم ډول ډول حربې وکاروي، خو موږ باید په صراط مستقیم برابر، هوښیار او بادرکه واوسو، د دښمنانو د تبلیغاتو او وسوسو اچولو پروا باید ونه کړو او یوازې خپل مکلفیت او کار ته باید متوجه واوسو.

الله تعالی ته امید دی چې ان شاءالله په راتلونکو میاشتو کې به د ښو فتوحاتو شاهدان یو، د تیر کال جریاناتو، د دښمن قسماقسم دسيسو او د اسلامي امارت بریا وښوده چې الله الحمد الهی نصرت له موږ سره دی، موږ په اسلامي نصرت ټینګه عقیده او باور لرو او پردې مو ایمان دی چې که موږ پر شریعت برابر او محکم پاته شو نو هیڅ دښمن به په موږ غالب نه سي او همیشه به بریالي یو ځکه الله تعالی فرمایي: وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ ان کنتم مؤمنین. آل عمران

نو راځئ چې په الهی نصرت په اتکاء سره په قوي ایمان او عزم د الله تعالی د دین د خدمت لپاره خپل تعهد تجدید کړو، خپل نیتونه اصلاح کړو او یوازې د اعلاء کلمة الله په خاطر په قوي عزم او لوړ مورال په دښمن د وروستي گوزار لپاره تیاری ونیسو.

په پای کې یو ځل بیا خپل سلامونه او نیکې هیلې درته وړاندې کوم، او دعاء کوم چې الله تعالی دې ټول اسلامي امت له ورپېښو مشکلاتو خلاص او مجاهدينو ته بری ور نصیب کړي، الله تعالی دې یوځل بیا په ټول هیواد د اسلامي نظام وړانګې خپرې کړې او الله تعالی دې زموږ خوریدلي اولس ته د اسلامي نظام تر سیوري لاندې آرام، عزتمن او سولیز ژوند ورنصیب کړي. آمین یارب العلمین

مجاهدينو ته

د هيواد دنوميالي، جهادي او علمي شخصيت محترم

مولوي جلال الدين (حقاني) حفظه الله

خو توصيب!

هر يوه مي د خپلو نيكو اخلاقو له وجې په زړه كې خاص ځای پيدا كړی، كه څه هم چې هغوي په جغرافيايي لحاظ په مختلفو هيوادونو او مليتونونو پورې تړاو درلود، خوماته داسې ښكاريدل چې هغه زما خواږه وروڼه، زما د كاله څلگ او زما د زړه ټوټې وي.

زما او د هغوي ترمنځ ايماني تړاو او اسلامي اخوت قائم شوی وه، اوس چې زما د عمر د تيريدو له كبله لږ څه ډير څه هير شوي، خو د دغو جهادي ځوانانو اسلامي اخلاق، جهادي غيرت او ايثار مي هيڅكله نه هيرېږي.

پرهغه مهال ډير كلونه تير شوي، او ښايي اوس د هغو ځوانانو له جملې څوك ژوندې هم نه وي پاتې، خو د هغوی ښكلې څيرې او جهادي كارنامې اوس هم زما په زړه كې جلا جلا نقش دي.

د هغوی له جملې څخه د شهيد مولوي احمد گل شجاعت، د شهيد مولوي فتح الله ايثار، د مولوي نظام الدين تدبر او حوصله، د شهيد محمد اسماعيل (حقاني) سرښندنه، د شهيد عبد الله عزام فقاقت، د شيخ اسامه بن لادن سخاوت، د ابومصعب الزرقاوي غيرت، د خطاب عبقریت، د شامل بسايف شهامت، د ابو حارث فداكاري او د ابوالوليد المصري وفا... دا هرڅه اوس هم زما په حافظه كې د ډيرو خوږو خاطراتو په توگه مشق دي.

ماته چې كله هم له ځانه سره د جهادي جبهاتو خاطرات راياد شي داسې فكر كوم چې اوس هم له دغو

بسم الله الرحمن الرحيم

زما گرانو مجاهدينو وروڼو!

جهاد هغه تعليمي مدرسه ده چې انسان ورکې د مبارزې اومجاهدې د ژوند ډيرې لوړې او ژورې زده کوي.

د جهادي مدرسې شاگردان ځانگړي خصوصيات اومشخصات لري؛ داسې مشخصات چې سړی يې نه په خوله تعبيرولای شي اونه يې هم په قلم د هغو حق اداء کولای شي؛ ځکه د دوی د مشخصاتو عيني تجسم يواځې د هغو سپيڅليو بندگانو په ملائکي اخلاقو کې ليدل کېږي چې الله تعالی په دغې وياړلې مدرسې کې د خپلې لارې د خدمت لپاره غوره کړې وي او هغوی يې په دې قراني خطاب وياړلې:

الْمُتَّقِينَ الْعَابِدُونَ الْخَائِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْآمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ (۱۱۲ التوبة)

زما مجاهدينو وروڼو! داچې ما دخپل ژوند ډيره برخه په همدې مدرسې کې د زده کوونکي اوبيا د ښوونکي په حيث تيره کړې ده، د هغې له ډيرو داسې شاگردانو سره مي ژوند تير شوي چې هغوی به په واقعي ډول د الله تعالی د دغه مبارك قول مصداق ول:..... وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ- (ال عمران ۱۴۰)

له دغو جهادي ځوانانو سره ما د خپل ژوند ډيروخت تير کړی، د هغوی له نيكو اخلاقومي تاثر اخيستی او هغوی

فقط د خپل رب په حضور کې د مجاهدينو نهايي عجز او انکسار...

د بدر د غزا تر پيليدو له مخه رسول الله او صحابه کرامو خپل خدای ته د عجز او انکسار لاسونه پورته کړل او ورته وېې ويل :

اللهم ان تهزم هذه العصابة فلن تعبد في الأرض بعد هذا اليوم ... اي الله که ته دغه ټولۍ مغلوبه کړي بيا به هيڅوک د ځمکې پر مخ ستا عبادت ونه کړي.

هماغه و چې الله تعالی ورته په عوض کې دا الهي تسله راووليږله :

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ - آل عمران (۱۲۳)

مجاهدينو سره د ژورې ، بري او تور غره په مورچلونو کې ناست او د خوست په ښار کې د يرغلگرو دحرکاتو ترصد کوم.

همدا اوس مي هم د هغوی هريوه تصوير په ذهني حافظه کې موجود، او د هغوی هريوه د بيلتون دردمنې لحظې مي سخت ځوروي، نه پوهيږم چې زه ولي تراوسه له هماغه سعادت (شهادت) نه محروم یم کوم چې زما خواږه وروڼه او د جهادي لارې ملگرې ورباندې ډير مخکي مشرف شول.

زه په خپل ژوند کې پر هيڅ شي دومره غبطه نه کوم لکه د هغوشهيد شويو ملگرو په ښو اخلاقو او د خدای په لاره کې سربښندنه باندې چې يي کوم .

مجاهدينو وروڼو! ما مخکي وويل چې جهاد يوه مدرسه ده چې انسان ورکې دخپل ژوند دسعادت درس حاصلوي ، په نورو مدارسو کې د غه تعليم نظري، خو په جهادي مدرسه کې هرڅه عملي وي ، تقوی عملي وي ، صداقت عملي وي ، سربښندنه عملي وي ، ايتار عملي وي او

په جهادي ژوند اوجهادي تعليماتو کې عملي جانب دومره قوي دی چې څوک دقران کريم د الانفال ،التوبه او الاحزاب سورتونو جهادي آيتونه تلاوت ، اوياهم د صحيح البخاري کتاب المغازی لولي سړی فکر کوي چې عملا همدا اوس د احد، بدر ، خندق او حنين په سنگرونو کې گرځي.

تاسو وگورئ وروڼو په غزوه بدرکې الله تعالی مجاهدينو ته څومره تاريخي فتح ور نصيب کړه . ايا پوهيږئ د همدې سترې فتحې لامل څه وه؟

دانس بن مالک رض خڅه روايت دی چې نبي کريم صلي الله عليه وسلم وفرمايل.

کله چې دوه ملايکي د انسان د يوې شپي او ورځې اعمال نامه الله تعالی ته وړاندې کوي نو که چيرې الله تعالی د اعمال نامې په اول يا په آخر کې نیک عمل وگورې نو ملايکو ته وايي چې تاسي زه گواه او شاهد نيسم چې ما د دی بنده کوم گناهونه چې د عمل نامه په منځ کې کړي دي بښم يي ځکه چې د اعمال نامې په اول او په آخر کې نیک عمل ترسره کړی نو د اعمال نامې منځني گناهونه ورته بښم.

رواه ترمذي

پر اسلامي خاورو ښکېلاکرو سيالي

د همدغو هڅو په لړ کې د امریکا، برېتانيا او فرانسې ترمنځ پټې او ښکاره سيالۍ پيل شوې او لا ترننه روانې دي. له دې امله چې امریکا د برېتانيا او فرانسې په پرتله سر ځواک دی، نو په ځينو هېوادونو کې يې د فرانسې او برتانيا نفوذ له منځه يووړ او خپل نفوذ يې زيات کړ، په ځينو کې يې له دوی سره گټې او نفوذ وويشه او په ځينو هېوادونو کې لا هم د دوی د گټو او نفوذ لانجه روانه ده او په دغه اړه کې اسلامي امت سوځي. د دوی سيالۍ په ځينو هېوادونو کې يوازې سياسي وې، يعنې اړ نه شول چې وسله وکاروي، امریکا له ديموکراسۍ او خپلو نورو شعارونو په استفادې په ځينو هېوادونو کې د برېتانيا او فرانسې لاسه ونيولې څنگ ته کړل او پر ځای يې خپل لاسه ونيولې واک ته ورسول.

پر اسلامي خاورو د ښکېلاکرو سيالي

دوی په دې ډول په ځينو سيمو کې نرمه لويه وکړه. لکه دوی همدا کار په ترکيه کې وکړ. ترکيه د اسلامي خلافت تر سقوط وروسته په دوديز ډول د برېتانيا تر کنترول او نفوذ لاندې وه. ترکيې د خپل هر اړخيز ارزښت له امله د امریکا پام ځان ته وړ وړاوه. امریکا هڅه وکړه چې په ترکيه کې د برېتانيا نفوذ کم او خپل زيات کړي. له دې امله چې د ترکيې اصلي ځواک يعنې پوځ د برېتانيا تر نفوذ لاندې و، نو ځکه د امریکا پرله پسې هڅې ناکامې شوې. دوی وروسته وروسته هڅه وکړه چې په ترکيه کې د عدالت او پرمختگ گوند ته لاس ورکړي. امریکا د همدغه گوند په مرسته وکولای شو چې خپل نفوذ زيات کړي او ورو ورو پوځ تر کنترول لاندې روالي او پر دې چار بريالي شول چې په ترکيه کې د برېتانيا نفوذ

داوسنۍ نړۍ ښکېلاک او زېښاک هم د ۲۰۲۰مې، ۹۱مې او ۱۲مې پېړۍ د هغو پوړۍ لري. ښکېلاک او زېښاک تر پخوا په لږ زيات شدت روان دی، خو په نوي بڼه او ډول. ښکېلاکگر دولتونه اوس هم پر اسلامي نړۍ نه يوازې دا چې واکمن دي، بلکې په خپلمنځي سياليو هم بوخت دي.

په دې ليکنه کې په نوي ښکېلاک بحث نه کوو، بلکې پر هغو سياليو غږېږو چې د زرو او نوو ښکېلاکرو ترمنځ روانې دي. اسلامي نړۍ اوس هم د امریکا، برېتانيا، فرانسې، چين، روسيې او نورو ښکېلاکرو هېوادونو د سياليو په اړه کې سوځي. په دې ليکنه کې ځينې داسې مثالونه ورکوو چې پر اسلامي خاوره د فرانسې، امریکا او برېتانيا د سياليو پورې تصوير ورکوي. امریکا، برېتانيا او فرانسه همدا اوس هم له له افريقا تر منځني ختيځه او بيا تر جوبي او مرکزي اسيا پورې د اسلامي نړۍ پر سر، که له يوه اړخه په گډه همکارۍ بوخت دي چې مسلمانان کمزوري کړي، له بله اړخه پټې او ښکاره سيالۍ لري چې له مخې يې نه يوازې د اسلامي امت شتمنۍ لوت کېږي، بلکې

اسلامي نړۍ د دوی د گټو د جگړې په اړه کې سوځي. د اسلامي نړۍ لويه برخه په تاريخي لحاظ د فرانسې او برېتانيا تر کنترول لاندې وه او د اسلامي خلافت تر سقوط وروسته پکې د دوی لاسه ونيولې واکمن وو. خو په نړيوال سټيج د امریکا له را څرگندېدو او بيا پياوړۍ کېدو سره دغه نوي ښکېلاکگر هېواد هم هڅه وکړه چې د اسلامي نړۍ ځينې خاورې تر خپل کنترول لاندې راولي، خپل لاسه ونيولې په کې واکمن کړي او شتمنۍ يې چور کړي.

کم کړی. دوی همدغه کار په پاکستان کې هم وکړ. پاکستان هم په دودیز ډول د برېټانیا تر کنټرول لاندې و او نږدې ۲۰۰ کاله په همدې سیمه (برتانوي هند) یا اوسني پاکستان برېټانیا واکمنه وه، خو پاکستان هم د امریکا لپاره یو مهم هېواد و، نو ځکه یې هڅه پیل کړه چې په دغه هېواد کې خپل نفوذ زیات کړي. د پاکستان ملکي نظام، پوځ، سیاسي گوندونه، عدلي او قضايي نظام او استخبارات ټول له اساسه د برېټانیا تر ژور اغېز لاندې وو. د امریکا لپاره دا سخته وه چې دغه هېواد تر خپل کنټرول لاندې راولي، نوله همدې امله یې یوه اوږده او منظمه هڅه وکړه. د همدې هڅه په پایله کې د برېټانیا له خوا جوړ شوی د پاکستان ملکي حکومت، پوځ، استخبارات او تر ډېره سیاسي گوندونه د امریکا تر نفوذ لاندې راغلل. اوس د پاکستان په یادو ادارو کې د برېټانیا نفوذ د پخوا په پرتله کم دی او د امریکا نفوذ تر برېټانیا ډېر دی، خو برېټانیا اوس هم ددغه هېواد په عدلي او قضايي ځواک کې بر لاسي ده او تر امریکا زیات زور لري. خوله دې امله چې په پاکستان کې هر څه د پوځ او استخباراتو په لاس کې دي، نو ځکه په دغه هېواد کې د امریکا لاس ډېر دی.

په عاج ساحل کې کودتا او وسله: فرانسې عاج ساحل په ۳۴۸۱م کال کې اشغال کړ او تر خپل ملاتړ لاندې هېواد یې اعلان کړ، سره له دې چې مسلمانانو په دې هېواد کې د فرانسويانو په مقابل کې مقاومت وکړ او هغوی ته یې ماتې ورکړه او اسلامي امارت یې اعلان کړ، چې اسلامي شریعت پکې نافذېده، خو فرانسويانو په تدریج سره وکولای شول چې د عاج ساحل د گاونډیو هېوادونو د ځینو قومونو په کمک په دغه هیواد کې خپل نفوذ زیات کړي او په خپله ولکه کې یې راولي. په خپله مستعمره اعلان ۳۹۸۱م کال کې فرانسې عاج ساحل رسماً کړ. وروسته فرانسې په ۱۹۶۰م کال کې عاج ساحل ته تش په نوم استقلال ورکړ، لکه چې په همدې ترتیب چارلس دیگول څو افریقایي هیوادونو ته همداسې تش په نوم استقلال ورکړی و. همدا و چې عاج ساحل د فرانسې د یوه گوندلې له خوا چې هوډوینټ بونګني نومیده اداره کیده، نوموړی د خپل ژوند تر وروستیو ورځو په دې مقام کې

پاتې شو او د خپلې حکمرانۍ تر پایه یې په فرانسوي ځواکونو تکیه کړې وه. عاج ساحل د ککویو ډډای هیواد دی، چې د نړۍ ۴۰ سلنه ککوی تولیدوي، خو په دې تولیداتو کې لویه برخه د فرانسوي کمپنیو ده. دا هېواد د ککوه علاوه د مسو، الماسو، کوبالتو او یورانیمو معدنونه هم لري، چې ډیره گټه ترې فرانسويانو وړي ده. همدارنگه فرانسويانو په دې هیواد کې ټول مالي بنسټونه تر خپلې ولکې لاندې راوستي. د عاج ساحل د حکومتي، اقتصادي او امنیتي چارو میزان فرانسې تر خپل نفوذ لاندې راوستي دی، لکه څرنګه چې ۹۰۰ کسان شته چې له رژیم څخه دفاع کوي او سربېره پر دې دوی د فرانسوي پانګوالو څخه چې شمېر یې د ۱۰۰۰۰ نه تر ۲۰۰۰۰ تنو پورې رسېږي ملاتړ او دفاع کوي. عاج ساحل د اتلانټیک په ساحلونو کې د ګیني په خلیج کې موقیعت لري. عاج ساحل د یوه ځانګړي سراتیژیک موقیعت څخه برخمن دی. له همدې کبله فرانسې په دې هېواد کې د خپل نفوذ او بقا لپاره ډېرې هڅې کړې، ترڅو خپله ژبه او فرهنگ په دې هیواد کې ترویج کړي. د عاج ساحل همدغه اهمیت ته په کتو سره امریکا پرله پسې هڅه کړې چې عاج ساحل د فرانسې له نفوذه وباسي او پر خپله ولکه کې یې راولي.

نود دې لپاره چې متحده ایالات خپلې دې موخې ته ورسېږي، په عاج ساحل کې یې پېښې او سیاسي سرخوږۍ را منځ ته کړل. د عاج ساحل د ۱۹۹۹م کال په ډسمبر کې د یوې نظامي کودتا شاهد و او د دې کودتا رهبر جنرال رابرت گیوی و چې د ټاکنو ژمنه یې ورکړه، چې ټاکنې د ۲۰۰۰م کال د اکتوبر په ۲۲مه ترسره شوي. فرانسويانو د امریکایي سرچینو د نفوذ سره سره وکولای شول چې د عاج ساحل په دولت کې د خپل ګواډګي لوران ګباګبو په مټ له پوره نفوذ څخه برخمن پاتې شي. په دې سره نه یوازې دا چې د امریکا د دولت لخوا فشارونه کم نه شول، بلکې داسې پولو ته ورسېدل چې فرانسويان په بل پر او ټاکنو کې د لوران ګباګبو له ګوښه کېدو څخه اندېښمن شول، نوله همدې کبله کله چې د نوموړي د ولسمشرۍ دوره په ۲۰۰۵م کال کې پای ته ورسیده، نوموړی ټاکنې څو ځله وځنډولې، تر هغې چې د متحده ایالاتو

لخوا په ده او د ده پر رژیم فشار راوړل شو، لکه د بندیزونو وضع کول او د نړیوالې ټولنې څخه د عاج ساحل څنگ ته کول. وروسته بیا په ۲۰۱۰ کال کې ددغو هېوادونو ترمنځ د همدې سیالۍ له امله په دغه هېواد کې د ټاکنو لاندې رامنځ ته شوه او همداسې په نورو کلونو کې یې دوام وکړ. خو وروسته روښانه شوه چې امریکا په عاج ساحل کې فرانسې د نفوذ له لومړۍ مقام څخه را وغورځوله او خپل نفوذ یې ټینګ کړ. مګر فرانسه اوس هم په دغه هېواد کې نفوذ لري او ګټې تر لاسه کوي.

په الجزایر کې شخړه: د الجزایر بریتانیا پلوی ولسمشر بوتفلیقه د یوه نظامي انقلاب له لارې چې په کال ۱۹۵۶م کې د امریکا پلوی احمد بن بېلا پر ضد ترسره شو، حکومت تر لاسه کړ. له دې وروسته په دغه هېواد کې بریتانویان واکمن شول. خو په ۱۹۹۲م کال کې د فرانسې ګوداګیانو په پوځ کې انقلاب وکړ. دوی له دې لارې هڅه وکړه چې د اسلامي نجات جبهې واک مخه ونیسي چې ټاکنې یې ګټلې وې. وروسته الجزایر وینو او وژنو ته ولاړ چې ددې هېواد ډېر مسلمان په کې قرباني شول. په کال ۱۹۹۹م کې عبدالعزیز بوتفلیقه ولسمشر شو او د ۲۰۰۹ کال ټاکنې یې هو وګټلې. بوتفلیقه له بریتانیا سره پیاوړې او باوري اړیکې لري او د دې د توجیه کولو لپاره یې په ۲۰۰۶م کال کې له بریتانیا څخه د لومړي الجزایري جمهور رییس په توګه لیدنه وکړه.

په مالي کې: په ۲۰۱۲ کال کې په مالي کې ګودتا وشوه چې ترشا یې امریکا وه، ځکه امریکا هڅه کوله چې په مالي کې نفوذ پیدا کړي. امریکا په پیل کې له مالي سره ځینې تړونونه امضا کړل، ترڅو مالي ځواکونه له تروریزم ا سره د مبارزې لپاره وروزی او د یاغي ډلو سره د جګړې لپاره اړوند ټکتیکونه وروښيي. امریکا به په مالي کې ضابطان خوښول او بیا به یې د زده کړو لپاره امریکا ته استول. د مالي د انقلاب رهبر نقیب امداد د امریکا د سفارت له خوا د نڅېه ضابطانو له ډلې څخه غوره شوی و، ترڅو د امریکا په متحدو ایالتونو کې د تروریزم په وړاندې د مبارزې تمرین وکړي. امریکایي

دپلوماتانو منلې چې امداد د خاصو دندو لپاره څو ځله امریکا ته سفرونه کړي دي. له دغه انقلاب څخه موخه په مالي کې د فرانسوي نفوذ مخنیوی و، ځکه چې هغه بنسټیزه موخه وه او بیا یې پر ځای د امریکا نفوذ رامنځ ته کول وو. ددغه انقلاب په پایله کې فرانسوي نفوذ له منځ ولاړ، له همدې امله فرانسې ته موضوع برخلیک ټاکونکې شوه. که چېرې فرانسه په مالي کې خپل نفوذ بېرته تر لاسه نه کړي، نو په افریقا کې به یې نفوذ په تدریجي ډول له منځه لاړ شي. له همدې امله ډېرې هڅې او کوښښونه کوي، ترڅو په مالي کې نړیوالې مداخلې ته لاره اواره کړي او د مالي دولت بېرته خپل مسیر ته ورستون کړي. له همدې امله د امنیت شورا له لارې فرانسې هڅه وکړه چې مالي ته ځواکونه ولیږي او په دې چاره بریالي هم شول، خو د امریکا نفوذ هلته زیات شوی و او فرانسې بېرته لومړی حالت ته ونه ګرځېده.

پایله: په اسلامي نړۍ کې د امریکا، بریتانیا، فرانسې او نورو دولتونو سیالۍ او استعماري موخې بیخي روښانه دي او ګڼ نور مثالونه یې هم شته، خو همدا یاد شوی مثالونه پسنه کوي. اسلامي نړۍ د واحد اسلامي محور په نشتوالي کې د لویو دولتونو د مبارزو او سیالیو ډګر دی. هغه هم د کافرو استعماري دولتونو، چې د مسلمانانو په هېوادونو باندې یو له بل سره مبارزې کوي، ترڅو هلته خپل نفوذ زیات کړي، د هغوی شتمنۍ لوټ کړي او هلته خپل لاسوځي واکمن کړي. سره له دې چې اسلامي امت هر ډول بهرنۍ مداخلې ردوي، مګر یوازې په اسلامي هېوادونو کې حاکم رژیمونه او لاسوځي سیاستوال دي چې له دغه مداخلو څخه راضي دي. نو دغه نظامونه او سیاستوال دي چې د پرديو مداخلې ته تیار شه چې، آن د کافرو ښکېلاکي دولتونو ملګري هم دي، ځکه هغوی له غرب څخه د پیروي پر بنسټ تاسیس شوي دي. د هغوی په دستور او نظام باندې روان دي. د هغوی په طریقو چارواکي ټاکي، ترڅو په دغه اساس سیاست وکړي

مسئول نا، بخاری های امة مسکیت؟

مسلمان دور کرده اند و بر سر آنها نظام هایی نامشروع و غیر الهی مسلط نموده اند. آری! کشور های اسلامی مسلمانان را از هدایت ربانی باز می دارند و آنها را به سوی ضلالت و گمراهی نظام اروپایی رهنمون می سازند و درمیان آنها قوانین ساختگی را اجرا می کنند و نظام اسلامی را رها می سازند، و حکومت های اسلامی از نظام سیاست اداره و اصول اسلامی خارج شده اند و در آنها آزادی، مساوات و عدالت اجتماعی وجود ندارد و تمام واجبات اسلامی را طرد نموده اند، درمیان مسلمین تعاون و تکافل و تراحم وجود ندارد و محرمات اسلامی از قبیل ظلم، بهره کشی و فئودالی را تشویق نموده اند و جامعه اسلامی ما را بر فساد و فساد فسق و عصیان، تن پروری و تجاوز استوار کرده اند و حکومت های اسلامی مسلمانان را نمی گذارند تا دین خود را بیاموزند و پروردگار خویش را بدانند و واجبات خویش را به جای آورند و حکومت های اسلامی، با دشمنان اسلام بجای دشمنی دست رفاقت و دوستی داده اند و بجای نافرمانی از آنها اطاعت و پیروی می کنند و دولت های اسلامی باعث این همه ضعف و ذلت، فقر و بهره کشی، فساد و تجاوز مسلمین قرار گرفته اند.

جولوگیری نموده اند و جماعتی از مردم به جای اینکه عدم رضایت خود را به دولت های اسلامی اعلام کنند بر عکس به وضع آنها راضی شده اند و برای نابودی اسلام و نهضت های اسلامی شریک دولت ها گشته قدرت و عزت و حیثیت خود را از دست داده اند و برده زورگویان و استعمارگران و مستولان کشورها شده اند و موجب از دست دادن رزق و قدرت کرامت و آزادی خویش گشته اند و علت همه بدبختی ها این است که مسلمانان مکتب نیرومند و با عزت خویش را ترک کرده اند و اگر امروز هم مجدداً به سوی آن باز گردند، قدرت، عظمت و آبروی از دست داده خویش را باز خواهند یافت.

بلی! جماعتی از مسلمانان در غفلت و بی تفاوتی مهلکی به سرمی برند از دین و دنیا و حتی از خویشتن بی خبرند و اگر روزی چشم های حقیقت بینشان باز گردد خواهند دانست که بعلت انحراف و دوری از تعلیمات قرآن کریم در دنیا و آخرت چقدر خسارت دیده اند.

مسئولیت کشورهای اسلامی

کشورهای اسلامی از همه بیشتر مسئول ناهنجاری و بی نظمی قوانین اسلامی و مسئول ذلت و خواری مسلمین اند زیرا آنها نظام اسلامی را از شئون زندگی مردم

سایر مسلمانان مسئولیت وضع فعلی اسلام را بدوش دارند، چون اسلام از آن جهت بصورت فعلی درآمده است، جماعه مردم از قوانین اسلام بی خبراند و ناآگاهانه اندک اندک از نظام اسلام منحرف و دور شده اند و جماعتی مردم با فسق، کفر و الحاد، به اندازه ای مانوس شده است که این همه اوضاع را می بیند و فکر می کند اسلام به آن مخالفتی ندارد و گمان می برد که اسلام با فسق و فجور، کفر و الحاد، کاری ندارد و دستور مبارزه نداده است. اسلام تعلیم و تعلم احکام اسلامی را بر تمام مسلمین فرض قرار می دهد. خداوند متعال می فرماید: «پس چرا از هر طائفه ای گروهی آماده نمی شود تا در احکام اسلامی مهارت پیدا کند و پس از برگشت به سوی قومش آنها را از (عذاب خداوند) بترساند». (توبه: ۱۲۲)

و همواره گروه هایی از مسلمین پس از تحصیلات علوم اسلامی به سوی قوم خویش بازگشته و آنها را درس اسلام داده اند ولی دولت های اسلامی سد راه دعوت آنها شده اند و علیه آنها به جنگ پرداخته اند و به خاطر جلب رضایت استعمارگران و پیروی از طاغوت ها و اظهار مؤدت و دوستی با دشمنان اسلام، از پیشرفت دعوت اسلامی

دولتمردان کشورهای اسلامی وظائفشان نسبت به وضع فعلی اسلام و مسلمین از همه سنگین تر است، در تمام مسائل کوچک و بزرگ مسئول اند، ممکن است قوانین ساختگی از آنها درگذرند اما اسلام هیچگاه صرف نظر نمی کند و در تمام مسائل کوچک و بزرگ آنان را مسئول می داند، ای مسئولان کشورهای اسلامی! حکومت و قدرت در دست شما است و شما می توانید اسلام را مجدداً به عظمت سابقش برگردانید ولی شما دانسته یا نادانسته به پیروی از اسلاف و گذشتگان خویش همه نیرو و توان خود را علیه اسلام صرف می کنید و این اوضاع اسلام را ضعیف و پیروان آن را از تقدم و پیشرفت باز می دارد و بالاخره ضعف اسلام، ضعف شماست و قدرت اسلام قدرت شماست و اگر شما از افراد و رعایای دولتی قوی و نیرومند باشید این بسیار برایتان بهتر است تا آن که پادشاهان و امیران رؤسای دولتی ضعیف و ناتوان بوده که یک مسئول کوچک از سوی استعمارگران بر سر شما امر و نهی کند دولت هایی را نابود و دولت دیگری را به وجود بیاورد و دستورش تخت ریاست ها را به لרزه در آورده و قدم های رؤسا و امراء را متزلزل سازد.

ای مسئولین کشورهای اسلامی! شما متفرق هستید ولی خیر اسلام در وحدت قوای شماست و شما از یکدیگر دور جدا از هم هستید ولی نفع شما و خیر اسلام در این است که با هم وحدت تعاون و همکاری داشته باشید و اگر شما مطیع و دوست

همدیگر باشید، بسیار بهتر از آن است تا مطیع و دوست استعمارگران باشید.

ای رهبران اسلامی: شما قبل از همه مسلمان هستید پس اسلام را در رأس تمام امور و برنامه ها قرار دهید و آن را بر خواهشات نفسانی خودتان حاکم گردانید، اساس و پایه های حکومت خویشان را بر قوانین اسلامی استوار سازید زیرا که شما زندگی جاودانی ندارید و روزی خواهید مرد و بعد از مرگ بهشت است یا آتش دوزخ مال و خانواده به شما نفعی نمی رساند بلکه عمل صالح و قیام به اوامر خداوند است که شما را یاری می نماید و از این چه بهتر که تاریخ شهادت می دهد که شما همه برای دعوت حکومت اسلامی با هم دیگر همکاری کرده اید و انگیزه نامشروع سلطه و ریاست طلبی شما را از قیام حکومت اسلامی به تأخیر نینداخته است. و قیام حکومت اسلامی فقط به قوه اراده و پیروزی بر خواهشات نفسانی نیاز دارد و اگر شما بر نفس تان غلبه حاصل کردید آن وقت پیروز خواهید شد و اما اگر در مقابل منافع شخصی همچون، حکومت و ریاست سست و ضعیف شدید آن وقت تمام مسلمین در تفرقه و سستی، ضعف و ذلت زندگی می کنند استعمارگران و قدرت های بزرگ بر سر شما و آنها حکومت و فرمانروایی می کنند و باعث ترس و وحشت می شوند شما و آنها را ضد یکدیگر تحریک کرده بهره کشی می نمایند، زیرا استعمارگران درست دریافته اند که قدرت همیشه با وحدت و یکپارچگی همراه است و بس.

برای دریافت سلطه و حکومت، القاب و تاج ها حرص نورزید زیرا همین حرص است

که باعث ضعف و ذلت روحی مسلمین گشته است و آنها را به دولت هایی ضعیف و ناتوان و کوچکی تقسیم نموده است تاجایی که نمی توانند در مقابل دشمنان، از خود دفاع کنند و حق مسلم خویش را بگیرند و نیز مسلمین با کثرت عدد و وسعت زمین و کثرت مواد خام و نیروی انسانی و همواری اسباب قدرت و عظمت امروز در تمام جهان ضعیف و ذلیل و ناتوان ترین انسان روی زمین نزد دولت های استعمارگر به شمار می آیند و اگر شما حریص منافع و مناصب و القاب هستید باز هم بهر شکلی که شده با همدیگر متفق و متحد شوید تا تمام مسلمین جهان (در مقابل استعمارگران شرق و غرب) ید واحد و نیروی واحدی قرار گیرند.

ای رهبران کشورهای اسلامی: این همه لقب ها و مناصب ها نمی توانند در مقابل خداوند شما را بی نیاز سازند بلکه خداوند شما و گذشتگان شما را مورد بازخواست قرار می دهد و از وضع فعلی اسلام و مسلمین که در کشورهای شما نظام آن مهمل و تعطیل شده و مسلمانانی که شما باعث تفرقه و وحدت و ضعف قدرت و سبب نابودی حکومت آنها گشته اید، خواهد پرسید شما و گذشتگان شما، مسلمانان را در تمام جهان الگو و نمونه تفرقه، ناتوانی، بی شرمی و طمع کاری که مردان شرافتمند را ذلیل و کمر شیر مردان را کج و بینی رهبران متعهد را به خاک می مالد معرفی نموده اید.

د امير اطاعت دا حلال شول د شهي پي ټاكي

لا بد للشاة من راع يدبرها
فكيف بالناس ان كانوا بلاوال

دامير په رعيت ډير حقوق دي چې په خای کول یی په مسلمانانو باندې لازم او ضروري دي، که بالفرض ددې حقوق رعایت ونه کړای شي نومسلمانان کامیابي نشي ترلاسه کولای او له ذلت سره مخامخ کېږي. له دې حقوقو څخه لومړی حق دامير اطاعت دی چې په مسلمانانو باندې واجب اولازم دی.

الله تعالی فرمایلي دي یا أيها الذين آمنوا أطيعوا الله وأطيعوا الرسول وأولى الأمر منكم فان تنازعتم في شئ فردوه الى الله والرسول ان كنتم تومنون بالله واليوم الآخر ذلك خير وأحسن تأويلا (سورة النساء آية ٥٩).

ژباړه: ای مومنانو! الله، رسول او هغو کسانو اطاعت وکړئ چې ستاسې څخه دامرځاوندان وي، بیا که ستاسې

ترمنځ په کومه چاره کې شخړه پېښه شي، نو هغه الله اور رسول لوري ته محوله (وړاندې) کړئ. که تاسې په ریښتیا سره پر الله اوداخرت په ورځ ایمان لری، همداد کار یوه سمه طریقه ده اودعاقبت په اعتبار هم غوره ده.

ددې ایت په تفسیر کې مفسرینو لیکلي دي چې مرادله اولوالامر نه حاکمان اوامیران دي. امام طبري ویلي دي: اولی الاقوال فی ذالک بالصواب قول من قال هم الامراء والولاة یعنی بهتره قول دادی چې مرادله اولوالامر نه حاکمان اووالیان دي. اطاعت دامیر نه اطاعت په مباح امورو کې مراد دی نه په شرعي امورو کې، ځکه که چیرې اطاعت یواځې په شرعي امورو کې مراد شي نو دا اولوالامر خاص کولو ته څه ضرورت نه ځکه مسلمانان چې په شرعي امورو کې اطاعت کوي داخودالله تعالی اودرسول الله صلی الله علیه وسلم اطاعت دی نه دامیر اطاعت

نومعلومه شوه دا خبره چې اطاعت په مباح امورو کې مراد دی. فقهاء کرام ویلي دي چې اطاعت دامیر په هغو کارونو کې چې رواوي واجب دی. ابن عابدین رحمه الله تعالی دردمحتار علی السدر المختار (ص ٦٢٤ ج ١) په باب الاستسقاء کې لیکلي دي: (تنبيه) اذا امر الامام بالصيام فی غیر الايام المنهية وجب، لما قدمناه فی باب العیدین من ان طاعة الامام فی مایس بمعصية واجبة. یعنی چې کله امام خلکو ته امر وکړي چې روژه ونیسي، په دې شرط چې دا هغه ورځې نه وي په کومو کې چې روژه نیول منع دي اودا امر یی هم دیومصلحت په نیت کړی وي نو په خلکو روژه نیول واجب دی. امام سرخسي په شرح دالسير الكبير (ص ١١٢ ج ١) کې لیکلي دي: أن الامیر اذا أمرهم بشئ لا یدرن أن یتفعون به أم لا؟ فعلیهم أن یطیعوه: لأن فرضية الطاعة ثابتة بنص مقطوع به یعنی

امير چي کله خلکو ته په يو کار اړ وکړي په داسې حال کې چې دوی نه پوهېږي چې په دې کار کې زمونږ ګټه ده او که زمونږ نقصان دی بيا هم په دوی واجب دی چې دامير اطاعت وکړي ځکه چې اطاعت فرضيت په قطعي دليل ثابت دی. همدارنګه فقهاء کراموليکلي دي: أن حکم الحاكم رافع للخلاف فی الامور المجتهد فيها فمتی صادف أمره فصلا مجتهدا فيه نفذ ووجب اتباعه ولو كان الرجل لا يرى رأيه فی تلك المسئلة یعنی چې کله په يوه اختلافي مسئله کې امير فيصله وکړي نو دهغه په فيصله عمل کول واجب دي، اختلاف ختمېږي او دامير په فيصله دغه مسئله اتفاقي ګرځي اگرکه دافصله ددې سړي د نظر موافق هم نه وي. ابن عابدين در المختار علی الدر المختار (ص ۶۱۵ ج ۱) په باب العيدين کې ويلي دي: قال فی الظهيرية وهتاويل ماروی عن ابي يوسف ومحمد فانها فعلا ذلك لان هارون امرهما ان يكبرا بتكبير جده فعلا ذلك امتثالاً له لامذهبها واعتقادا قال فی المعراج لان طاعة الامام فيها ليس بمعصية واجبة. یعنی چې کله امير المومنين هارون رشيد امام ابو يوسف او امام محمد رحمهما الله تعالی ته امر وکړ چې دا خبره لمانځه کې دا بن عباس رضي الله عنهما د قول مطابق تکبيرات زوايد ولولي. هغوی دواړوی امر ومانه اگرکه دوی دا بن مسعود رضي

الله عنه په قول عمل کاوه، دوی دواړو دامير المومنين خبره ومنله او خپل مذهب يی پرېښود. اطاعت په هکله يو څو احاديث: قال النبي صلى الله عليه وسلم: السلطان ظل الله يأوى اليه كل مظلوم من عباده فاذا عدل كان له الاجر وعلى الرعية الشكر. يعني پادشاه دالله تعالی رحمت دی، دالله تعالی مظلوم بندگان ده ته پناه وړي، چې کله پادشاه عدل وکړي نو الله تعالی به اجر ورکړي او په رعيت يی شکر لازم دی. عن ابي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: من أطاعني فقد أطاع الله ومن عصاني فقد عصى الله ومن يطع الامير فقد اطاعني ومن يعص الامير فقد عصى الله (رواه البخاری ص ۲۹۷۵ و مسلم ص ۱۸۳۵ واحمد ص ۲۴۴ ج ۲ والنسائي ص ۱۸۴ ج ۲ وابن ماجه ص ۲۰۵). ژباړه: نبی کریم صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي چا چې زما اطاعت وکړهغه يقيناً دالله تعالی اطاعت وکړ او چا چې زما نافرمانی وکړهغه يقيناً دالله تعالی نافرمانی وکړ او چا چې دخپل امير اطاعت وکړهغه يقيناً زما اطاعت وکړ او چا چې دامير نافرمانی وکړهغه يقيناً زما نافرمانی وکړه.

کوم خلک چې دامير نافرمانی کوي هغوی دې دالله له قهر نه ویرېږي، ولې چې دا په حقيقت کې در رسول الله صلى الله عليه وسلم نافرمانی ده چې څومره خطرناکه او خوفناکه ده، او کوم خوش نصيبه خلک چې دامير اطاعت کوي هغوی ته دې مبارک وي ولې چې دا په حقيقت کې در رسول الله صلى الله عليه وسلم اطاعت کوي.

عن انس رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: اسمعوا واطيعوا وان استعمل عليكم عبد حبشي، كأن راسه زبيبة. (رواه البخاری ص ۱۰۵۷ ج ۲)

ژباړه: رسول کریم صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي: دامير حکم ته غوږېښی، او دهغه اطاعت وکړی، که څه هم په تاسو باندې يوحبشي — مریی امير مقرر شي، چې سړی دمميز په څېر وي.

عن ابي هريرة رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: عليكم السمع والطاعة فی عسرك ويسرك ومنشطك ومكرهك واثرة عليك. (رواه مسلم ص ۱۲۴ ج ۲ والنسائي ص ۱۸۰ ج ۲ وابن حبان ص ۴۵۶۲ ج ۱۰ واحمد ص ۳۸۱ ج ۲ وابن ماجه ص ۲۰۵) ژباړه: رسول اکرم صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي: دامير حکم ته غوږېښی، او دهغه اطاعت کوی په اساني او سختي

کې، په خوشالي او غم کې، او په هغه وخت کې هم چې بل چاته پرتاسو ترجیح ورکړې شي. له دې حدیث نه دا خبره څرگنده شوه چې دامیر اطاعت په هرحال کې ضروري دی. که دا حکم اسانه وي او که سخت وي، خوښ وي او که ناخوښ، بلکه په هغه وخت کې هم چې سره د حق داری بل چاته پرتاسو باندې ترجیح ورکړې شي.

عن عبدالله بن عمر رضی الله عنهما قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: من بايع اماما فاعطاه صفقة يده وثمرة قلبه فليطعمه ان استطاع، فان جاء اخرينازعه، فاضربوا عنق الاخر. (رواه مسلم ص ۱۲۶ ج ۲)

ژباړه: چا چې له امام سره بيعت وکړ او خپل لاس یې د هغه په لاس کې کینښود، او خپل د زړه محبت یې د هغه په خدمت کې وړاندې کړ، نو هغه دې تر خپل وسه پورې دامیر اطاعت کوي، او که چیرې یو بل کس دامیر سره پرامارت جگړه پیل کړي نو د هغه سرغړونې کړي.

عن العرياض بن سارية رضى الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم وعظهم يوما، موعظة بليغة بعد صلاة الغداة ذرفت منها العيون ووجلت منها القلوب، فقال رجل يا رسول الله ان هذه لموعظة مودع، فما تعهد اليها؟ قال: أوصيكم بتقوى الله والسمع والطاعة. (رواه الترمذي ص ۹۶ ج ۲ و ابوداود ۲۸۷ ج ۲)

ژباړه: عرياض د ساريه زوی ويلي دي چې يوه ورځ د سهار له لمانځه وروسته نبی کریم صلی الله عليه وسلم داسې يو وعظ وکړ چې سترگو بهیدل پیل کړل او زړونه ورپریدل یو چا عرض وکړ چې یا رسول الله دا خوالوداعي وعظ معلومېږي، نو تاسو مونږ ته (چې له دنیا څخه رحلت کوئ) کوم (خاص) حکم کوئ. دوی وفرمایل: زه تاسو ته د الله تعالی له نافرمانۍ څخه د ځان ساتلو وصیت کوم، او دامیر حکم ته د غوږ نیولو او د هغه د اطاعت وصیت کوم.

عن حارث الاشعري رضى الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال أنا امرکم بخمس کلمات أمرنی الله بهن: السمع والطاعة والجماعة والهجرة والجهاد (رواه الترمذي ص ۱۱۴ ج ۲ و احمد ص ۳۴۴ ج ۵).

ژباړه: نبی علیه السلام فرمایلي دي زه تاسو ته په پنځه خبرو حکم کوم، دامیر حکم منل، دامیر اطاعت کول، په جماعت (ټولي) کې اوسیدل، د هجرت او جهاد.

عن أبي زر رضى الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: اسمع وأطع لمن كان عليك. (كتاب السنه لابن عاصم ص ۱۰۵۵)

ژباړه: حضور اکرم صلی الله عليه وسلم فرمایلي دي کوم امیر چې

پرتاسو مقرر شي د هغه خبرې ته غوږ شي، او د هغه اطاعت وکړي.

عن أم حصين رضى الله عنها قالت حججت مع رسول الله حجة الوداع (الى) وكان فيما يقول (صلى الله عليه وسلم): ان أمر عليكم عبد مجدع أسود يقودكم بكتاب الله: فاسمعوا واطيعوا ثم قال: هل بلغت. يعني: ام حصين وايي چې د نبی علیه السلام سره مې يوځای حج (حجة الوداع) وکړ، په دې وخت کې نبی علیه السلام وعظ وکړ او په وعظ کې دا خبره هم وکړه چې دامیر اطاعت وکړي، اگر که يوداسې مریي په تاسو حاکم وي چې نسب یې خسیس او رنگ یې تور وي خو چې تاسې ته د الله تعالی په کتاب (قران کریم) باندې فیصلې کوي. (اخرجه مسلم ۳۱۲/۳۱۱/۱۲۹۸ و الطبرانی ص ۳۷۷ و البيهقي ص ۱۵۵ ج ۷ و الترمذي ۱۷۰۶)

عن ابن عباس رضى الله عنهما: أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: من كره من أميره شيئا فليصبر، فإنه من خرج من السلطان شبرا مات ميتة الجاهلية. (لخرجه البخارى ص ۷۰۵۳ و المسلم ۱۸۴۹ و احمد ص ۲۷۷ ج ۱)

ژباړه: نبی کریم صلی الله عليه وسلم فرمایلي دي د چا چې دخپل امیر یوشی ناخوښ شي نو دې صبر وکړي، ولې چې یو څوک دخپل امیر د اطاعت نه لویشت هم

ووزي نوهغه به دجاهليت په مرگ
مړشي.

عن حذيفة رضى الله عنه عن النبى
صلى الله عليه وسلم قال: «ما من قوم
مشوا الى سلطان الله ليزلوه الا اذلهم الله
قبل يوم القيامة». (اخرجه البزار ١٥٩٤
والهيثمى ص ٩٠٨٩)

ژباړه: نبی کریم صلی الله علیه وسلم
فرمایلي دي: کوم خلک چې دحاکم
اوامیر په ذلت پسې روان شي الله تعالی
به ترقيامت مخکې هغوی خوار او ذلیل
کړي.

عن ابن عباس رضى الله عنهما قال
قال رسول الله صلى الله عليه وسلم يوم
من امام عادل أفضل من عبادة ستين سنة
وحديثهم في الأرض أزكى من مطر أربعين
عاما. (الترغيب والترهيب ص ٢٦٤ ج ٣)

ژباړه: حضور اکرم صلی الله علیه
وسلم فرمایلي دي: یوه ورځ د عادل امام په
اطاعت کې له شپیتو کلونو تر عبادت بهتره
دی، او په ځمکه کې د الله تعالی له
حدودونو یو حد قایمیدل د څلوېښتو
کلونو له باران نه سو دمند او د برکت باعث
دی.

دامیر د نافرمانۍ زیانونه

هرکله چې دامیر نافرمانی وشي
اود هغه خبره ونه منل شي نه یواځې دا چې
داخرت تاوان دی بلکه دنیا کې هم لوی
زیان لري هغه زیان دا چې دغه صف

او ټولگی به له شکست سره مخ کیږي
اود دوی دښمن به په دوی غلبه
حاصلوي، په دې خبره کې اوږد بحث
کیږي خوداختصار په پام کې نیولوسره
دلته یی یوه بیلگه راوړو چې دا حد واقع
ده. دا حد یو په کتابونو کې راغلي دي
چې کله نبی کریم صلی الله علیه وسلم
دا حد میدان ته د جنگ په نیت روان
شونو د جنگ له شروع کیدونه مخکې یی
پنځوس کسان په جبل رماه باندې مؤظف
کړل، عبدالله د جیبر زوی یی دهغوی
امیر و ټاکه او ورته یی وویل تاسو به په
همدې ځای کې اوسېږئ، له دې ځای نه
به نه راکوزیږئ، که مونږ د ښمن غالب
شو او که د ښمن پرمونږ غالب شي. کله چې
جنگ شروع شونو مسلمانانو کامیابي
تر لاسه کړه او کفارو شکست وخوړ، په دې
وخت کې د عبدالله بن جبر ملگرو وویل:
مونږ هم کوزیږو او په غنیمت کې برخه
اخلو. عبدالله بن جبر ورته وویل: ایا تاسو
هغه خبره هیږه کړې ده چې رسول الله
صلی الله علیه وسلم تاسې ته کړې
وه؟ هغوی ورته وویل چې هغه خود جنگ
دوخت خبره وه اوس خوجنگ پای ته
ورسید، د عبدالله بن جبر خبره یی ونه منله
او ټول له خپل ځای نه راکوز شول یواځې
یوولس کسان له ده سره پاتې
شول، کفار چې د تیښتې په حال کې
ونووی لیدل چې دا ډېر خالي ده او یواځې
یوولس کسان پاتې دي نو یی دوهم ځل

بیاحمله وکړه اوله مسلمانانو څخه یی
او یاکسان شهیدان کړل. دالوی مصیبت
چې مسلمانانو ته ورپېښ شو یواځنی علت
یی دامیر امر نه سرغړونه وه. الله تعالی
فرمایلي دي: ولقد صدقکم الله وعده
اذ تحسونهم باذنه حتی اذا فشتم وتنازعتم
فی الامر وعصیتم من بعد ما راکم ماتحبون
منکم من یرید الدنیا ومنکم من یرید الآخرة
ثم صرفکم عنهم لیبتلیکم ولقد عفا عنکم
والله ذو فضل علی المؤمنین. (ال
عمران: ١٥٢)

ژباړه: الله تعالی چې (د مرستې
اونصرت) کومه وعده ستاسې سره کړې
وه، هغه خوی پوره کړه. لومړی خود هغه
په حکم همداسې دوی وژل: څوکله چې
تاسې همت له لاسه ورکړ او په خپل کار کې
موسره اختلاف وکړ او له هغه وروسته چې
الله تعالی تاسې ته هغه شی دروښوده
چې تاسې یی په مینه کې راگیروي، یعنې
د غنیمت مالونه، تاسې دخپل مشر له
امر څخه غاړه وغړوله، ددې لپاره چې
ستاسې څخه ځینې د دنیا غوښتونکی ول
او ځینو داخرت هیله لرله، نو الله تاسې
د کافرانو په مقابله کې پر شاو تمبولاست
، چې پرتاسې از میښت وکړي. او حقه داده
چې الله بیا هم تاسې ته بخښنه وکړه.
او الله پر مؤمنانو د پیروزنې ډیر لوی نظر لري.
نور بیا....

گواکي دوی غواړي د افغانستان مسله
افغانانو ته پرېږدي او دوی په کې
مداخله نه کوي.

په دې وروستيو کې د
سولې په نوم هڅو يو ځل بيا
زور اخیستی دی. يو ځل بيا د
امريکا په غوښتنه په کابل او
اسلام اباد کې د سولې په نوم خبرې
اترې کوي.

مسوله دودمیلې په تودکله

شخ، شاهین

څلورمه

. له همدې امله بښايي د سولې په نوم نوې هڅې لا زيات
زور واخلي.

د معاصرو ښکلاکرو په ځانگړي ډول د امريکا تاريخ ته په
کتو سره سړی مومي چې تر جگړې د دوی سياسي لوبه خطرناکه
اومضره وي. هغوی چې يرغل کوي، هم خپل دښمن له منځه وړي،
خو هغوی چې د جگړې له ډگره په شاتگ کوي او خبرو مېز ته
راځي، نو بيا داسې لوبه کوي چې په جگړه کې ټول شوی تاوان
جبران کړي او دښمن په يوه داسې سياسي لوبه کې را گېر کړي چې
دوی په کې نه يوازې خپله ماته پته کړي، بلکې گټې يې هم خوندي
شي.

اوس دوی همدا کار په افغانستان کې هم کوي. دلته خو
امريکا له يوه اړخه په جگړه کې پراخ مالي او ځاني زيانونه وليدل
اوتاريخي شکست سره مخ شوه. دوی يو مخ تېښتي نه ، له همدې
امله يې خپلې پوځي دايمي اډې پرېښودې، خو له دې امله چې په
نوره نړۍ کې ښکلتيا ته اړتيا وه، نو يې دلته يوه سياسي لوبه پيل
کړه.

امريکا غواړي دلته دوه کارونه وکړي، لومړی دا چې غواړي
د سولې تر نامه لاندې داسې هڅې وکړي چې د خلکو په منځ
دجانب مقابل ستنې کمزورې کړي، چې گواکي معامله راسره کوي
، که څه هم طالبان تراوسه سخت دامريکا دغه دام اولوي ته
غیر دي . له بل لوري غواړي چې افغانانو ته وښی چې که څه هم
مونږ په جگړه کې نه يو خو بياهم طالبان له افغاني اردو سره
جنگيږي .

لسيزه هم نږدې پوره کېدونکې ده، خو د جگړې لمبې لا هم پر
افغانانو را تاوېږي. سپن ږيري، سپين سړي، ځوانان، پيغلې،
ماشومان، حيوانات، نباتات او نور چاپېريال او موجودات ټول له
جنگه اغېزمن شوي دي. که څه هم جگړه پر افغانان تېل شوې ده ،
خو افغانانو د ارزښتونو لپاره جگړه وکړه او لا هم د ارزښتونو لپاره
جگړه کوي. خو له دې هېڅوک هم سترگې نه شي پټولی چې له
سرو لښکرو سره له پرونی افغان جگړه هم لوبديځ گټه واخيسته او
له نننۍ جگړې هم د زمانې ستر ښکېلاک امريکا گټه اخلي. له
همدې امله جگړه ده، وينې دي، وژنې دي او امريکا پرې خپلو
موخو ته د رسېدو لپاره هڅه کوي.

د امريکا له خوا په پلان شوې او پيل شوې جگړه کې اوس
داسې ښکاري چې دوی خپله له هغه څه سره مخ شوي چې نه يې
غوښتل، نو ځکه غواړي چې د جگړې ډول بدل کړي. د امريکا
لپاره به جگړه ختمیږي او د سولې په نامه به يوه ننداره کيږي، خو
جگړه به دوام کوي. بيا به هم وينې، وژنې او جگړې وي. د
افغانستان جگړه د امريکا لپاره تر اټکل زياته اوږده شوې او د
امريکا د پلان او هڅې پر عکس يې پراخ مالي او ځاني زيانونه
درلودل.

امريکا تر اوسه پورې په جگړه ټينگار کاوه. بښايي امريکا
په جگړه کې ډېر څه تر لاسه کړي وي، خو هغه څه چې په جگړه
کې يې تر لاسه نه کړل، اوس يې غواړي د سولې په نوم په سياسي
معامله کې تر لاسه کړي. له همدې امله امريکا داسې بڼې چې

ځواکمن او حق په جانب جهت په شکل کې نړۍ ته وروښود چې پردوی جگړه تحمیل شوي، په کابل کې یو غیرمشرع اداره امریکا یانو تومبلی او په عین حال کې دافغانستان دنجات او سوکالۍ یواځیني لار داده چې امریکایي قواوې له هرډول قید او شرط پرته افغانستان ترک او ووځي.

ددې ترڅنګ امریکازیار وویست چې داربکیانو اومحلي ملیشو ترڅنګ پخوانی ټلواله دجنرال دوستم، قومندان عطا په شکل کې یوځل بیا راژوندی اودطالبانو په وړاندې یې جگړې ته ودروي، خو هغوی دواړو په شمال کې له طالبانو سره په رومیو نښتوکې کلکه ماته ولیده او له صحنې یې پښې سپکې کړې، په دې ورستیو کې ضیا مسعود هم په شمال کې یوې غونډې ته وویل چې له طالبانو سره نوې جگړې ته آماده ووسي، ځکه چې امکانات او پیسې امریکا ورته ورکوي، خو داسې ښکاري چې ضیامسعود هم په دغه پروژه کې ناکام دی، ځکه دشمال ولس اوس په دغو څیرو هیڅ باور نلري او بې اعتباره یې شمیري.

(تر ټولو نژدې وخت د الله پاک په دربار کې)
حضرت علی رضی الله تعالی عنه ویلي دي چې رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمایلي دي بنده تر ټولو نژدې خپل رب ته دسجده په حالت کې وي. نو تاسود سجده په حالت کې ډېرې دعاوي کوي [رواه مسلم].

امریکا فکر کوي چې په دې سره به هم په خپلو اډو کې خوندي او هم به جگړه روانه وي، ځکه په سیمه کې د جگړې دوام د امریکا د گټو د تر لاسه کولو لپاره اړین دی. له بل لوري داعش را شین کیږي چې له شک پرته په سیمه کې د امریکایي گټو لپاره د یوې نوې جگړې څرک ترې معلومېږي. بل خوا له امریکا سره جنګېدونکي ځواک که څه هم په جگړه کې ډېرې قربانۍ ورکړې، زندانونه پرې ډک شول، خوسريې ورته خم او ټپت نکړ، اوس امریکایان دسیاسي حریفو له لارې فکر کوي چې گټه ترلاسه کړي، خو دچارو دماهرینو په اند طالبان په سیاسي میدان کې هم تردې دمه پیاوړي اودبرلاسي موقف درلودنکي ښکاري، ځکه ځان داسې په اسانۍ سیاسي میدان ته نه ورغورځاوي، بلکې په ډیر احتیاط گامونه پورته کوي.

چې په قطر هیواد کې یې دپکواش په ناسته کې طالب مرکچیانو دخپل حضور او دریځ په ټکو ځان دیوباثباته،

د حضرت ابوبکر صدیق رضی الله تعالی عنه
بدبخت انسان هغه دی چې له مرګ څخه وروسته یې هم گناه ژوندی وي
تعجب کوم چې دا ضعیف انسان څنګه د قوی الله جل جلاله په نافرمانۍ جرات کوي
رښتینی ځوانمري دا ده چې یو انسان د بل انسان تکلیف په غاړه واخلي

«دزد» را رها کردند و «پرونده» را بازداشت

و جهانی دنبال می‌شود و چندین دهه است که در گوشه‌وکنار جهان به‌ویژه در خاورمیانه اعمال می‌شود؛ سیاست سرکوب مظلوم و نابودی ستمدیدگان است، سیاست نسل‌کشی و تصفیه حساب‌های قومی و مذهبی است، سیاست تخریب تأسیسات و زیربنای شهر و راه‌های مواصلاتی و مراکز بهداشتی و درمانی است، سازمان ملل و شورای امنیت که تابع سیاست‌های قدرت‌های جهانی هستند در طول عمر خودشان یک مورد هم وجود ندارد که به نفع مظلوم و رفع بحران در کشورهای اسلامی اقدام کرده باشند. شعارهایی همچون آزادی و دموکراسی، عدالت و مردم‌سالاری و رعایت حقوق بشر را دستاویز خویش قرار می‌دهند، اما هرگاه نوبت به مسلمانان می‌رسد این شعارها فراموش می‌شوند. قضیه فلسطین یکی از طولانی‌ترین بحران‌های جهان اسلام است که با دخالت غرب و آمریکا و حمایت از یهودیان اشغال‌گر هر روز بر روند کشتار و کودک‌کشی و ادامه شهرک‌سازی پافشاری می‌شود، اما نه تنها تا کنون اقدامی جدی برای حل قضیه فلسطین انجام نگرفته است، بلکه با وقاحت تمام از سیاست‌های ضد انسانی رژیم صهیونیستی حمایت می‌شود. یک یهودی هنوز به قتل نرسیده است که فرد مهاجم کشته می‌شود، اما اگر ده‌ها فلسطینی توسط یک یهودی کشته شوند پرونده قاتل هیچ‌گاه بررسی نمی‌شود. یهودیان افراطی به بهانه دفاع از خود، زنان و کودکان را به خاک و خون می‌کشند. شهر غزه را با موشک‌های فسیل‌ساز بمباران می‌کنند، اما در مقابل، گروه‌های مبارز فلسطینی وقتی به دفاع از خود اقدام می‌کنند به عنوان «تروریست» معرفی می‌شوند.

در افغانستان پس از روی کار آمدن طالبان، قدرت‌های جهانی و منطقه‌ای با چراغ سبز شورای امنیت و سازمان ملل به بهانه نجات مردم افغانستان و مبارزه با تروریست به این کشور جنگ‌زده حمله کردند، هزاران انسان را کشتند و افغانستان را تبدیل به ویرانه نمودند، مجالس عروسی و عزای مردم بی‌گناه را بمباران کردند،

آیا اگر مقامات قضایی و مسئولین رسیدگی به جرائم، پرونده‌ها را بازداشت کنند و جنایتکاران را رها نمایند مفسد اجتماعی ریشه‌کن می‌شود؟

آیا با آزاد گذاشتن قاتل و دربرند نمودن اولیای مقتول جلوی قتل و کشتار گرفته می‌شود؟

آیا با تعقیب مظلوم و ستمدیده و رها نمودن ظالم و ستمگر ظلم ریشه‌کن می‌شود؟

و آیا معقول است پزشکان یک جامعه به‌جای معالجه بیماران و تشخیص بیماری‌شان، برای کشتن‌شان آستین بالا زنند؟

و اساساً «علت» را گذاشتن و به «معلول» پرداختن، شکارچی را رها کردن و به قربانی پرداختن با کدامین منطق و فلسفه قابل توجیه است؟

سیاستی که امروز در مراکز جهانی قدرت، سازمان‌های بین‌المللی و ائتلاف‌های منطقه‌ای

بیمارستان‌ها و مراکز درمانی را با بیماران و پرسنل درمانی به آتش کشیدند، بذر نفاق و دودستگی را در افغانستان کاشتند، ملت را به جان همدیگر انداختند، تعصبات قومی و مذهبی را شعله‌ور نمودند به‌طوری‌که تا هنوز این وضعیت ادامه دارد

در عراق نیز به بهانه وجود سلاح‌های کشتار جمعی و حمایت از ملت عراق، از زمین و آسمان به این کشور حمله‌ور شدند و نظام حاکم را سرنگون کردند، اما این حملات آغازی تازه بر بدبختی‌های ملت عراق بود؛ آنها با ائتلاف و همکاری برخی گروه‌های متخاصم در عراق، جنگ مذهبی و قبیله‌ای راه انداختند، به‌گونه‌ای که تصفیه‌حساب‌ها تازه شروع شد.

نیروهای اشغال‌گر خارجی و افراط‌گراهای مذهبی در یک صف قرار گرفتند و با خشونت تمام به جان ملت عراق افتادند؛ نه به زن رحم کردند و نه به مرد، تجاوزها و وحشی‌گری‌ها و خون‌ریزی‌ها چنان شدت گرفت که قابل توصیف نیست. سرانجام خودِ اشغال‌گران رفتند و عراقی سوخته و ویران با گروه‌های خونی و متخاصم بر جای گذاشتند و همان است که تا امروز ادامه دارد.

در مصر، بهار عربی با الگو گرفتن از تونس به شکوفه

نشست. لبخند شادی بر لب‌های مرد و زن مصری نقش بست. با کناره‌گیری حسنی مبارک طاغوت چهل‌ساله به تاریخ پیوست. میلیون‌ها مصری در میدان تحریر سرود آزادی سر دادند. انتخاباتی بی‌نظیر با شرکت تمام احزاب انجام گرفت و رئیس‌جمهور منتخب و قانونی روی کار آمد و جهان اسلام از این اقدام احساس عزت و غرور نمود و احزاب خشونت‌طلب به عملیات سیاسی باور نمودند و مبارزه سیاسی و حقوقی و روند گفتمان و مذاکره، جایگزین خشونت‌طلبی و افراطی‌گری شد، اما بدخواهان بشریت و انحصارگرایان قدرت با حمایت از نظامیان و ژنرال‌های مزدور و خودفروخته علیه حکومت قانونی کودتا کردند و با خشونت تمام هزاران مصری را به گلوله بستند و آنان را زیر زنجیرهای تانک‌های‌شان له کردند، ولی در این میان قدرت‌های بزرگی که دیروز با دلایلی خودساخته - که بعدها بی‌اساس بودن آنها برملا شد - صدام را در عراق سرنگون کرده بودند و به بهانه مبارزه با تروریسم نظام طالبان را سقوط کرده بودند، امروز با وقاحت تمام از کودتاچیان حمایت کردند و بر تمام قوانین بین‌المللی و حقوقی پشت‌پا زدند. اکنون رئیس‌جمهور قانونی و منتخب در زندان به‌سر می‌برد و کودتاچی از حمایت سازمان ملل و شورای امنیت و قدرت‌های غربی برخوردار است.

مردم سوریه نیز با الگو گرفتن از مصر و لیبی و تونس برای رهایی از نظام استبداد به تظاهرات مسالمت‌آمیز روی آوردند. شهرهای بزرگ یکی پس از دیگری به خیل مردم پیوست. شعارهای آزادی و ترانه‌های رهایی مردم را به وجد آورد. کودکان در مدرسه و دانشجویان در دانشگاه و مردم در خیابان‌ها برای آزادی و دموکراسی شعار دادند، اما دولتمردان سوریه و در رأس آنان رئیس‌جمهور این کشور به‌جای گوش فرادادن به مطالبات و خواسته‌های مردم، ملت خویش را به گلوله بستند و شعار "یا اسد، یا هیچ‌کس" ورد زبان نظامیان وابسته به رژیم سوریه گردید. صدها هزار سوری کشته شد. خانواده‌هایی با تمام افراد سر بریده شدند. محله‌های وسیعی با سلاح‌های شیمیایی مورد حمله قرار گرفت. جنایت‌هایی به وقوع پیوست که نه صرب‌ها و نه یهودی‌ها انجام ندادند. سازمان ملل و شورای امنیت با وجود اینکه هیچ اقدامی انجام ندادند، اما کشتار دست‌جمعی را با استفاده از سلاح‌های شیمیایی در سوریه تأیید کردند.

تعداد زیادی از افسران عالی‌رتبه نظام و مقامات سیاسی به خیل مردم و مخالفین پیوستند. گروه‌های اسلامی و جهادی به حمایت از ملت سوریه شتافتند و جنگی تمام‌عیار به وقوع پیوست.

سازمان ملل و قدرت‌هایی که همواره به‌خاطر منافع خویش در اوضاع کشورهای اسلامی دخالت می‌کنند، در موضوع سوریه نیز به تماشا کردن و لذت بردن از کشتار مسلمانان اکتفا کردند، و اخیراً قدرت‌های شرق و غرب، امریکا و

روسیه چون عرصه را بر نظام بشار اسد تنگ دیدند، به بهانه تکراری و بی‌محتوای «مبارزه به تروریسم و سرکوب گروه داعش» که خود آنها دربروز داعش دست داشتن به کشتن غیرنظامیان و مردم بی‌دفاع روی آوردند.

آنچه درمواضع کشورهای قدرتمند و سازمان‌های جهانی وائتلاف‌های منطقه‌ای بیش از هر چیز برجسته می‌نماید، حفظ منافع و مصالح سردمداران و تشدید اختلافات و سرکوب عموم مردم مظلوم و ستمدیده است.

این درحالی‌ست که تماشاگران این جریان‌ات و تحلیل‌گران غربی و شرقی با تبعیت از سیاست‌های قدرت‌های بزرگ و دخیل، همواره یک راه حل ارائه می‌دهند و آن هم ادامه سرکوب تروریسم و لشکرکشی علیه گروه‌های افراطی و یاغی در اقصی نقاط جهان است. معمولاً به محض اینکه حرکتی خشن در یکی از کشورهای اروپایی علیه شهروندان بی‌گناه انجام می‌گیرد و باعث کشته شدن جمعی می‌گردد موضع‌گیری مشترکی که بلافاصله و بدون تأخیر همه را در سازمان ملل جمع می‌نماید و به اتفاق قاطع آراء به تصویب می‌رسد، تشدید حملات و ارسال نیروهای بیشتر زمینی، هوایی و دریایی و

به خاک و خون کشیدن هزاران بی‌گناه است. در چنین مواردی است که تحلیل‌گران از بدنامی اسلام و اینکه ریشه‌های خشونت در اسلام و فرامین آن نهفته است سخن می‌گویند و آموزه‌های دینی و مراکز اسلامی را به چالش می‌کشند، از مظلومیت و بی‌گناهی شهروندان اروپایی دم می‌زنند واز تمام حکومت‌ها و ملت‌ها می‌خواهند تا در همدردی و محکومیت جنایت مورد نظرشان دریغ نکنند.

نژادپرستان در کشورهای اروپایی و گروه‌های افراطی غیرمسلمان با آتش زدن مساجد و کشتن پناهجویان و ایجاد مزاحمت برای زنان مسلمان و تحت فشار قرار دادن اقلیت‌های اسلامی، کینه‌های درونی و عقده‌های دیرینه خویش را روی افراد بی‌گناه و آواره خالی می‌کنند.

رسانه‌های جهانی که بر افکار عمومی تسلط دارند با تلاش بی‌وقفه و استفاده از شگردهای خاص خودشان، افکار عمومی را برای پذیرش اقدامات وحشیانه و حملات نظامی که عمدتاً بی‌گناهان و غیرنظامیان قربانی اصلی آن هستند، آماده می‌کنند.

تأثیر رسانه‌ها در فضاهای مجازی و حقیقی به قدری وسیع و گسترده است که نه‌تنها عموم مردم، بلکه اقشار متدین و اهل دین و دیانت را نیز متأثر کرده است، به‌طوری‌که از احساس همدردی، اخوت و مودت با مسلمانان مظلوم، و از اظهار انزجار از جنایاتی که علیه مسلمانان اتفاق می‌افتد خودداری می‌کنند، و چه بسا اثرپذیری‌شان از تبلیغات و تحلیلات رسانه‌ها به‌جایی می‌رسد که با کسانی که دست‌شان به خون هزاران مسلمان بی‌گناه آغشته است اظهار همدردی کرده و کوچک‌ترین اقدام تلافی‌جویانه مسلمانان علیه قاتلان ملت‌های اسلامی را محکوم می‌کنند.

کوتاه‌سخن اینکه روند چندین ساله بحران خاورمیانه و گسترش آن به نقاط مختلف جهان، به‌وضوح ثابت کرده است که تلاش سازمان‌های بین‌المللی و ائتلاف‌های جهانی و یارگیری ابرقدرت‌ها در منطقه و تهاجمات نظامی با شعار «مبارزه با تروریسم» به هیچ وجه نتوانسته اقدامی مثبت و مفید برای مردم و ملت‌های ستمدیده باشد، زیرا هیچ‌گونه اراده‌ای قوی و مصمم برای خشکاندن ریشه‌های افراط‌گرایی در جهان از سوی قدرت‌های جهانی وجود ندارد، بلکه تمام تلاش آن‌ها معطوف به مبارزه با «معلول» و بی‌توجهی به «علت» است، به عبارت دیگر سیاست جهانی امروز مصداق این ضرب‌المثل است که «دزد را رها کردند و پرونده را بازداشت».

دمرحوم ملا محمد حسرت رحماني صاحب ژوند ته کتنه

عبدالرؤف حکمت

ترسره کړې او وروسته يې د کندهار او د پاکستان د بلوچستان په مختلفو مدارسو کې د وخت له تکره استادانو لکه شيخ مولوي دستگیر صاحب، د پشین مولوي عبدالواحد، سعدالدين اخندزاده صاحب، مولوي سيد کریم اغا، په کوټه کې مولوي محمد صديق صاحب او مولوي محمد اديس صاحب او د چمن شيخ مولوي عبدالرازق صاحب او دغسې نور تکره استادانو څخه يې ديني علوم حاصل کړل تردې چې وروسته يې د کراچۍ په جامعہ رشيدية کې داخله واخيسته او د ديني زده کړو تکميل ته يې ملا وتړله .

مرحوم رحمانی صاحب له ديني زدکړو سره ځانگړې مينه درلوده او له علماء کرامو او مدرسینو سره يې همیشنی تعلق درلود له نوموړي څخه چې ديني زده کړې د روس ضد جهاد له امله نیمگړې پاته شوې وې، له امریکايي یرغل وروسته يې د مخفي ژوند په حالت کې يو ځل بيا ديني زدکړې پيل کړې او له يوه ځانگړي استاد شيخ مولوي ارشاد الحق صاحب څخه يې د دوره الحديث تر پای ته رسولو پورې ديني علوم ولوستل.

دروسانو په ضد جهاد

هغه مهال چې رحمانی صاحب په کراچۍ کې په ديني زده کړو مصروف و په افغانستان کې د روسانو په خلاف جهاد اوج ته رسيدلی و، نوموړي د جهادي

مرگ حق دی او هر ژوندی ساری دمرگ څکونکی دی، همدا قرآني فيصله ده. خو د تأمل او ژور غور وړ خبره داده چې چا ته مرگ په څرنگه حالت کې راځي او له دنيا څخه له کوم عمل، کردار او دریځ سره رخصت کیږي.

بريالي او سعادتمند يوازې هغه دي چې له ايمان، نیک عمل، صالح او مصلح دریځ سره له دنيا څخه رخصت واخلي چې دغسې مرگ بيا خپله د متوفی لپاره تلپاتې سعادت او د وارثينو او متعلقينو لپاره يې د وياړ او بریا سبب دی.

نن موږ د هغه مرحوم متوفی په ژوند او کارنامو غږیږو چې د ايمان او نیک عمل سره سره يې د علم، جهاد، هجرت او ديني خدمتونو څخه مالا مال ژوند راتیر کړی او وروسته په همدې سفر کې ورته مرگ حاضر شوی او د عقبی په خوا رخصت شوی دی. دا مرحوم ملا محمد حسن رحمانی صاحب دی چې څه موده وړاندې يې خپل روح حقيقي بادر ته وسپاره.

د ژوند ابتدايي مراحل

ملا محمد حسن رحمانی د مرحوم ملا الله داد اخند زوی څو لسیزې وړاندې د روزگان ولایت د چارچینو ولسوالۍ د ارغور په کلي کې په یوه متدینه کورنۍ کې دنيا ته راغی، له ډیر کوچنیوالي یې په ديني زدکړو پیل وکړ، لومړی زده کړې یې په خپله سیمه کې

فريضي د اداء كولو په اراده خپل كتابونه كت كړل او كندهار ولايت ته د جهاد لپاره ستون شو. نوموړی په پيل كې د كندهار د مشهور غازي شهيد طالب جان په جبهه كې و چې مركزيت يې د ارغنداب مربوط د چارباغ په سيمه كې و رحمانی صاحب په دې سيمه كې د يادې جبهې د قرارگاه يا اطاق مسؤل هم و.

د طالب جان له شهادت وروسته مرحوم رحمانی صاحب د كندهار د وتلي او منلي مجاهد شهيد لالا ملنگ په جبهه كې جهاد پيل كړ چې بيا تر پايه په همدې جبهه كې د يو مخكښ مجاهد په حيث پاته شو.

د شهيد لالا ملنگ تر مشرۍ لاندې مجاهدينو د ارغنداب، پنجوايي او كندهار ښار په مربوطاتو كې لكه پنجاو، پشتون باغ، نظر جان باغ، محله جات د شاه آغا دوراهي او دغه راز له كندهاره د هرات پر خوا د غځيدلي سرک په اوږدو كې په دښمن بريدونه كول چې په دې سيمه كې يې له شورويانو سره د تاريخي معركو او سوبو كارنامې اوس هم د اولس په سينو كې خوندي او مشهورې دي. رحمانی صاحب د شوري ضد جهاد په مهال د كندهار د چاوڼۍ په سيمه كې د تورانو په نوم پوسته باندې د عملياتو په وخت خپله پښه له لاسه ورکړه چې بيا يې د ژوند تر پايه په نيمگري بدن د دين خدمت کاوو.

په اسلامي امارت كې خدمتونه

كله چې په افغانستان كې د تنظيمي هرج و مرج تور دوران اوج ته ورسيد او د مرحوم امير المؤمنين ملا محمد مجاهد په مشرۍ د طالبانو سپين خوځښت د فساد مخنيوي مبارزه پيل كړه، رحمانی صاحب له هغو كسانو څخه و چې له پيله ددې تحريك ملگری او مخكښ غړی و. د شهيد لالا ملنگ جبهه چې رحمانی

صاحب يې يو مهم غړی و له ټولو مربوطه ملگرو، امكاناتو او وسلو سره په اسلامي تحريك كې مدغم او په دې ډول يې د اسلامي امارت د مراندو په ټينگولو كې ستر رول اداء كړ.

د كندهار له نيولو وروسته رحمانی صاحب چې داسلامي تحريك د لومړنۍ شورا غړيتوب يې هم درلود د كندهار ولايت د مستوفيت رئيس وټاكل شو. يو كال وروسته نوموړی د امارت د مشرتابه لخوا د كندهار ولايت والي او د جنوب غرب زون تنظيمه رئيس وټاكل شو چې بيا د امريكايي يرغل تر مهاله يې همدې وظيفې ته ادامه ورکړ.

له امريكايي يرغل وروسته نوموړی له خپلې سيمې په هجرت اړ او مخفي ژوند يې پيل كړ چې په عين حال كې يې د اسلامي امارت په اقتصادي كميسيون كې خدمت ته هم اوږه وركړه، چې په دې ډول يې په تيرو څوارلسو كلونو كې د مجاهدينو د اكمال، د زخميانو د معالجې او يتيمانو د تكافل په برخه كې په مستقيم يا غيرمستقيم شكل گډ د قدر وړ خدمتونه ترسره كړل چې له الله تعالى څخه يې ورته په مقابل كې كامل كامل اجر و نه غواړو.

مرحوم رحمانی صاحب د ژوند تر پايه د اسلامي امارت صف ته د يوه رښتيني خدمتگار په حيث وفادار پاته شو نوموړی لكه څرنگه چې له مرحوم

قبول نكړ، زړه سواندي يې دا حالت و چې كه به يې محتاج او يا مريض وليد نو خپل د فقر د حالت گوله يې ورسره نيموله او د وس مطابق همكاري يې ورسره كوله.

تكړه ليكوال ښاغلي موسى فرهاد د رحمانی صاحب د وفات په مناسبت په ليكلي مقاله كې ليكلي، رحمانی صاحب ډېر فقيرانه ژوند درلود، له هر قسم خيانت او فساد څخه پاك انسان ؤ، د افغانستان د ۳۷ كلن انقلاب په ټول دوران كې يعني د جهاد په درې واړه مرحلو كې پر نوموړي هيڅ داسې داغ نشته چې د ده او د ده د كورنۍ لپاره د بدننامې لامل شي، بلكي خپل ټول ژوند يې د الله په لاره كې د يو ريښتيني انسان په ډول تير كړی.

د اسلامي امارت د رهبري شوری له لوري د رحمانی صاحب د وفات په اړه رسمي اعلامیه او د تعزيت پيغام خپور شو چې د نوموړي د خدمتونو قدرداني په كې شوې وه او د الله تعالى له دربار څخه ورته د جنت الفردوس غوښتنه شوې وه.

الله تعالى دې په مرحوم رحمانی صاحب ورحمېږي او د نوموړي خدمات دې ورته قبول وگرځوي
آمين يا رب العلمين

اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد سره يې د اسلامي امارت په چارو كې همكاري ته ځان وقف كړی او مخلصانه خدمتونه يې كول د هغه مرحوم له نائب او ځايناستي اميرالمؤمنين ملا اختر محمد منصور صاحب سره يې هم بيعت وكړ او د هرډول خدمت او وفادارۍ ډاډ يې وركړ.

جناب رحمانی صاحب چې د ينې د سرطان مريض يې درلوده د ۲۰۱۶ ميلادي كال د فبروري په ۸ نيټه يې د ۵۵ كلونو په عمر فاني نړۍ ته الوداع وويل او د عقبی په خوا يې رحلت وكړ. انا لله و انا اليه راجعون.

د رحمانی صاحب د شخصيت په اړه

د مرحوم رحمانی صاحب د ډير وخت ملگری مولوي عبدالرحمن منير صاحب د نوموړي د شخصيت په اړه وايي:

رحمانی صاحب د تقوی نمونه او د تواضع او کمیني سمبول و، عاجز، فقيرالحاله او مشفق انسان و، د کونډو، یتیمانو او عاجزانو تکافل يې کاوو، حتی خپل د کور لپاره اختصاص شوی مبلغ يې د مريض يا زخمي مجاهد، د شهیدانو له ورثه او یتیم سره شریکاوو او د خپل مسؤليت په دوران كې يې د نهايي وسعې په اندازه له تقوی څخه كار اخيست.

د رحمانی صاحب د ډير وخت ملگری او د اسلامي امارت لوړرتبه غړی سيد عبدالله اغا د نوموړي په اړه وايي:

رحمانی صاحب داسې شخص و چې د فقر او مسكنت له ژوند سره يې له زړه مينه درلوده، ما كله هم په نوو جامو او ښه او آراسته لباس كې نه دی ليدلی، هميشه يې عادي ژوند او په معمولي اسبابو كوزاره كوله، د امارت لخوا ورته موټر وركړل شو خو ده

د سرپل له مسؤل

مولوي عطاء الله سره مرکه

پوښتنه

مولوي صاحب تاسو ته هرکلی وایو که دا راته وواپاست چې سرکال په سرپل کې د عزم عملیاتو لړۍ څنګه روانه وه او جهادي وضعیت څنګه و؟

ځواب

الحمد لله رب العلمين و الصلوة و السلام على سيد الانبياء والمرسلين وعلى آله و صحبه اجمعين و بعد.

ستاسو د پوښتنې په ځواب کې به ووايم چې الله الحمد په سرپل ولايت کې د درستو شمالي ولاياتو غونډې د عزم عملیاتو لړۍ په ډيره بريالۍ توګه مخه لاړه او مجاهدينو د الله تعالى په مرسته او کرم لوی لوی فتوحات ترلاسه کړل.

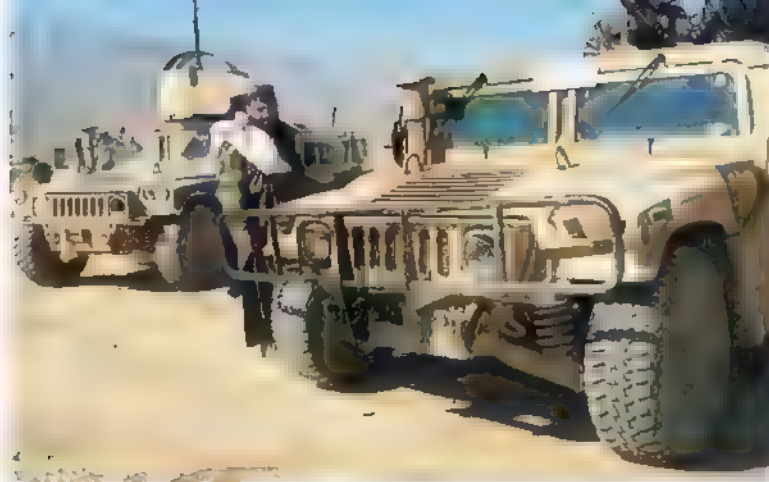
که په لنډه توګه ووايو د سرپل ولايت په سنگ چارک، سوزمه قلعه، کوهستانات، صياد، شيرم او د ولايت د مرکز په مربوطاتو کې مجاهدينو اکثريت سيمې تر خپل کنترول لاندې راوستې او ددښمن د واکمنۍ ټغر يې ورننول کړ. دا سيمې پخوا تر ډيره ددښمن په واک کې وې هلته لوی لوی حکومتي قومندانان او اړيکيان او د مليشو خلک مسلط و، چې مجاهدينو څه د نظامي عملیاتو او څه د دعوت له لارې له سيمې ايسته کړل او سيمه د اسلامي امارت تر واکمني لاندې راغله.

پيژندنه

سرپل ولايت چې دافغانستان په شمالي برخه کې پروت دی، شمال ته يې جوزجان، ختيځ ته يې بلخ او سمنګان، جنوب ته يې باميان او غور او لويديځ ته يې فارياب ولايت موقعيت لري.

سرپل ولايت چې له پنځه لکه تنه زيات خلک په کې اوسيږي ۱۵۰۹۹۹ مربع کيلومتره مساحت لري، چې دولسواليو يا حکومتي واحدونو شمير يې ۱۰ ته رسيږي او مرکز يې دسرپل ښار نومېږي.

سرپل ولايت پخوا دجوزجان ولايت له مربوطاتو څخه وو خو په ۱۹۸۸ کال کې دښواد د اداري تقسيماتو په لړ کې دځانګړي ولايت امتياز ورکړل شو، دا ولايت اوسيدونکي ازبک، تاجک، پښتانه، هزاره، عرب، گوجر او ترکمن افغانان دي. د مجلې ددې ګڼې لپاره مو په ياد ولايت کې د جهادي فعاليتونو د څرنگوالي په اړه د ولايت له مسؤل مولوي عطاء الله عمري سره مرکه کړې چې ستاسو پام ورته راګرځوو.

محترم مولوي صاحب که د عزم عملياتو په لړ کې د سرپل ولايت جهادي بهير ته کتنه وکړئ اولې تفصيل ورکړئ چې هلته کوم حوادث پېښ شول او مجاهدينو څه وکړل؟

ځواب

سمه ده ستاسو په اجازه به زه د تير کال په جهادي جرياناتو مفصل وغږېږم. هغه دا چې تير کال پسرلی، که موږ د سرپل حالات را په يادوو نو وضعيت کاملاً بدل و چې الله الحمد د عزم عملياتو په لړ کې حالاتو تر ډيره حده مثبت تغير وکړ. د بيلگې په توگه د سنگ چارک په ولسوالي کې په ټوله سيمه محلي اړيکيان مسلط و يوازې د دره ازمچي په سيمه کې مجاهدين وو. د الله تعالی په نصرت مجاهدين وتوانيدل چې د څو اوښو مسلسلو عملياتو په نتيجه کې د اوقاف او لنگر شاه عبدالله سيمې چې پراخې درې دي فتح کړي.

وروسته مجاهدينو د سوزمه قلعه ولسوالۍ د کته قلعه سيمه چې ۷۵ کلي لري او يو لوی بازار په کې واقع دی، ددې سيمې اړيکيان او قومندانان يې په دعوت او خبرو دې ته اړ کړل چې ځانونه تسليم او دغه سيمه مکمله مجاهدينو ته وسپاري د سوزمه قلعه ولسوالۍ له مرکز پرته ټولې سيمې سر کال ددښمن له شتون څخه تصفيه شوې دي چې دا د مجاهدينو لپاره يوه ستره بریا وه.

له دې وروسته مجاهدينو د کوهستاناتو د مهمې ولسوالۍ په خوا پرمختگ ته دوام ورکړ، د قلعه شهر سيمه چې ۱۰ زره کورونه لري او د څلورو ولاياتو فارياب، غور، باميان او سرپل د اتصال نقطه ده مجاهدينو فتحه او له دښمن څخه تصفيه کړه، ورپسې د چلچله علاقه فتح او بيا له درې ورځې جنگ وروسته د کوهستاناتو ولسوالي مرکز د ۸ په شمول مکمل فتحه شو چې مجاهدينو ۱۶ رينجر پوځي

موټر دوه دهشکې او نور گڼ خفيفه مختلف النوع وسلې غنيمت کړې.

د کوهستاناتو فتحې دښمن دومره وارخطا کړ چې په کابل کې ارگ او پارلمان لا د وارخطايي اظهار وکړ او د اشرف غني مرستيال جنرال دوستم چې د گوداگي حکومت دوهم لوړرتبه شخص دی په عاجله توگه له يوې قوې سره کوهستاناتو ته راغی او ددې ولسوالۍ مرکز يې د لنډ وخت لپاره يو ځل بيا تر واک لاندې راووست.

مجاهدينو له لازمو ترتيباتو وروسته يو ځل بيا د کوهستاناتو په ولسوالۍ بريد پيل کړ چې په ترڅ کې يې د دوستم ځای مشخص او د هاوان تر دقيقو گوزارونو لاندې ونيول شو چې په پايله کې يې دوستم په ډيره وارخطايي د څرخکې په واسطه فرار وکړ او مجاهدينو يو ځل بيا کوهستاناتو ولسوالي فتح کړه چې دا ځل يې ۱۸ رينجر، ۵ ټانگونه، ۱۲ د هسکې ۳۰ ثقیل ماشيندار او گڼ شمير نورې وسلې او مهمات مجاهدينو غنيمت کړل دغه راز يې ۲۵ تنه د اردو پوځيان هم اسيران کړل.

پوښتنه

مولوي صاحب تاسو چې کومو عملياتو ته اشاره وکړه واقعا د تير کال په اوږدو کې ستر عمليات او فتوحات شوي دي که د اوسنيو نږدې ورځو جريانات هم راسره شريک کړې چې آيا د فتحو لړۍ روانه ده که ځنګه؟

په نږدې وخت کې يعني مياشت يونيمه مخکې مجاهدينو د صياد په ولسوالۍ کې د پام وړ برياوې درلودې هلته د اړيکيانو تر ټولو مشهور او مضر- قومندان خيرالله آقسو له خپلو اوو تنو نږدې کسانو سره په يوه تاکتيکي بريد کې له منځه لاړ او پاتې اړيکيان يې څه تسليم او پاتې نورو د تېښتې لار ونيولې په دې علاقه کې د آقسو شرقي، آقسو غربي، آهو او خواجه اکمتو سيمې چې پراخې علاقې دي مجاهدينو نيولې او مجاهدين في الحال له دريو خواوو د سرپل له مرکز سره وصل شوي دي.

که في الجملة ووايم سرپل لس ولسوالۍ لري چې کوهستانات، کچن او شيرم ولسوالۍ يې مکملې فتحه او د مجاهدينو په لاس کې دي، له بلخاب پرته په نورو ټولو کې مجاهدين تشکيلات لري او ډيرې سيمې يې تر واک لاندې دي.

د سرپل ولايت اطرافي سيمې تقريبا ټولې اوس د مجاهدينو په واک کې دي او له دښمن سره د ځينو ولسواليو مراکز پاته دي، دتير کال په اوږدو کې مجاهدينو له هرې نگاه نه پياوړي او زيات شوي دي، موږ د تيرکال په پيل کې هم د مجاهدينو احصايه واخيسته او اوس هم ، موږ ته معلومه شوه چې الله الحمد په تير يوه کال کې د مجاهدينو شمير څلور برابره زيات شوی دی، دغه راز د امکاناتو له درکه مجاهدينو پياوړي شوي دي، لسگونه ټانگونه، رينجر او ثقيلې وسلې په لاس کې لري چې پخوا يې د ا هيڅ هم نه درلودل.

پوښتنه

د شمال په اکثرو ولاياتو کې يو عمده مشکل د پخوانيو ټوپکي قومندانانو دی، چې خپلې ډلې او وسلوال لري، کله ناکله له دښمن سره په رسمي چوکاټ کې همکاري کوي او که هغه نه وي هم اولس او مجاهدينو ته يو عمده سرخوږی

او خنډ بلل کېږي، تاسو د دغو ټوپکي قومندانانو او مليشو د تصفيې په برخه کې څه کړي دي؟

ځواب

لکه تاسو چې وويل واقعا همداسې دي ، د غور، فارياب او نورو سيمو غوندې په سرپل کې هم پخواني خودسره ټوپکيان پاته دي، خو سرکال الله الحمد ددوی واک او ځواک تر ډيره له منځه تللی، مجاهدينو له بيلابيلو لارو استفاده کړې چې دغه خودسره وسلوال له صحنې وباسي، دغه ټوپکيان چې اوس له دښمن سره تړلي او د اړيکيانو يا محلي پوليسو په نوم دندې لري مجاهدين ورته لومړی دعوت ورکوي او که په دعوت ونه شي بيا يې له منځه وړي.

سرکال په سرپل کې د زر تنو په شاوخوا کې کسان چې اکثره يې همدا محلي ټوپکيان دي تسليم شوي او له دښمنۍ يې لاس اخيستی دی دغه راز د سرپل په سطحه پنځه ددښمن لوی لوی قومندانان لکه بحرالله، تويان، محمد نور، وکيل خان او خيرالله آقسو مجاهدينو په چريکي او تاکتيکي بريدونو کې له منځه وړي دي چې دا دښمن په سر خورا دروند گوزار و .

پوښتنه

په سرپل ولايت کې د اسلامي امارت د نورو اداراتو د فعاليتونو په اړه که معلومات راکړئ؟

ځواب

په سرپل کې د نظامي کارونو تر څنگ د دعوت، تعليم او تربيه، قضاء او په نورو بيلابيلو برخو کې فعاليتونه دوام لري، په ولايت کې هم ديني مدارس فعال دي او هم د عصري زدکړو ښوونځي منظم فعاليت لري، يوه د خوښۍ خبره دا ده چې ددیني زدکړو بهير ښه پيشرفت کړی او لويې لويې مدرسو ودانې شوي دي په دې سربيره د قضاء او محاکمو برخه هم ښه فعاليت لري او د خلکو ستونزې د شريعت په رڼا کې حل کوي.

آيا په سرپل ولايت کې د اسلامي امارت له جهادي تشکيلاتو پرته کومه بله ډله يا فرقه شته ؟

ځواب

روان کال په لومړيو کې چې د مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله د وفات خبر اعلان شو، او محترم ملا اختر محمد منصور حفظه الله د نوي زعيم په حيث منتخب شو د سرپل ولايت ټولو مسولينو او عامو مجاهدينو په يوه غږ له نوي امير سره بيعت وکړ او د هر اړخيزې اتباع او وفادارۍ ډاډ يې ورکړ.

الله الحمد په سرپل ولايت کې هم د اکثره شمالي ولايت په شان نه خو د داعش اړوند څوک شته اونه هم داخلي باغيان چې مجاهدينو ته تشويش پيدا کړي، ددې ولايت مجاهدينو ټول په اتفاق سره د يوه امير تر مشرۍ لاندې جهاد ته ادامه ورکوي او هر ډول تفرق او خانځانۍ سره مقابله کوي.

پوښتنه

محترم مولوي عطاء الله عمري صاحب ! که په پای کې څه پيغام لرئ هيله ده راسره شريک يې کړئ تر څو يې تر لوستونکو ورسوو.

ځواب

ډيره مننه ، پيغام مې مجاهدينو او عامو مسلمينو ته دادی چې د حالاتو په حساسيت او ددښمن لخوا په متوجه گواښونو او دسائسو ځان پوه کړي.

بايدپه دې پوه شو چې موږ اوس په هغه حالت کې يو لکه څوک چې له اوږدو خواريو، کښت کرلو، پالو، مصارفو کولو او رايوځای کولو وروسته د حاصل اخيستلو په وخت کې وي، که په دې وخت په خپله سرمايه او هستۍ ښه فکر ونه کړي او ښه ساتنه يې ونه کړي نو خدای مکړه ټولې خوارۍ به يې په اوبو لاهو شي.

متحد اسلامي امارت زموږ د نږدې څلوېښت کلونو د قربانيو، تکاليفو، مهاجرتونو او شهادتونو خلاصه او لب لباب دی، اوس د اولس د کونډو او يتيمانو سترگې هم همدې صف ته دي چې دغه ټولې به يې شرعي آرمانونو ترسره کوي، اسلامي نظام به جوړوي، شريعت به پلي کوي او د اولس په زخمونو به پټۍ ږدي.

مگر ځينې داخلي او خارجي لاسونه تر مختلفو شعارونو لاندې کوبښن کوي چې دا صف متفرق او متشتت کړي، مجاهدينو په ډلو ووېشي، د اسلامي امارت موجوده نظم له منځه يوسي او په دې ډول د کفارو د کلونو ارمان ترسره کړي.

موږ بايد وينو او هوښيار واوسو، او په دې فکر وکړو چې په دې صف کې کومه نيمگړتيا ده چې موږ يې بايد په ځای بل صف او خوځښت رامنځته کړو، اول خو په دې صف کې کوم ښکاره نقص نشته او که بيا خدای مکړه وي راځئ د هغه نقص د ختمولو او رفع کولو کوبښن وکړو نه دا چې د صف د متلاشی کولو او ختمولو لپاره کار وکړو.

که يو مثال ورکړو، که چيرې ستاسو په کور کې يوه کړکۍ يا يوه دروازه لږ کړه او ناسمه وي، نو آيا تاسو به هغه کوډ ځای سموي او که به ټول کور له بيخې وړانوي معلومه خبره ده چې يوازې به هغه جزئي نقص رفع کوي.

نو بايد وينو او بادکره واوسو، د چا په غلطو تبليغاتو ونه غولېږو او د اسلامي امارت تر مدبرانه قيادت لاندې د دصفت د وحدت، ټينگښت او پياوړتيا لپاره کار وکړو او دشرعي نظام د بشپړ نفاذ په خوا مبارزې ته دوام ورکړو.

د حيا او تواضع ځلانده ستوری

او قهرمان شهيد مولوي محمد ولي حقاني (رحمه الله)

وراندې يې په ياده متدينه او علم افروزه کورنۍ کې دې جهان ته سترگې رڼې کړي رومبني زدکړي يې په خپل کلي اوپاتي نورې يې دهجرت په ديار دپېښور په مختلفو ديني مدرسو کې ترلاسه کړي، دحديثو لويه دوره يې په ۲۰۰۱ کال کې داکوړه خټک په حقانيه دارالعلوم کې ترسره اودفضيلت سند او دستار يې له هماغه مدرسي په برخه شو .

مولوي صاحب به چې کله دژمي موسم راغی اوفرصت به په لاس ورغی نو سمدلاسه به يې په کومي مدرسي کې په تدريس پيل وکړاوطالبانو ته به يې دفتونو مغلق کتابونه لوستل ، چې ويل کيږي ، مولوي صاحب له دستار فضيلت ورسته ۸ کاله شاندار تدريس وکړ ، چې دلوگر دالتموريه دارالعلوم شامحمديه مدرسه ، دسپيست په تعليم القرآن ، داکوړي په جامعه فاروقيه کې څوکاله په منظم ډول ديوه زېده استاد په صفت پاته او طالبانو ته درسونه وويل .

مولوي صاحب علاوه په دې چې دتصوف اوتذکي رڼايي هم په زړه کې خاص ځای درلود او له مرحوم پيرسباق صاحب رحمه الله څخه يې لاس نيوی کړی وو ، داکوړه خټک په مبارکو استادانو اومشاخو سربيره يې ديني علومونو اوفنونو مشهور استادان په لاندې ډول يادولی شو، شيخ الحديث استاد الاساتذه عبدالقدوس جان صاحب، شيخ حاجی محمدصادق صاحب ، شيخ حمدالله جان داگی صاحب ، شيخ محمد اسماعيل رحمانی

مولوي محمد ولي حقاني (رحمه الله) دالله دلاړې هغه پاک ، سپېڅلي مجاهد اوداسلامي امارت باتور قومندان وو چې نېردي دوه لسيزي يې دالله درضا او اعلاى کلمه الله په خاطر يوه شپه هم په ارام تيره نکړه ، شپه ورځ يې ددين ددفاع اودهيواد دلوړو ارزښتونو په نيت کړاوونه زغمل اوکړ ليچونه يې کړ اوپل کول ، سوچ اوفکر يې ټول په دې کې نغښتی اومصروف وو ، چې څنگه هغه ځای ته ځان ورسوي چې دجهاد او امارت ورته اړتيا اوضرورت دی اتل مولوي صاحب ته دامهمه نه وه چې مشران ورته کوم مسؤليت اومنصب ورکوي اويایي په څه ډول مکافاتو قدرداني کوي ، سرله دې چې الله تعالی په مولوي صاحب محمولي حقاني کې لوړ استعداد اوهمه جانبه بصيرت موجود وو، هره دنده اومسؤليت به چې ورته وسپارل شوه کماحقه به يې ترسره کوله اوسرفرازه به ترينه راووت .

خو الله تعالی ته نوره همدا خوښه اومقدره وه چې داخلاقو ، ديانت اوزرورتيا دغه دنگ منار نور خپل لوړ ته وبولي او زمونږ له منځ يې پورته کړي .

مولوي صاحب محمولي څوک وو :

شهيد مولوي محمولي ، دالحاج ملا محمد گل ځوی ، په قوم عمرخيل احمدزی دلوگر ولايت دمركز پل علم دسپيست دکلي اوسيدنکی، چې شاوخوا ۳۰ کاله

صاحب ، شيخ صاحب محمدامين صاحب، شيخ سيد قریش بابا صاحب، شيخ مولوی نور محمد ثاقب صاحب ، شيخ مولوي فضل الرحمان پکتیاوال صاحب ، شيخ مولوي عبدالغنی صاحب ، شيخ شامنصور باباجی صاحب اونور.....

اخلاق اوتقوا : الله تعالى مولوي صاحب محمد

ولي حقاني ته داسې حسنه اخلاق ورکړي وو چې له چاسره به يې يوځل وليدل اومجلس به يې ورسره وکړ ، اومرو به هغه کس ترينه متاثر کيده او ښه احساس به يې ترينه اخيست ، ځکه مولوي صاحب ، متواضع شخصيت وو ، کبر اوبې ځايه غرور يې نه درلود ، دنرم مزاج څښتن وو ، مقابل کس سره به يې که به څه هم ترده کشر وو ، خوله قدرداني اواحترام ډک چلند اوبرخورد کاوه

دغه ډول مولوي صاحب ته چې الله تعالى بل مه م صفت او خصلت ورپه نصيب کړی وو ، هغه حياوه ، چې ترڅو به چا پوښتنه نه وه ورنه کړي مولوي صاحب به کوشش داکاوه چې خاموش پاتې شي ، سپک الفاظ يې چاته په ژبه نه را تلل ، دځان ستاينه يې نکوله ، داستادانو اومشرانو به يې انتهايي درناوی او احترام کاوه او تل به يې ژبه دالله په ذکر لږده وه .

دندې اومسؤوليتونه :

مولوي صاحب دجهاد اومبارزي کلونه ترديره بريده داسلامي امارت دنوميالي جهادي مشر اوتل شهيد مولوي ميراحمدگل هاشمي سره يوځای تير کړل او له لوگر نيويولي ترپکتيا ، خوست ، غزني ، شمالي او ننگرهار پورې يې گډه او اوږده ملگرتيا درلوده ، تردې چې کله ميرصاحب دلوگر والي وټاکل شو ، مولوي صاحب محمد ولي يې دمعاون په صفت دنده اجراکوله .

دغه راز مولوی صاحب دلوگر ولايت دمرکز دولسوال او هم دلوگر دازري ولسوالۍ دمسؤل په توگه په ډيره

ايمانداري اوصداقت سره دندې سرته رسولی ، چې په نورو بې شميره لاسته راوړنو سربيره يې دازري په ولسوالۍ کې دخارجيانو ديوې چورلکي کوزول او ترديره وخته دعملي خوندي ساتل دده دتدبير يوه ژونده بيلگه يادېږي.

په همدې ډول کله چې مولوي صاحب دلوگر ولايت دمرکز مسؤل وو ، داجيرې ادارې له لوري ورته داتيازرو ډالرو وړاندیز شوی وو په دې شرط چې هغه به له عملي جهاد څخه لاس اخلي ، خو الله تعالی دپاک ضميره مولوي صاحب په عزم او جهادي اراده کې نور برکت او جذبه هم واچوله نه داچي دغليم وړاندیز يې مسترد کړ ، بلکې نور يې هم دجهاد ميدان تود اوگرم وساته اوپه دشمن يې ځمکه سره تبي جوړه کړه .

شهادت:

په دې ورستيو کې چې دهيواد په ختيځ ننگرهار په ځينو سيمو کې داخطاف گرو او شوکمارو په خلاف اسلامي امارت تصفيوي عمليات پيل کړل اوله يوشمير ولايتونو څخه ورته مجاهدين وغوښتل شول ، مولوي صاحب محمد ولي حقاني هم دمشرانو بلني ته لبيک ووايه اوله گڼو ميرنيو مجاهدينوسره يې ننگرهار ته ور ودانگل چې په ډيرکم وخت کې يې دننگرهار مهمي سيمي له اختطاف چيانو څخه تصفيه او پاکي کړلي

خو غليم چې دمجاهدينو حيرانونکي بريا وليدله اوپه خاص ډول يې دمولوي صاحب موثريت هلته مشاهده کړه ، نو دهغو جدي تعقيب او پلټنه يې شروع کړه ، نو بالاخره اجير دشمن مولوي صاحب سره له ملگرو دبتې کوټ دمريږي په ساحه کې محاصره کړ ، چې له درني جگړې ورسته چې له مولوي صاحب دوی سره دمهاتو زيرمي تمامي شوي بزدله دشمن مولوي صاحب محمدولي حقاني له لسو تنو ملگر سره دروان لريزکال د۲۲-۱۱-۱۳۹۴ نيټه په شهادت ورساوه .

د افغانستان اسلامي امارت د تعلیم او تربیې او عالي تحصیلاتو کمیسیون

تعلیم او تربیه د ژوندانه اړتیا!

بسم الله الرحمن الرحيم

په لومړۍ برخه کې مو ددې لړۍ د مهم رکن استاد په اړه اسلامي ارشاداتو ته اشاره وکړه د استاد مقام ، د استاد مواصفات ، شاگرد او ټولنې ته د استاد ښونیز مسئولیتونه او داسې نور اړوند مسائل مو ستاسو په وړاندې کېښودل اولومړۍ مو د استاد ایماني او نفسي-صفتونه په ښه تفصیل سره وڅیړل چې هغه : صداقت او رښتنولي ، عدل او برابري ، صبر او زغم ، امانت ، له شبهاتو او مروت ضد شیانو څخه ځان ساتل ، حياء خپلول ، د جماعت په لمانځه عادت نیول ، ښکلی او صفا منظر او مظهر درلودل ، حلم او عفو ، تواضع او نرمي او په تیره بیا شفقت او مهرباني کول وو.

اوس په دې برخه کې د استاد ځینې شرعي مواصفات ، عقلي او تعلیمي مهارتونه بیانوو چې د دې اصولو او مهارتونو رعایت کولو ته په تعلیمي لړۍ کې اصول التدریس ویل کېږي .

اصول التدریس:

ځینې خلک فکر کوي چې د استاد وظیفه او دنده دا ده چې خپل معلومات شاگردانو ته انتقال کړي چې د استاد

دغه ډول تعریف ډیر نیمګړی او د استاذپه حق کې یو ډول تقصیر دی او د استاد ډیرو غوره مواصفاتو او ځانګړتیاوو ته نه شاملېږي ځکه استاد مقتدا، ناظم ، لارښود ، مهربانه ورور ، مشفق پلار ، دېب وزلو سرپرست او د ټولنې د بنسټي امورو تنظیموونکی او داسې د نورو غوره ارزښتونو خاوند دی نو په دې توګه ویلای شو چې استاد ته په ټولنه کې ډیر درانه مسئولیتونه متوجه دي خو دلته زموږ هدف دا نه دی چې د استاد ټول اړخونه وڅیړو بلکه غواړو د استاد هغه مکلفیتونه چې د تعلیمي او ښوونیزې لړۍ په بریالیتوب کې یې لري اشاره وکړو د دې لپاره چې تعلیمي سلسله ښه پر مخ ولاړه شي په دې کې د استاد نقش او رول بنسټیز حیثیت لري چې یو بریالی استاد بریالي شاګردان روزلای شي .

په دې برخه کې غواړو پر ځینو شرعي مواصفاتو ، عقلي او تعلیمي مهارتونو رڼا واچوو چې د تدریس اصول ورته ویلی شو دغه اصول او مهارتونه هغه میتودونه او لارې چارې دي چې د تعلیمي لړۍ په تاریخ کې د وخت او شرائطو په غوښتنه د ماهر او مجربو استادانو د تجربو او روزنو څخه لاس ته راغلي او اوس د تعلیم په لړ کې د اصولو په توګه ورڅخه استفاده کیږي د تعلیم او ښوونې د فن ماهرین او پوهان ددې اصولو (اصول التدریس) په هکله وایي :

➤ اصول التدریس یا د ښوونې اصول هغه ډول اصول او قواعد دي چې په تعلیمي سلسله کې یې تطبیق ضروري دی .

➤ د تعلیم او ښوونې قوه پخپله نه راځي دا په هغو اصولو کې ده چې یو استاد یې د تعلیم په باب رعایت کوي .

➤ تعلیمي اصول د شاګردانو سره په تربیوي عملیې او د دې عملیې په مختلفو اړخونو باندې په پوهیدلو کې مرسته کوي او ددې عملیې مؤثریت زیاتوي دمثال په توګه : د نفسي- اصولو رعایت استاد ته ددې توان ورکوي چې د زدکونکي نفسي- اصول او اړخونه وفهصوي او د شاګرد سلوک ورته معلوم شي چې بیا کولای شي له هغو سره سم مثبت سلوک ورسره وکړي او که چېرې دا ورته معلوم نه وي نو نشي کولای دهغه د علمي او اخلاقي استعدادونو سره سم چلند ترسره کړي بلکې کیدای شي حساسیت را وپاروي، منفي اثر وکړي او ښونیز هدف تر لاسه نشي .

يې د قيامت په ورځ په خوله کې د اور ملونی واچوي . يو بل مبارک حديث کې فرمايي (ان اشد الناس عذاباً يوم القيامة عالم لم ينفعه الله بعلمه) يعني د قيامت په ورځ به تر ټولو خلکو زيات عذاب د هغه عالم په برخه وي چې الله تعالي يې له خپله علمه څخه بهر مند کړی نه وي او داسې نور ډير سخت وعيدونه په دې اړه راغلي دي .

دا عمل به د دې لپاره وي چې علم يو شرعي او ټولنيز امانت دی تر څو يې له خپلو اوږو څخه واړوي اونورو ته يې ورسوي رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمايي (خيرکم من تعلم القرآن وعلمه) يعني ستاسو غوره هغه څوک دی چې دی خپله قرآن زده کړي او نورو ته يې ور وښيي . بل ځای فرمايي (افضل الناس عالم اذا احتيج اليه نفع وان استغني عنه اغنى نفسه) يعني تر ټولو خلکو بهتر ين هغه عالم دی که ورته اړتيا پيښه شي نو گټه رسوي او که چا ورته اړتيا نه لرله نو هغه هم له دوی يې پروا وي .

ددې لپاره به وي چې راتلونکې ټولنه د علم په رڼا کې ژوند وکړي او حق وپيژني او د اسلام په سپيڅلي عقیده سمبال يوه داسې ټولنه چې انساني ارزښتونه او اخلاقي معيارونه پکې رعايت شوي وي او له هر ډول انحرافاتو څخه پاکه وي را منځ ته شي .

لنډه داچې په دې غوره عمل کې به فاسد اغراض او دنيوي ناوړه مقاصد نه رعايت کوي تر څو يې عمل ضائع نه شي الله تعالی فرمايي : (فمن كان يرجو لقاء ربه فليعمل عملاً صالحاً ولايشرك بعبادة ربه أحداً) الکهف ۱۱۰ - يعني پس هر څوک چې اميد لري د (اخروي) ملاقات د رب خپل نو ښايي چې عمل وکړي صالح او نه دی شريکوي په عبادت د رب خپل کې هيڅوک .

رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمايي : لاتتعلموا العلم لتباهوا به العلماء ولتماروا به السفهاء ولتصرفوا به وجوه الناس اليکم فمن فعل ذلك فهو في النار) يعني تاسو علم ددې لپاره مه زده کوئ چې په علماؤ ځان لوړ وگڼئ اويا له ناپوهانو سره ورباندې دغرې و وهی اويا د خلکو توجه ځان ته را وا روی او که چا د غسې وکړل هغه دوزخي دی .

2- په الله جل جلاله باندې توکل کول :

الله جل جلاله فرمايي : (ان الله يحب المتوكلين) ترجمه : بیشکه الله جل جلاله توکل کوونکي خوشوي حضرت عبدالله بن مسعود رضی الله عنه فرمايي : (لو ان اهل العلم صانوا علمهم وبذلوه لأهل لسادابه أهل زمانهم ولكنهم بذلوه لأهل الدنيا لينالوا من دنياهم فهانوا على أهلها سمعت نبيکم يقول من جعل لهم هما واحدا یعنی هم الآخرة كفاه الله ما أهم من امر دنياه ومن شغلته هموم احوال الدنيا لم يبال الله تعالى في أي أودية النار أهلکة وأي أودية النار عذبه . رواه ابن ماجة 257-الحاکم 2-443ترجمه : حضرت عبدالله بن مسعود رضی الله عنه فرمايي : که چېرې علماء خپل علم وساتي او د علم اهل ته يې ورسوي نو د زمانې د خلکو واکداران به شي خودوی علم بدایانو ته رسوي څو له دنيا څخه يې گټه ترلاسه کړي ځکه يې ځانونه د زمانې خلکوته تېست کړي ما ستاسو له پیغمبر څخه واوریدل چې ويل يې : څوک چې ټول غمونه يوازې د آخرت غم وبولي نو

➤ دغه اصول به دهر ځای او شرائطو سره برابر وي نه دا چې له بهر څخه به تېل شوي وي دا ځکه چې هر ځای او هره ټولنه خپلې ځانگړتياوې لري چې د هغو په رعايت کولو کې ددې اصولو د تاثیر اندازه لوړيږي .

➤ دغه اصول به داسلامي معيارونو سره سم وي ځکه چې اسلام دغه ټول اصول او مقررات په خپله لمن کې رانغاړي او دا د بشریت دين دی چې د بشریت ټولې فطري ښيگڼې پکې رعايت شوي دي

ځينې شرعي مواصفات او عقلي

مهارتونه:

1-د نيت پاکوالی او اخلاص

درلودل :

داسلامي شريعت له نظره نيت هغه څيز دی چې د اعمالو د ثواب اندازه او دقبليدو کيفيت ورپورې تړلی دی يعني په کومه اندازه چې په نيکو اعمالو کې نيت صفا وي نو ثواب به يې هومره زيات وي او دقبوليت امکان به يې هم ډير وي رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمايي (انما الاعمال بالنيات) يعني بیشکه د عملونو ثواب په نيت پورې تړلی دی نو د تعليم ، ښوونې او روزنې عمل چې له ډيرو غوره اعمالو څخه دی او د ډير لوړ مکافات وړ دی دا هله کيدای شي چې پکې نيت صفا وي او دا غوره عمل د دې لپاره دی چې :

خپل علمي شرعي مسئوليت ادا کړي رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمايي (من کتم علماً عنده الجمعة الله بلجام من النار) يعني څوک چې ده ته ورکړل شوی علم پټ کړي الله تعالي به

۵- د شاگردانو په طبيعت ځان پوهول :

استاذ به د شاگردانو په طبعي تمايلاتو او نفسي رغباتو ځان پوهوي او د هغوی په رعايت کولو سره به خپل معلومات دوی ته ليرېدوي ځکه ترڅو چې د مخاطب او شاگرد عقل ، فهم او نفسي تمايل معلوم نشي نو دعوت او تعليم په سختۍ سره قبلوي او دا ډول رعايت د رسول الله صلي الله عليه وسلم له يو حديث شريف څخه هم معلوم ميږي هغه دا چې کله رسول الله عليه السلام معاذ رضي الله عنه يمن ته وليږه نو يې ورته وفرمايل : ته د اهل کتابو يو قوم ته ورځي لومړی دوی د الله عبادت ته را و بوله کله چې يې الله وپيژاند نو بيا يې خبر کړه چې الله پرتاسو په شوا روز کې پنځه لمنځونه فرض کړي دي کله چې يې دا کار وکړ نو بيا يې خبر کړه چې الله پر دوی باندې د مالونو زکات هم فرض کړی دی چې فقيرانو ته ورکول کېږي کله چې يې اطاعت وکړ نو بيا يې ترې واخله او له غوره مالونو څخه يې ځان وساته (بخاري کتاب الزکوة)

نو د دې اصل په بناء که چېرې د شاگرد د ميلان او رغبت پر خلاف کومه طريقه وکارول شي ممکن حساسيت را و پاروي او د زدکړې په لار کې خنډ شي .

۶- په شاگردانو کې پخپل ځان وپا (اعتماد) پيدا کول :

استاذ به په شاگردانو کې پخپل ځان د بيا ورکولو روحيه پيدا کوي او ورته به وايي چې الله تعالی په تاسو کې استعداد پيدا کړی ، هر مشکل درس زده کولای شئ يوازې ستاسو په ارادې پورې اړه لري که چېرې زيار وباسی او زحمت وگالئ ستاسو تعليمي مشکلات حل کېږي دا ډول روحيه به ورکوي ترڅو هغوی تشويق شي او خپل استعداد په کار واچوي .

۷- په زده کونکو کې د ابتکار او نوښت روح پو کول :

استاذ بايد شاگردان دې ته تشويق کړي چې ديو مضمون په درس کې دکومې توجيه او د کوم حل په اړه پخپله ابتکار وکړي ، يو مضمون وليکي او د يو مشکل حل پخپله را وباسي تر څو له يوې خوا تشويق شي او له بل پلوه يې فطري استعداد په کار واچول شي .

۸- د شاگردانو تشجيع او هغوی ته جرأت ورکول :

استاذ به شاگردانو ته جرأت ورکوي ، د پوښتنې کولو حق به ورکوي تر څو په جرأت او زړورتيا سره خپله پوښتنه مطرح کړي او استاذ به يې په ورين تندي ځواب ورکوي په دې ډول دوی کولای شي خپل مشکل حل کړي .

۹- د شاگردانو فطري مواهبو ته وده ور بښل :

الله تعالی انسانانو ته ډول ډول استعدادونه او مختلفې قواوې ورکړي دي البته دکيفيت او کميت له پلوه يو له بل سره توپير لري نو په تعليمي سلسله کې استاذ بايد د شاگردانو دغه قواوې او استعدادونه تشخيص او وپيژني مثلاً له يو چا سره د مطالعې له بل سره د حافظې او له بل سره د ليکنې اومکتبې او داسې نور مختلف استعدادونه شته چې د الله تعالی له لورې ورکول شوي نو استاذ به دا مواهب تقويه کوي او شاگرد ته به د دې شرائط برا بروي تر څو له دې استعدادونو څخه کار واخلې کله چې يې استاذ تشويق کړي دغه استعدادونه يې لا نور لوړيږي .

د دنيا د غم چارې به يې الله سمبال کړي او که څوک د دنيا په غمونو کې مشغول وي آخرت ته يې پام نه وي نو الله تعالی بيا ورباندې پروا نه کوي چې په هره کنده ددوزخ کې هلاک او عذاب شي .

مطلب دا چې عالم او استاذ به خپل علم د دنيا لپاره نه کوي او په مناسبو ځايونو کې به يې ليرېدي د الله تعالی رضا او خوشي به پکې مطلب وي نه د دنيا مال او متاع ، مرتبه او عزت او شاگردانو ته به هم د دغه توکل سپارښتنه کوي .

۳- په ټولو اسلامي تعليمي او

ښوونيزو پاليسيو ځان خبرول :

استاذ به دخپل تعليم په سلسله کې هغه اصول مراعاتوي چې داسلامي عقيدې ، اخلاقو او آدابو سره برابر وي او له بلې خوا د شاگردانو په فهم او زدکړه کې مؤثريت ولري او دغه تعليمي اصول به شاگردانو ته هم ورښيي تر څو هغوی بيا د خپل مکلفيت په وخت کې ترې استفاده وکړي .

۴- د خپل مضمون په اړه وسيع

اوپراخ معلومات لرل :

استاذ به په تعليمي ماده باندې بشپړ برلاسی وي ترڅو په پوره ډاډ او اطمینان سره د تعليم عمليه پرمخ بوزي ، د معلوماتو د لاس ته راوړلو لپاره به په مجالسو کې شرکت کوي ، علمي مدارک به لاس ته راوړي ، ژور نظر به پرې اچوي او د علمي موادو څخه به گټه اخلي کله چې شاگرد د خپل استاذ لياقت وويني نو د پوره باور له مخې يې خبروته په دقت متوجه کېږي او ترې استفاده کوي .

ولې او تعاون روزل :

ددې لپاره چې تعلیم او زدکړه داطمنان او صمیمیت په فضاء کې تر سره شي دا ضروري ده چې د شاگردانو په منځ کې د ورور ولۍ او تعاون روح پیداشي تر څو یوله بل سره د وروڼو په شان ژوند وکړي او یو له بل سره په هر مشکل په ځانګړي ډول په تعلیمي مشکلاتو کې مرسته وکړي نو استاد باید داسې فضاء رامنځ ته کړي چې دوی ټول د وروڼو په شان سره و اوسي .

۱۱- د شاگردانو د عقائدو او

اخلاقو جوړول :

استاد به د شاگردانو عقائدو او اخلاقو ته هر څه زیاته توجه کوي ځکه زموږ د تعلیمي لړۍ مهم او عمده هدف همدغه دی نو دغه دنده د استاد په اولنیو موخو کې راځي تر څو شاگردانو ته د اسلام او مذهب سپېڅلي عقیده په ټوله تعلیمي سلسله کې په وار وار تشریح کړي ، د هغې حقانیت په مستندو دلائلو ورته ثابت کړي او بیا یې په انفرادي او اجتماعي ډول ورڅخه و پوښتي او په عمل کې یې هم پوره مراقبت وکړي تر دې چې ورڅخه مطمئن شي ، په ځانګړي ډول د وخت د فاسدو او باطلو عقائدو لکه یهودیت ، نصرانیت ، شرک او داسې نورو مذهبي انحرافاتو او بدعتونو د بطلان او فساد دلائل ورته تشریح او توضیح کړي او هم اسلامي سپېڅلي اخلاق عملاً ور وښيي په تیره بیا پخپله استاد باید د نیکو اخلاقو پیکر او عملي مثال وي تر څو شاگردان یې پیروي وکړي.

نن سبا اسلامي لړۍ دنړیوال کفر تر یرغل لاندې ده او نړیوال کفري ائتلاف د یهودیت او نصرانیت تر مشرۍ لاندې د اسلام د سپېڅلي دین پر مخکني ، اخلاقي او عقیدوي حریم تیری کړی او په اسلامي ملکونو کې یې په مختلفو بهانو او پلمو په نظامي حضور سره د مسلمانانو پر عقائدو ، اخلاقو او مقدساتو حملې کړي ، دوی د خلکو اذهان مغشوشوي او د جهاد په اړه ورته تشویشونه پیدا کوي نو د استاد مکلفیت دی چې شاگردانو ته د جهاد فلسفه ، تاریخ ، لوړمقام او داسلامي ټولنې لپاره دهغه ضرورت او د اسلامي حریم د ژغورلو او ساتلو په لار کې د جهاد اهمیت شاگردانو ته تشریح کړي او د جهاد اصلي څیره او بڼه ور وښيي او په هره برخه کې قناعت بشونکي دلائل وړاندې کړي .

۱۳- په شاگردانو کې د مکلفیت او مسئولیت احساس وپېلول:

دا یو حقیقت دی چې یوه ټولنه هغه وخت دبریالیتوب او نیکمرغۍ پړاو ته رسېږي چې د هغې رهبري د علم او تدبیر په اصولو ولاړه وي ، د اسلام سپېڅلي دین دغه اصل ته زیاته توجه کړې ده او د ټولنې د جوړښت او موفقیت لپاره خپل اصول او مقررات لري لکه د مسئول ټاکل ، د هغه مواصفات او مکلفیتونه ، د هغه حقوق او واجبات او داسې نور د ټولنې ټول تشکیل او جوړښت پکې روښانه دی چې علم او پوهه په کې اصلي معیار او انتخاب دی ، الله جل جلاله د حضرت طالوت د انتخاب په اړه فرمایي :

(إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ) البقرة ۲۴۷ ترجمه : وویل (نبي) چې بیشکه الله غوره کړی دی دا طالوت په تاسې باندې او زیات کړی یې دی هغه له جهته د پراخۍ په علم او جسم کې .

الله تعالی په دې کې د مسئولیت اصلي معیارونه روښانه کړل چې هغه علم او جسمي طاقت دی او دا ځکه چې دیوې ټولنې مشري او رهبري کول لوی مسئولیت دی چې یوازې هغه څوک یې په غاړه اخیستلای شي چې له یوې خوا د موجودو شرائطو په مقتضا او غوښتنو پوه او علم ولري اوله بلې خوا پکې خپل شرعي او اسلامي مسئولیت و پېژني چې دا هرڅه علم ته ضرورت لري نو استاد باید پخپل علمي ماحول کې چېرې

چې دده شاگردان وي داسې شخصیتونه و روزي چې که چېرې د ټولنې اړتیا ورته پېښیدله نو سمدستي مسئولیت ته اوږه ورکړي او د اسلامي ارشاداتو په رڼا کې خپله دنده پر مخ بوزي .

۱۴- د شاگردانو په وړاندې په ورین تندي درس اورول :

شاگردان د استاد لپاره د اولاد حیثیت لري او شاگردان هم ورته د پلار په سترګه ګوري او د شفقت هیله ورڅخه لري نو استاد ته په کارده چې په ټول تعلیمي چاپیریال کې د شاگردانو په وړاندې بشاش او په ورین تندي واوسي پوښتنې او مشکلات یې په پراخه حوصله حل کړي ځکه چې نیک اخلاق خو له یوې خوا غوره صفت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي : (انما بعثت لاتمم مکارم الاخلاق) او له بلې خوا یو له بل سره د محبت پیدا کېدلو سبب ګرزي او په دې صورت کې د استاد خبرو ته پوره غوږ نیسي او تعلیمي لړۍ د صمیمیت په فضاء کې پر مخ درومي. نوربیا....

په اسلام کې دخليفه يا امير ټاکلو لاره

خو افسوس داسلامي نړۍ فاسدو او د الله جل جلاله دحکمونو څخه ليرې مسئولينو دخپل هوا او خواشاتو دغوښتنو له وجهی الهی احکامو ته شاګړی، او بيلاقيد او شرط څخه دکفر او کفارو په غيږ کې خپل دځودخواهی دنياوی کاميابی وینی او ګوری، ځکه نو دوي فاسد او رعيت ورسره فاسد او بی لاری شو. او دالهی احکامو له منلو څخه منحرف دی، او الهی احکام دخپل ژوند دکرنلارو سره په تکر او ضدیت کې وینی، پدې مضمون کې ما کوښښ کړی چې د الهی احکامو په رڼا کې د مسلمانانو لپاره خصوصاً هغه چا لره چې دننی کفری وضعی قوانینو (دموکراسی) دانتخاباتو سیستم لره (عیاذاً بالله) درسول صلی الله علیه وسلم دصحابه و رضی الله عنهم منهج بولی، او مشروعیت ورکوی، حال دا چې په اسلام کې دخليفه يا امير ټاکل لدی ناوړه تګلاری سره بیر توپیر لری، ان شاء الله دمضمون په وړاندې کولو سره دواړی تګارې او دهغوی توپیر مقایسه کړو، ددی مدعا د اثبات لپاره دالهی احکامو په رڼاکې لاندنې آیتونه وړاندې کوو، چې دهر باشعوره او عقلمند انسان دمنلو

وکاوه (وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ)سوره بقره، چې تاسی دواړه دی ونی یا بوټی ته مه نژدی کړی، نو د ورنژدی کیدلو په صورت کې به تاسی دواړو له خپل حد څخه تجاوز کړی وی، داوړ رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه بیا تر آخر رسول محمد صلی الله علیه وسلم دی ټول مسلمانان د الهی احکامو په منلو او عمل کولو مامور وه، لکن ننی مسلمانان چې دکومو ناخوالو، رېږونو، بدبختی، شقاوت او دغیرو مسلمو تر اسارت او مړیتوب لاندې دکوم دنیائی اواخروی پیغور او شرمندګې سره مخامخ دی یوازی علت یی دخپل رب، خالق الله جل جلاله وحکمونو ته شاګول دی، اودخپل ژوند هغه که په انفرادی توګه یا ټولنیزه توګه دی، دانسانی کفری وضعی او مزخرفو قوانینو منل او خپل سرمشق ګرزولی دی، سره لدی چې د قرآن مجید دمکی سوه تونو ډیره برخه دانسانی ټولنی دتیرو واقعاتو او دهغوی د تباهی اسباب الله جل جلاله په خپل کتاب کی واضح بیان کړیدی، چې ننی اسلامی ټولنی باید له هغه څخه عبرت اخیستی وای او الهی حکمونو ته ئې سرونه ټیټ کړی وای،

ان الحمد لله وصلاة والسلام على رسول الله صلى الله عليه وسلم.

دعالم اسلام د ټولو علماؤ په منځ کې پدی باره کې کوم اختلاف نشته چې مصدر د ټولو تشرعی حکمونو چې عبارت د اوامرو او نواهیو څخه دی فقط او فقط دالله سبحان وتعالی رب العزت سره دی، او په مبادی او اصولو دتشریعاتو کې هیڅ څوک ورسره شریک نه دی. او شناخت ئی د وحی منلو او غیر منلو دخپل رسول صلی الله علیه وسلم ته فرمائی دی او پدی کې ثابت ضمانت دانسان دحریت لپاره، د انسانی کرامت دعدم استبداد دچا سره او پدی باره کې قرآنی نصوص دالله رب العزت ثابت دی. دسوره یوسف نمبر آیت (۴۰) (إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ) چې دحکم زمانت خاص الله لره دی دغه رنگه دسوره آل عمران (۱۵۴) نمبر آیت کې (إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ) او د سوره غافر (والحکم لله العلی الکبیر)آیت نمبر (۴۰) نو ددینی اصولو پر اساس که په یو کار کې شرط فاسد شو نو مشروط هم فاسیدیږی، دانسانانو دپیدایښت سره سم کله چې الله رب العزت دابوالبشر آدم علیه السلام او سیدنا هوا رضی الله عنها دواړو ته په جنت حکم

په ځمکه کې دخپل نیابت واک درکړ نو ځکه پر خليفه او نائب باندې تنفیذ د احکامو دمستخلف لازمی دی، لدی جهته الله رب العزت دسوره نساء به ۵۸ نمبر آیت کې داسې فرمایلی (إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ) په یقین سره الله تاسې ته حکم کوی چې تاسې دخپل امارت یا خلافت پر وخت دشریعت مطابق په عدل سره دخلکو په منځ کې فیصله وکړی، نو عدل او انصاف خو په شرعی حکم کې دی او دا منصب باید وهغه چاته ورکړی شي چې امین، صادق، ریشتمنی په الهی احکامو پوه، زړه ور او آزادمنش مسلمان وی او یا دسوره نساء ۵۹ نمبر آیت مبارکه کې (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ) یعنی تاسی د الله اودهغه در رسول صلی الله علیه وسلم او دخپل اولامر اطاعت وکړی چې د اولامر صفات وړاندې ذکر شول، اولامر

اوږوند دتولو معاملاتو تنظیمول دشریعت تر حکم لاندې لازمی اوضروري دي لکه چې الله جل جلاله دسوره بقره به (۳۰) نمبر آیت کې (وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً) نو دا آیت دحکم مطابق د انسان خلافت په ځمکه کې ثابت شو او بل آیت مبارک دسوره اعراف آیت نمبر ۶۹ کې داسی فرمایلی دی (وَادْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ) نو درپه زړه کړی هغه وخت چې ما تاسې دنوح علیه السلام دقوم ترهلاکت وروسته دځمکې دخلافت واک تاسې ته درکړ، او یا دسوره یونس : ۱۴ نمبر آیت کې داسې فرمایلی دی (ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ) نویا مونږ او تاسې تر هغوی وروسته دځمکې خليفه گان کړی او وبه گورو چې تاسې څرنگه عمل کوې، او یا دسوره انعام : ۱۶۵ نمبر آیت کې داسې فرمایلی دی (وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ) نو الله تاسې ته

لپاره بس او کافی دی، دسوره اعراف (وَهُوَ خَيْرُ الْخَالِفِينَ) ۸۶ نمبر آیت چې بهترين حکم کوونکی الله دی. او یا دسوره مائده (وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ) آیت نمبر ۴۸ (یعنی فیصله ددوی (انسانانو) په منځ کې دالله دحکم مطابق وکړه، په هغه څه چې تالره نازل شويدي چې هغه حق دي، او د دوی دنفسی خواهشاتو څخه ځان وساته، او یا دسوره مائده ۴۵ - ۴۶ - ۴۷ نمبر آیتونو کې (وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ) (الکافرون) (الفاسقون) نو هر هغه چا چې دالهی حکم مطابق فیصله او عمل ونکاوه نو هغه یا کافریا کافر اویا فاسق دی. نو ددنی حاکم مسلمان و فیصلی ته خو هم لږ وگوره او فیصله وکړه،

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ٤٦ وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

نو ځکه دامت مسلمه مأموریت دالهی احکامو پرتنفیذ لازمی او ضروری دی، او مسلمانان دالهی احکامو د تنفیذ لپاره په ځمکه د الله له طرفه وکلاء دی او په رعایت دتنفیذ اوتطبیق دشرعیت او په هغه پوهیدل

په تاسو کی تر ټولو متقی کیدای شى لکه چې الله فرمائی : (ان اکرمکم عندالله اتقى کم) نو په اسلامى شریعت کی د ټولو مصدر وحى ادهى دى چې عبارت له قرآن کریم ، دوهم سنت نبوی صلی الله علیه وسلم ، دریم اجتهاد اجماعی دذوی الفکر له نظره چې په ادراک دفضایاو ددینی او د نیوی مسائلو لکه (تجارت، طبابت، زراعت، فنی حرفی) او هم فردی اجتهاد دمجتهدینو علماؤ کرامو چې هغه به مومن به الله او دهغه پر رسول صلی الله علیه وسلم وى.

او دوى به په مدرکونو او اقسامو دشرعی احکامو او لارې دا ثبات دهغو چې عبارت دقواعدو او احکامو اثبات لکه قیاس، استحسان، استلاح، عرف او عادت ، سدزرائع او قول د صحابى دى. او حکم به د اسلام دروح مطابق د اسلامى شرعیت دمقاصدو سره برابروى ، سوره نساء ایت نمبر (۵۹) کی داسې فرمایلى دى (فَلِإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا) دامیر د مسلمانانو دا فرض دى چې دامت مسلمه دمتقى علماؤ شوری ورسره په څنګ کی موجودیت ولری او امیر به دعلماؤ دشوری داکثریت غرو متابعت کوى، لاندې درى حدیثونه زموږ دمدعا لپاره ډیر ښه ثبوت دى.

۱ - (یدالله مع الجماعة) رواه ترمذی]

۲ - (علیکم بالجماعة والعامه) رواه احمد]

۳-(اتبعوا لسواد العظم) رواه ابن ماجه].

دغه رنگه دسوره آل عمران : ۱۵۹ آیت (وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ).

او يا لکه چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ، ابوبکر صدیق او عمر رضی الله تعالی عنهما ته فرمائی (لواجتمعما فی مشورة ما خالفت کما) حدیث ابن کثیر له حولی څخه نقل کړى دى . او يا لکه چې سیدنا عمر دصحابه کرامو شپږ کسيز شورا ته په باره د بیعت دسیدنا عثمان رضی الله عنه حکم کړى ؤ او د ډیرو مهمی مبادی داسلام پدی مصدر کی عبارت له شورا دمسلمانانو څخه چې دهر ډول استبداد مخه په مختفلو صورتونو کې نیسې لکه چی رسول الله صلى الله عليه وسلم پدی باره کی داسې فرمایي (لن ترکتم فیکم امرین لن تدلو ماتمسکتکم بهما کتاب الله وسنتی) نص د اسلامى شریعت بهتری او اولویت بیانوي او دهر مسلمان څخه په دى دواړو سره د عمل او عقیدې غوښتنه کوي او که کوم حاکم له دى دوو وصولوڅخه مخالفت کوي (اذلاتعه لخلق فماسة الله خالق) نو بیا د هیڅ حاکم اطاعت ضروری ندی، نو پورته دلایلو څخه دا ثابت شوه چې بیدون د الله څخه بل هیچ چا لره په حقیقت کې د تشریعی امورو حق نشته . هغه که حاکم وی او یا معینه ډله او یا دغه رنگه ټول امت ، او د الله کتاب پدی خبره ځکه ټینګار کوى چې بغیر د الله او دغه د رسول صلی الله علیه وسلم د اوامر د

منلو څخه اجازه نشته ، کله چې الله رب العزت د سوره احزاب په ۳۶ نمبر آیت کی داسې فرمایي (وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ) هیڅ مومن مسلمان لره هغه که تر وی او یا ښځه دا حق نشته چې الله او د هغه رسول صلی الله علیه وسلم د یو کار په باره کې حکم کړي وي او دى له خپله ځانه څه وکړي . او يا د سوره نساء ایت نمبر ۶۵ (فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا) نو قسم په رب ستا سره چې دوى مسلمانان کیدی نشي ترڅوچې ستا پر فیصله راضی نشي او هغه ته بلا قید او شرط تسلیم نشي ، او یاسوره نور ۶۳ نمبر آیت (فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) صدق الله د نننى مسلمانانو حالت وګورې چې په څومره ستر بلاو او فتنو کې راګیر دي او څومره لوى لوى عذابونه ورته متوجه او مسلمانان پکښې اخته دي. د رسول الله صلى الله عليه وسلم تر وفات وروسته د صاحبه وو کرامو هم پر دى سمى لاري داسنت ؤ او کله چې ابوبکر رضی الله عنه د څه خصومت او يا عامو قضایاو حاجت پیدا شو نو اول به یی کتاب الله ته مراجعه کوله . او که به یی کتاب الله کی ونه مونده نو بیا به یی وسنت درسول الله صلى الله علیه وسلم ته مراجعه کوله.

..... نوربیا

په افغانستان کې د سولې په اړه ناسم تصورات

لیکنه: شهاب

د شریکېدو او د څو دولتي څوکيو د لاسته راوړلو لپاره نده، که د طالبانو مبارزه د څو څوکيو لپاره وای نو طالبانو به څو کاله دمخه دغه ډول سوله منلې وای او بله دا چې خپل حکومت به یې رنگولو ته نه وای ورکړی بلکه له امریکایانو سره به یې یو سازش او جوړجاری کړی وای او د دوی غوښتنې به یې د خپل حکومت د بقاء او رسمیت پېژندو په بدل کې منلې وای.

د سولې دوهم تصور ځکه ناسم دی چې پاکستان په طالبانو هغسې اغیز نلري لکه څنگه چې فکر کېږي او تبلیغېږي.

څنگه چې پاکستان د افغانستان گاونډی هیواد دی او په پاکستان کې ډیر افغانان د مهاجرو په توګه اوسېږي او طالبان هم د افغاني ټولنې یوه برخه ده نو شونې ده چې پاکستان د طالبانو له ځینو مجبورینو نه په سؤ استفادې په طالبانو یو ډول فشار راولي. خو طالبان دې ته نشي مجبورولای چې د خپلې مبارزې له اهدافو نه یې تیر او د کابل واکمنانو ته یې تسلیم کړي. او دا یوه غیر عملي فرضیه ده.

د سولې د دریم تصور ناشوني ثبوت هر د سلیم عقل خاوند ته معلوم دی، له تیرو پنځلسو کلونو را پدېخوا موږ د دې شاهدان یو چې طالبان د امریکا او ناټو د ټول نظامي، استخباراتي او تبلیغاتي زور سره سره بیا هم مخ په پیاوړي کېدو دي او اوس یې په سیمه کې د یو مطرح نظامي او سیاسي ځواک په توګه خپل شتون ثابت کړی. آن د سیمې او نړۍ ستر قدرتونه له دوی سره د روابطو او تماسونو په ټټه کې دي.

د طالبانو اوسنی مبارزه د انګریزانو، روسانو او د دوی لاسپوڅو سیکولرانو، کمونستانو او نشنلستانو په ضد د هغې مبارزې تسلسل دی چې له تیرو دوه سوه کلونو راپدېخوا په بیلابیلو وختونو کې د افغانستان د آزادۍ او په افغانستان کې د سوچه اسلامي شرعي نظام د حاکمیت لپاره دوام پیدا کړی.

په افغانستان کې رښتونی سوله هغه مهال راتلای شي چې کله د افغانستان سیکولران، کمونستان، نشنلستان او د دوی سیمه ایز او نړیوال ملاتړي د افغانستان تاریخي او عیني حقایقو ته تسلیم شي او د افغانانو د اسلامي عقیدې، اصیل افغاني فرهنگ او جغرافیې د تغیر له سیاست او ستراتیژۍ څخه لاس واخلي.

افغانان پرېږدي چې په آزاده او آبرومندانه توګه د اسلامي شرعي نظام تر سیوري لاندې ژوند وکړي او واکمنان یې دینداره، آزاد او صالح اشخاص شي، نور افغانستان د تروریسم سره د جګړې، آبادۍ، تمدن او تهذیب او پرمختګ په نومونو د بدبختیو کندی ته ورتیل نه وي.

له دې څخه پرته په افغانستان کې نه رښتونی سوله راتلای شي او نه جګړه ختمیدای شي، که کموالی پکې راځي دا به هم د لنډ وخت لپاره وي.

سوله په دوه ډوله ده:

اول - رښتونی سوله

دوهم - د کابل اوسنیو واکمنانو ته د حکومت کولو خوندي فرصت برابرول.

د سولې لپاره د هیواد، سیمې او نړۍ په کچه اوس چې کومې نارې پورته کېږي او هلې ځلې روانې دي، که ژور فکر ورته وشي په هیواد کې د رښتونی سولې لپاره نه دي، بلکه د دې لپاره دي چې اوسنیو واکمنانو ته له جګړې څخه د حکومت کولو خوندي فرصت برابر شي او په ډاډه زړه ورسپارل شوې موخې پر مخ بوزي.

د اوس لپاره په هیواد کې د سولې لپاره بېلابېل تصورات وړاندې کېږي چې نږدې ټول یې د رښتونی سولې لپاره ندي. ځکه له هغه تصوراتو څخه چې وړاندې کېږي دا حقیقت جوت معلومېږي لکه:

اول - په سیاسي قدرت کې د طالبانو شریکول

دوهم - د سولې لپاره د پاکستان د لمنې نیول

دریم - د طالبانو په ضد د تلپاتې او زورورې جګړې په مټ د سولې راوستل.

لومړی تصور ځکه ناسم دی چې د طالبانو جګړه په سیاسي قدرت کې

د سولې په نامه څه روان دي؟

له درې لسيزو اوږې چې په هيواد کې کشمکش او ناندري روانې دي؛ دغه ناندري بېلابېل اړخونه او بېلابېل عوامل لري خو په ټوله کې اصلي اړخونه او عوامل

يې د بهرنيو يرغلونه، د نړۍ د زير ځواکو قدرتونو له لوري د دې مسلمان ملت د خپلو هڅه، د کفارو له لوري په دې اسلامي خاوره کې د يو سوچه اسلامي نظام د نفاذ د مخنيوی هڅه، د هيواد په داخل کې د کفر پلوی او اسلام دشمنه عناصرو شتون او له يرغلگرو سره د هغوی ملگرتوب، د هيواد سوق الجيشي او با اهميته موقعيت او بل اخيره له دغو ټولو مشکيلاتو سره د اسلام او هيواد د اصيلو بچيانو مقابله او مقاومت دي.

په هيواد کې دننه او بهر ډېر کارپوهان دا نظر لري چې دغه مسئله له نظامي لوري نه شي حل کېدی ترڅو چې د سوله له لارې د هيواد خلک يو توافق ته ونه رسېږي په کابل کې اوسنۍ امريکا جوړ رژيم د همدې فکر له مخې دعوه کوي چې دوی په هيواد کې د روانو حالاتو د سوله ييز حل لپاره د سولې د شورا په نامه يو شورا جوړ کړی چې د سولې له لارې روانو ناندريو ته د پای ټکی کېږي؛ خوداچې په حقيقت کې څه روان دي ستاسې پام لاندې څو ټکو ته اړوم.

د کابل د سولې شورا:

دغه شورا له څو کالو را هڅې فعاليت کوي، په مختلفو وختونو کې غونډې جوړوي، بېلابېلو هيوادونو ته سفرونه کوي، د هيواد په بېلابېلو ولايتونو کې د طالبانو د تسليمۍ دعوې کوي او د سولې په پروسه کې د پرمختگ خبرې کوي؛ خو په حقيقت او واقعيت کې هيڅ کوم پرمختگ نه ښکاري؛ نه د سولې پروسه پيل شوی، نه تر اوسه اعتماد سازي

شوی او نه هم د تسليمۍ پروسې پرته له غولونې کومه گټه لرلې ده.

د سولې لپاره اراده:

د کابل ادارې که څه هم د سولې لپاره شورا جوړ کړی او خپل ځان د سولې پلوي بولي خو په حقيقت کې له هم هغه پيله د سولې لپاره نه کومه اراده ليدل کېږي او نه هم د سولې لپاره کوم کار شوی دی.

د کابل د ادارې پخوانۍ مشر- حامد کرزی چې همېشه به يې د سولې خبرې کولې له يرغلگرو سره تړونونه وکړل او د هغوی د اشغال د اوږدېدو لپاره يې زمينه برابره کړه او په دې سره د سولې مخه ډېر کړه، کرزي همدارنگه په قطر هيواد کې د اسلامي امارت د دفتر له موجوديت سره خپل مخالفت اعلان کړ چې دا هم د سولې لپاره د يوې برابر شوې زمينې مخه نېول وو او همداسې نور...

د وحدت ملي په نامه اداره هم د سولې په برخه کې د کرزي له ادارې څه دومره تفاوت نه لري؛ دوی په ظاهره له کله نه چې د حکومت واگۍ يې په لاس کې اخيستې د سولې خبرې کوي خو په حقيقت د سولې سخت مخالف دي.

ډاکټر عبدالله د وحدت ملي د حکومت تر تشکيل د مخه به په هغو خلکو توند انتقادونه کول چې د سولې خبرې به يې کولې؛ همدارنگه د حکومت نور لوړ پوړي چارواکي هم په ښکاره د سولې د خبرو سره مخالفت ښايي.

دا ولې؟

منصور دردمن

ولې باغي له امارته شولې؟
محروم د خدای پاک له رحمته شولې

د رب رضا دي څنگه پرېښودله
زار له عهد او له قدرته شولې

هاد اخلاص وعدي دي وپلورلې
دا چې نن دك له شقاوته شولې

چې د قدرت او مادياتو ښكار شوې
عزت دي بايلود بې عزته شولې

هسې په ځان د شهيد نوم مه ږده
مرگ دي خراب شوې شوکته شولې

د چاپه فريب او اشارو تېروتنې
ولې بې برخې له جنته شولې؟

منصور دردمن دي ځكه غنډم اعمال
دين ته دي شا كړه بې همته شولې

حمد بې حد آن خدای پاک را
آنکه ایمان داد مشتی خاک را
آنکه در آدم دمید او روح را
داد از طوفان نجات او نوح را

آنکه فرمان کرد قهرش باد را
تا سزای داد قوم عاد را
آنکه لطف خویش را اظهار کرد
بر خلیش نار را گلزار کرد

آن خداوندی که هنگام سحر
کرد قوم لوط را زیر و زبر
سوی او خصمی که تیرانداخته
پشه کارش کفایت ساخته

آنکه اعدا را بدریا درکشید
ناقه را از سنگ خارا برکشید
چون عنایت قادر و قیوم کرد
در کف داود آهن موم کرد

با سلیمان داد ملک و سروری
شد مطیع خاتمش دیو و پری
از تن صابر بکژمان قوت داد
هم ز یونس لقمه با حوث داد

بنده را اړه بر سر می‌نهد
دیگری را تاج بر سر می‌نهد
اوست سلطان هرچه خواهد آن کند
عالمی را در دمی ویران کند

مردم صد ساله را حی می‌کند
این بجز حق دیگری کی می‌کند
صانعی کز طین سلاطین می‌کند
نجم را رجم شیاطین می‌کند

د مینې تصوف

چې پیر د عشق وي یواز به لري
 څوک چې مريد وي نو غماز به لري
 چا چې دی کړی تصوف د مینې
 په طریقت کې به امتیاز به لري
 مراقبه کې توجه به چې وکړي
 دا تېز نظر کوم یو انداز به لري
 چې کله دې گرم محفل ته ورشي
 په صوفیانه رقص کې ساز به لري
 د محبوب نوم په ترنم کې اخلي
 څوک چې مداح وي خوږ آواز به لري
 ستا خاتکا کې نوراني ملنگان
 له نورو خلکو څه اغزاز به لري
 چې کرشمې په تجذب کې کوي
 عرفاني خامخا یو ناز به لري

د ننگونو پگری

زما د کلتور د عزتونو پگری
 زما د پست او دننگونو پگری
 لکه شمشاد به دي لوړ شان وي مدام
 ښکته به نه شي د سرونو پگری
 راته میراث د خوږ نبي یې پاتې
 د پاک نبي د میراثونو پگری
 هسکه شمله به دي ساتم په مینه
 زما د هیلو امیدونو پگری
 کفري نړۍ باندې دي رعب خور دی
 اې د هیبت او دهشتونو پگری
 هر مجاهد سر نه تړلی یې ته
 قربان دي شم د سنکرونو پگری
 په درست جهان باندې دي نوم یادېږي
 زما د پلرونو او نیکونو پگری
 ستا کارنامونه کتابونه دک دي
 د انقلا ب د تاریخونو پگری
 درته جهان نن سلامونه کوي
 د احترام او عظمتونو پگری
 نصیر اشنا به دي ستا یم به جرأت
 بنایسته غزل او په شعرونو پگری

په جهادي مطبوعاتو اړتيا او ونډه

محقق / سعد کتوازی

همدا رنگه امام مسلم په خپل کتاب (صحیح المسلم) کې د حضرت عائشي (رض) په حواله روایت کوي چې نبي عليه السلام خپلو مجاهد شاعرانو ته وفرمايل د قريشو هجوه کوي چې په دوی باندې دغشوله وارڅخه هم درنه تماميږي.....

عبدالله بن رواحه، کعب بن مالک او حسان بن ثابت (رض) ته يې يوه بل پسي-څوک وروليږل ترڅو د شعر په ژبه د کفارو هجوه وکړي..... حضرت حسان (رض) د نبي عليه السلام په غوښتنه د هغه نسب له حضرت ابوبکر (رض) څخه وپوښته..... نبي عليه السلام ورته وفرمايل چې (ترڅو ته له الله (ج) او دهغه له رسول (ص) څخه ننگه کوي حضرت جبريل عليه السلام به ستا ملاتړ کوي)

وگورئ نبي عليه السلام عمر (رض) ته د سفیان د ځواب امر کوي او ځواب هم خپله وربښي، حسان (رض) هڅوي ترڅو د کفارو هجوه وکړي، همدارنگه نبي عليه السلام به د جهاد سرودونو ته خپل مېرمن مبارک سمول او د عربو له عادت سره سم يې د سفر لپاره سورلی هم ورته کرایه کړي.

مخکې کیدوسره سم نبي عليه السلام د عبدالله بن جبير (رض) په مشرۍ د غشي-ويشتونکو يوه ډله په غونډۍ کينوله..... د جگړې په پای کې ابوسفیان غږ وکړ او د نبي عليه السلام، حضرت ابوبکر (رض) او حضرت عمر (رض) نومونه يې يوه بل پسي واخستل او دهغه پرته يې پوښتنه وکړه، خو په هرواړه نبي عليه السلام صحابه کرامو ته فرمايل چې ځواب مه ورکړئ، وروسته کله چې ابوسفیان وويل چې که دوی ژوندي وای نو ځواب به يې را کړی وو، بس نو وژل شوي، دا وخت عمر (رض) خپل کنترول له لاسه ورکړ او ورغږ يې کړل چې (تادروغ وويل ای د خدای دېمنه! خدای هغه خلک چې تابه پرې رسوا کړي ژوندي پرې پښي) ابوسفیان دېوت نوم واخيست چې (هیل) دي لوړوي، نبي عليه السلام صحابه کرامو/عمر (رض) ته وفرمايل چې ځواب ورکړئ او ورته ووايئ چې (الله لوړاولوی دی)، ابوسفیان بيا وويل چې موږ عزرا (بوت) لرو او تاسو عزانه لری، داخل بيانيې عليه السلام صحابه کرامو عمر (رض) ته وويل چې ځواب ورکړئ او ورته ووايئ چې (الله زموږ مولی دی او تاسو مولی نه لری).

له دېمن سره د مسلح جهاد ترڅنگ د مطبوعاتو په ارزښت او هغوته په اړتيا ډیر څه ويل شوي چې اوس تر ډیره له هغه څخه څوک انکار هم نشي کولای، نوموړې يې په اړه خبره ډیره نه اوږدوو، خو بيا هم چې مطبوعاتې فعاليت له دومره اهميت څخه برخمن دی چې حضرت نبي عليه السلام له مسلح مقاومت سره اوږه په اوږه ترسره کړې او دخپلو صحابه کرامو (رض) تحريض او هڅونه يې کړي اړینه بولم د تحريض د دغه سنت په ځای کولوسره د نن سبا په جهادي مطبوعاتو اړتيا او ونډه له خپل نظر سره سم يو ځل بيا ليدو ښانه کړم.

زما ليکنه که څه هم لنډه او سريزي ته اړتيا نه لري خو د نېکالپاره يې د نبي عليه السلام د تحريض په ټکو او ارشاداتو پيلوم چې ورسره به د جهاد د مسلح او مطبوعاتې ډگرونه پرته له غوښتنوله پلوه به دهغه او دغه وخت د مطبوعاتې فعاليت څرنگوالی هم جوت شي.

امام بخاري (رح) په خپل مشهور کتاب (صحیح البخاري) کې د حضرت براء بن عازب (رض) په حواله روایت کوي چې دا حدیث ورځ له مشرکينو سره زموږ له

په نني جهادکي چې اوس مسلح مبارزي څومره رنگ بدل کړی له هغه په لور په کچه مطبوعات هم بل ډول اوښتي، په دي وروستيوکي دمجاهدينودبرياوودڅپوپه را تلوسره چې اوس دښمن دجنگ په ډگرکي له هرډول مقابلي پاتي راغلی او له مطبوعاتي وسائلو څخه دوروستی وسلي په توگه کاراخلي په وړاندي يې خپل ځواک ثابتول اودخپلوپرياوپه ډاگه کول يې تبليغاوه ، الله الحمد موږهم دهمدي مطبوعاتي اورسنيز فعاليت له لاري کولای شو اوترسره شوی هم ده ، ځکه په اوسني وخت کي چې دوه ښکيلي خواوي يوبل دمطبوعاتوپه مټ په کوم ډول راپرخولای شي په بل هيڅ وسله اووسيله يې هغسي- نشي- راپرخولای . له همدې امله اوس ددوومتقابلوډلو ترمنځ دزورازمايني زوروره وسله همدغه مطبوعات دي نوځکه بايدمجاهدين تربل هروخت دامهال مطبوعاتي فعاليتونوته زياته اوځانگړي پاملرنه ولري، مطبوعاتي ډگر دمسلح مقاومت له ډگره په ډيروزياتو فعاليتونوگرم وساتي اوپه مطبوعاتي برخه کي تيروتنه اونيمگړتياومسلح جگړي له هغوپورته اودرني وبولي .

اسلام چې په پيږودهرارڅيز تمدن دسمبول په توگه په تاريخ کي خپل ځای لري دهغه وخت مسلمانان دنړيوال پرمختللي تمدن علمبرداران بلل کيدل وخت په وخت يې دسراوکارخلک له لاسه ورکړل، دخپل تمدن دپايښت اوهغه ته دلزياتي ودي ور کولو

رمزونه اورازونه دښمنانودهمدي مطبوعاتوپه زور اومټ تري غلاوجلکړل او....اوس نوچې دپخواتمدنه اسلامي نړۍ او مسلمانان کومي ستونزي اوغميزي گالي اوله کومويحرانونسره مخ ده نه له چاپت دي اونه به دنړۍ په تاريخ کي څوک ورسره مخ شوي وي چې له امله يې په روانه ۲۱مه پيړۍ کي مسلمانان دخپل تمدن له سرشاره تاريخ څخه تراروپا پوري ۵۰۰ کاله شاتگ ته اړ شول، اوس نوچې له يولوري تمدن دغربي نړۍ په برخه دی اوله بل لوري دښمن هڅه وکړه چې دافغانانوله ذهن څخه دخپل يرغل سوچ وباسي اوپه هيوادکي دننه ورته دترفيهي اوتفريحي فرصتونوپيدا کولولپاره دلته په لويه پيانه خپرندويه وسائل وويشي- اودهغوله لاري خپل فرهنگ، اجتماعي اواخلاقي بي لاريتوبونه اودغربي ډوله ژوندناولي بنسټونه هيواد والوته وښيي

وينود افغان غيور، باتوراوسوجه مسلمان ملت ځوانانولاهم دهغي په لورپه تر ټولو سختو شرائطوکي، دستروغميزوپه بدرگه او لويو ضاعوپه بدل کي نننۍ متمدني نړۍ ته کډې پوريپه داسي چلونودښمن دهيوادډيرخوانان ايل اوزموږڅخه پيل کړل . دپته په کتوسره ددي ويره ده چې په را تلونکي کي به هغه خلک هم له لاسه ورکړوچې يواځي په هيواکي دپوسوجه اسلامي حکومت لپاره هلي ځلي وکړي، چاري يې سمبال کړي اوهيوادنی توازن ترنظرلاندي راولي . داخبره تردې پوري کوم چې موږکه څه هم ترډيره بريده اړينهخومطبوعاتي

ډگرته موکومه ځانگړي پاملرنه نه ده کړي نوځکه مودخپل نړيوال هراړخيز تمدن لوږم له لاسه ورکړی، ورکويې اوورپه يې کړو . هوا دهرڅه به زموږ دجهادله مطبوعاتي فعاليت څخه دخلا اوپه دغه ډگرکي دنيمگړتيا له کبله وي، دپروخت دښمن د مطبوعاتوله لاري دمجاهدينوپه وړاندي عام ذهنيتونه اشغال، اغفال، گډوډاو بدل کړي، دنړيوالو منحرفو رسنيواومطبوعاتوله انحراف څخه نا خبراوپاک ذهنونه زياترله يادومطبوعاتوڅخه په رنگ اخستلوپه تشويش کي کيږي اود مجاهدينوپه اړه له هغه رنگ سره سم فکر اخلي چې په پيل کي يې خوراناوړه پايلي درلودې . موږ بايدپه مطبوعاتي ډگرکي هم په دغه روحيه سمبال دداسي ذوق، پوهي، ښي وړتيا اومهارت اوهم له مبتکر ذهن څخه برخمن دخلک ولروچې دمقابلو مطبوعاتو، تبليغاتواونيوکوپه خورااخلاص، ځراکت، مېړانه اوسره سينه ټکي په ټکي غوڅ ځواب وکړي، زموږپه مطبوعاتوکي واقعيتونه په رښتيني اوداسي ښه انځورکړي چې په توليزه توگه هرچاته د منلواو تائيدوړوگرځي، دهرې پيښي په اړه په اساني سره په ډيرليږاولنډوخت کي د اسلامي امارت دريځ اوغبرگون په سهې توگه مطبوعاتوته وړاندي کړي اوتولي هغه لاري چاري ور کي خپلي کړي چې دښمن ته په دي برخه کي هم پخه ضربه اوټکان ور کولای شي، ولس چې څومره زيات د مجاهدينو د مطبوعاتو له لاري حقانقوته لاس رسي ولري په هغه کچه داسلامي امارت له

مخامخ جگړه اوبامباري کي شهيد شوی وي، د خدای (ج) په لاره کي ديو مړابط (دشپي مهال په جبهه اوسنگرکي پيره کونکي مجاهد) له ثواب څخه دمطوعاتي مجاهدشپي لخوا په خپله دنده کي وېش پاتي کيدلو ثواب ځکه لوړوي چې هغه ته د جهادي بوختيا د ثواب ترڅنگ ديوې شرعي مسئلې د څيړونکي عالم دشپي روڼولو ثواب هم ورکول کېږي.

نو چې په جهادکي دمطوعاتو دوهمه ستره اړتيا او ونډه وي اوبيا د اجراو ثواب له پلوه هم دمطوعاتو د دوگر مجاهد له مسلح مبارز مجاهد څخه کم نه دي بلکي لاهغه مجاهدين چې په مطوعاتو کي دکار کولو وړتيا لري خوياهم په هغه کي کار نه کوي نو ددي ويره شته چې په دي سره به هغه گناهگار وي، پکار ده چې دمسلح مبارزې له ليکوه هغه مجاهدين مطوعاتو ته وگمارل شي کوم چې بې ښه ذوق او وړتيا لري او په دغه روحیه دلانه سمبالښت لپاره دي ټولي هغه اسانتياوي هم ورته برابرې کړلي شي کومې چې ددي ميدان د لاغښت لپاره مهمې او اړينې وي.

پري خوشاليږي له يولوري مجاهدينو ته دوعاوي کوي اوله بل لوري له ديرو ملگرو سره دا احساس پيدا کوي چې زموږ قرباني بيخايه نه ځي بلکي په رنگ راوړلو سره دنوروسربيره په ولس کي دمجاهدينو ملاتړ زياتوي، دپته په کتوسره په ډير ښه زړه او شوخه ولوله قرباني ته چمتوالی نيسي، په دي توگه دمطوعاتو زياتره برخه دمجاهدينو تحريض، له هغوی څخه ننگه اوده مسلمة امت رپږديدلي وجود ته ځواک اوارام پېښل تشکيلوي، همداراز د ښمن چې کوم اهداف دهوايي ځواک اولويوليري ښه وېشتونکو توپونو او ميزائلو په مټ په ښه کوي موږ که داهيڅ نه لرو دمطوعاتو له ډگره به دپادومادياتو په بنسټ ولاړ دهغه مورال په ښه کړو چې نه به بيا دچورلکو اولوتکو پورته کولو ته زړه ښه کوي اونه به يې دکوم توپ اوميزائل انداخت ته بلکي دخدا (ج) په نصرت او زموږ دمطوعاتي وار په پايله کي به لکه چې وينودغه ټول ماديات د مجاهدينو لاس ته لويږي او په دي ډول دمطوعاتي فعاليت ډيرکاري تماميدای شي. نه به دروغ وي اونه هم ليري خبره ده چې ووايو دمطوعاتي ډگر مجاهدين له ديرو هغو مجاهدينو څخه چې له ښمن سره په مخامخ جگړه کي برخه اخلي زيات اجر لري، په اخلاص اود ثواب په نيت دخپلي مطوعاتي دندې دسره رسولو په مهال که هغه ته مرگ راځي نو دشهادت په مرتبه کي به له هغو ملگرو څخه کم نه وي کوم چې په

دريځ، موخو او تگلاري سره بلد گرځي د مجاهدينو او ولس تر منځ د باور فضا رامنځته او غځېږي اود دوی ترمنځ د همغږي موکه او يو له بل سره دخپلو احساس رامنځته کوي.

دمطوعاتو له لاري موږ کولای شو ولس اونړيوالو ته خپله حقه داعيه ورسوو، دوی ته خپل ځان وروپېژنو، هغه تورو نه چې په موږ او مسلمان ملت پوري کړل شوي د بيان اوله واقعيت څخه دخلکو دخبرولو په مټ تري خپل برأت وښايو، د جهاد د ليکو خلاو ته ځوانان اود کار خلک راخپل کړو، ولس او مجاهدينو ته دخپل دريځ او فعاليتونو په اړه په خپل وخت د اډاو روحیه ورکړو، دمقابل لوري رسنيز تبليغات اونيوکي دخپل مطوعاتي گوزار په چټک غبرگون ورهمغږي کړو او ميدان تري وگټو، وخت په وخت د ښمن موخي او تگلاره وپلټو او اړاز يې ابراز کړو، خپل راتلونکی نسل لاهم له خپلو سرشاره ايتار او فداکارو څخه باخبره وساتو او په دغه ولوله يې سر له اوسه د اسلام د دښمنانو په وړاندي د دريدو درسونه ورته برابر کړو او..... او..... تراوسه هم زموږ ډير زيارونه او خوارۍ له همدې امله له منځه تللي او په خپلو کارنامو کي ځکه نوم ورکي پاتي وو چې پياده مطوعاتي کتو کونه مونه درلودل چې لومړی يې خوندي اوبيا يې په خپل وخت خپاره کړي.

دمطوعاتو په ترڅ کي مسلمانانو ته دمجاهدينو د برياوو خبر رسېږي او هغوی

د کابل رژیم اردو

ولې د تیښتې او تذذب ښکار ده؟

وال استریت ژورنال ، وایس دتیر ۲۰۱۵ کال په اوږدو کې د کابل ملي اردو له لیکو څخه نږدې ۴۰ زره عسکر تښتیدلي او خپلې دندې یې پرې ایښي دي ، چې په وینا یې داد کابل رژیم او امریکا لپاره دخجالت او شرم ډک خبر او ټکي لري .

له بل لوري د کابل رژیم دفاع وزارت هم دخپلو زرگونو عسکرو خالیگاه مني چې دندو ته له تگ ورسته بیرته ندي ستانه شوي ، خو علت یې له جگړې څخه تیښته او فرار نه بولي ، بلکې نور عوامل ، لکه په جگړه کې تپونه ، مرگونه او یاکمزوری اقتصادي حالت ، ددې سبب گڼي چې گواکي عسکر یې بیرته دندو ته ندي حاضر شوی او ځایونه یې خالي دي .

خودچارو دکتونکو په اند په نورو علتونو سربیره یو مهم دلیل چې دملي اردو حوصله او ځواک یې ور خپولی ، هغه د طالبانو په مقابل کې داردو د عسکرو مرگ او وژل کیدل دی ، ځکه ملي اردو زیاتره عسکر په دې سوچ کوي او یاد خپلې کورنۍ له لوري متوجه کیږي چې اخر دچا په مقابل کې جنگیږي او که فرضاً ووژل شي ، نومرگ به یې څنگه وي ، همدغه وجه ده چې کله داردو کوم عسکر ووژل شي ، په عموم کې یې امامان او علماء جنازې کولو ته زړه نه نیسي او عام خلک یې هم جنازي ته ډیر کم او دگوتوپه شمیر ورځي او دغه حالت په رښتیا هم په افغاني او اسلامي ټولنه کې د فکر وړ ده .

دا خبره مونږ نکوو ، بلکې دهغه چاله خولي دغه ټکي راوځي او تبصرې پرې کوي چې دهمدې اردو دجوړښت او تمویل نسبت څانته کوي او وایس چې تردې دمه مو په ملي اردو نږدې ۴۰ ملیارده ډالر لگښت کړی ، خو بیا هم اردو اردو نشوه .

د امریکا د (وال استریت ژورنال) ورځپاڼه د پښتاکون د متدصدیانو له قوله وایي : د کابل دملي اردو په اساس ، تمویل او جوړښت خبره یوې نیمې لسيزې ته رسیږي او د تجهیزات ، امکاناتو او روزني په برخه کې له هیڅ ډول کمیو او ستونزو سره ندي مخ ، خو بیا هم د جگړې په میدان کې مسلسل شاگرځ کوي او د طالبانو په وړاندې خپلې مورچي خالي کوي .

پیترهایجیک ، چې دیولسم سپتامبر په اړه دیوه کتاب مولف هم دی ، وال استریت ژورنال ته په مرکه کې دغه پوښتنه چې ولې د کابل ملي اردو د طالبانو په مخ کې د مقاومت او دفاع حوصله او مورال نلري ویلي : شک نشته چې امریکا اوناتو خپل ټول زور اوبه کې او هر ډول ستراتیژي او وسله یې په افغانستان کې تمرین او ازمویله ، خوبیا یې هم طالبان له پښو ونه غورځول ، نو چې امریکا اوناتو په دې کار وښتوانیده ، ملي اردو خو په کراتو او مراتبو کمزوری لري او په عین حال کې د طالبانو قوت او مورال ورته معلوم دی ، نو ځکه وایو چې د طالبانو مقابلې دهغوی دوس کار نده .

څلور جانبه ناسته تیرایستونکي ده!!

حضور سترگي پتول او دکابل هغې ادارې ته چې اسلامي امارت تقریبا په گوندو کړي یوځل بیا هغه په پښو درول او نوې ساه پکې پوه کول دي.

که داسې نه وي، نو دتولو بدبختیو او ستونزو مور او خاله امریکا ده، امریکایانو په افغانستان په ناروا ډول یرغل راوړ، په نورو جرمنو

اوجنایاتو سریریه یې زمونږ په لکونو مظلوم وگړي شهیدان او په میلیونو تنه شکنجه کړل، چې اوس هم دغه لړۍ ته په ډیر وحشت دوام ورکوي، له بل لوري دکابل رژیم له الفه نیولي تر (ی) پورې ټاکني هم امریکا ترسره کوي او اشرف غني په واز کومي وایی چې که امریکا دیوې ورځې لپاره صرف تیل پرې بند کړي نو نظام یې فلج او له سقوط سره مخ دی؛ نو چې درواڼي جگړې، اشغال او دکابل ادارې دتویل اونورو بدماشیو اختیار دامریکا په لاس کې وي، نو بیا دسولې اومذاکراتو میز ته ولې امریکایان دیوه جهت په توگه نه راوړاندې کیږي.

اسلامي امارت په دې باور دی چې امریکایان او دکابل رژیم هڅه کوي ترڅو د واقعي سولې په ځای اسلامي امارت تسلیم ته اړیاسي، دوی فکر کوي چې لومړی باید اسلامي امارت په نظامي ډگر کې کمزوری کړي، بیا به یې د قوي دریځ څخه سولې ته مجبور کړي؛ خو دا یوازې ځان تیر ایستل دي چې له ځمکنیو حقایقو سره اړخ نه لگوي، د اسلامي امارت تر شا افغان مجاهد ولس ټینګ ولاړ دی، یرغلگر او انډیوالان یې باید ومني چی دنړۍ هیڅ قوت ولسي قوت له مینځه نشي وړلای، او نه ستونزه د بې مسولیته او غیر قانوني تړونونو په لاسلیکولو هوارېږي، اصلي خبره دا ده چې د سولې لپاره پخې ارادې او په واقعیتونو ولاړې ستراتیژۍ ته چې په هغه کې د اشغال خاتمه مهم جز دی، اړتیا ده، نه دا چې په دې اړه د وینا او عمل ترمینځ یې توپیر وي.

رسنیو بیامیدان ښه تود کړی، وایی چې په راتلونکي اونی کې دسولې په نامه څلور جانبه ناسته چې ممکن دپاکستان په کوربتوب په اسلام اباد کې ترسره شي، ددوی په اټکل داسلامي امارت استاڅي به هم پکې برخه واخلي.

ترکومه بریده چې خبره دسولې اومذاکراتو نوم اوه نوان پوري ربط نیسي، ښکاره ده چې سوله خوږ نوم او دافغانانو ورته سخته اړتیا ده، اسلامي امارت به هم هیڅکله دهغې سولې او جوړې له ناستي او پړاوونو څخه مخ وانه روي چې هدف او موخه یې په افغانستان کې رېښتیني سوله او ارامی ته زمینه برابرول وي.

خو داسې نه، چې نوم اوشعار یې دسولې او مذاکراتو وي اوظاهرا زړه خوږی له افغانانو سره ښوول کیږي خو په عمل کې خبره بیا سرچپه او برعکس وي.

اسلامي امارت لکه چې دپگواش په کنفرانس کې ووئیل، چې جنگ په اسلامي امارت او افغان ولس تپل شوی دی؛ ځکه هیواد اشغال شوی، اشغالگرو او د دوی داخلي ملگرو یې په هیواد کې یوه فاسده لاسپوڅي اداره رامنځ ته کړي؛ نو تر ټولو د مخه باید هغه عوامل له منځه لاړ شي چې په افغانستان کې د سولې له منځه تگ او جنگ د دوام باعث گرځیدلي دي.

دڅلور جانبه ناستي له اجندا او ترکیب څخه ښکاري چې ددوی اصلي موخه دامریکایانو په روان اشغال اومستقیم

د شهید الحاج مولوي صاحب

عبدالحمید (اولزی) لنډه پېژندنه

مرحوم دمولوي صاحب ته الله پاک غوره او نیک اخلاق ورکړي وو چې دمجاهدينو اودسيمي دخلکو په زړونو کې يې ځانگړی ځای اومجبوبيت لاره ، هغه يو مصلح اوخيرخواه انسان وو، تل به يې دمسلمانانو اوملگرو ترمنځ دصميمت هيله درلوده اوپه دې برخه کې به يې زيار وويست بې ساری خدمتونه به دهیچا هیر نشي. اود دپرو ښواخلاقو يونونه وه، تل به يې دمجاهدينو په وړاندې پراخ تندې نيولي و.

داسلام دغه بې ریا اورينيتيڼي خادم. نور داسلام اوهيواد ددښمنانو په سترگو کې تيره ازغی گرځيدلی وو اوجهادي کارنامي او جرات يې ورته دتحمل وړنه وونو دروان کال ۱۳۹۴ ۱۱۵ مياشتي په ۳۰ نيټه په داسې حال کې چې دسهار لمانځه اداکولو لپاره جومات دتلو په لار وو سفاکانه اوناخواغردانه بريد ترسره کړه او د۵۵ کلونو په عمر دجهاد او ديانت دغه هستي له خپل حقيقي مالک سره وصل او د شهادت لوړ مقام ته ورسيد، روح دی ښاد اويادونه دې تل پاتي وي (انالله وانا اليه راجعون).

په جلال اباد نجم المدارس مدرسه کې تدريس شروع کړ او ورسره څنگ کې د مسجد قبا امام هم پاتی شوی .

کله چې په ۱۳۷۵ ش کال په افغانستان کې داسلامي امارت دواکمنۍ راغله په هغه وخت کې مولوي عبدالحمید صاحب مختلفې دندې سرته رسولې پدې کې دجلال اباد ښار دخلوم ماموریت مسؤليت، دپچيراگام ولسوالۍ مسؤليت، د روداتو ولسوالۍ امنيه قوماندانۍ مسؤليت، دطورخم د دروازي نظامي چارو مسؤليت سرته رسولې دي . کله چې په افغانستان باندې امريکا او متحدينو يرغل وکړ . مولوي صاحب بيا دگاوندې هيواد پاکستان لنډی کوتل سلطان خيلوسيمي ته هجرت وکړ.

کوم وخت چې د يرغلگرو په ضد دامارت اسلامي تشکيلات برابر شول په سرکي مولوي صاحب خپلې مقدسې فريضې ته په ډيره ميرانه راودانگل او دجهاد سنگري تود وساته.

چې دجهادي تشکيلاتو په سلسله کې شهيد مولوي صاحب دتيرو ۱۴ کلونو په اوږدو کې مهم خدمتونه اومسؤليتونه ترسره کړل چې دبيلگي په توگه دولایتي کميسون دننه ورسره دانقلاباتو مسؤليت ، دکوت مهندري او د لعلپوري ولسوالۍ مسؤليتونه يادولی شو .

شهيد الحاج مولوي عبدالحمید (اولزی) دمرحوم حاجي لعل زی زوی دننگرهار ولايت مهندري ولسوالۍ دگردۍ بابا د قريې اوسيدونکی، په کال ۱۳۳۹ / ۱۱ / ۱۳ ش نيټه په يو دينداره کورنۍ کې دنيا ته سترگې وغړولې. ابتدائی زده کړې دخپل کلي په ښوونځي کې سرته رسولې، اود ديني زده کړې لپاره يې گاوندې هيواد پاکستان ته هجرت وکړ او ابتدائی ديني کتابونه يې د پيښور گنج پيرباغ دمولوي عبدالرحمن څخه لوستلي او دوره صغرا (وړه دوره) په دارالعلوم هاديې کې او فراغت يې امداد العلوم پيښور صدر کې په ممتاز درجه فاضل شوی دی

نوموړی د شهيد شيخ الحديث محمدحسن جان مدني رحمه الله د لومړيو شاگردانو څخه شميرل کيږي. څرنګه چې شهيد مولوي عبدالحمید دهجرت په موده ۱۳۶۴ ش کال کې خپلې ديني زده کړې ترسره کولې نو په دغه وخت کې سرو روسانو دافغانستان په پاکه خاوره يرغل کړی وو، او دمقدس جهادسنگرونه يې تاوده وساتل.

شهيد مولوي عبدالحمید صاحب په ديلايلو جهادي مشرانو ترقيادت لاندې جهادي سفرونه کول. کله چې مجاهدينو جلال اباد فتحه کړه نو مولوي صاحب دجهادي ډگر ترڅنګ ديني خدمت ته هم کلکه توجه کوله.

متل څه ته وايي؟

محمد گل سعيد

متل يوه لنډه جمله ده، چې دمعنی په لحاظ بشپړه اودمفهوم په لحاظ عامه وي. متلونه دخلکوهغه سمیځلي، پاکې معنی دارې، لویې اووړې جملې دي چې دولس دثقافت، علم، پوهې اوکړو وړو ژوندی نمونې ګڼل کیږي.	✓ علت څي عادت نه څي.	➤ که باران وي که ډلی
دمتل ډولونه: متل دموضوع په لحاظ مختلف شکلوته لري لکه اجتماعي، فکاهي، سیاسي اخلاقي اوداسې نور.	✓ غم په غم دریږي اوبه په ډنډ.	➤ میلمه غواړي ښه مری
دغه رازدفورم په لحاظ مختلف شکلوته لري چې پښتوکې درې ډوله متلونه پیداکیږي.	✓ دمت لوښي اواز نه خپوي.	➤ امیرچې ظلم کاروي
۱ — منشورمتلونه: روانې، ساده اوبسیطې جملې دي چې نه وزن لري، نه سجع اونه قافیه لکه:	✓ غوټه چې په لاس خلاصیږي خولې ته حاجت نشته.	➤ اوربل په ټول دیاروي
✓ دزوی په میرانه مورله سره ځوانیږي.	✓ ځمکه هغه سوزي چې په سړی اوربلېږي.	➤ هره شپې لره ورځ شته ده په دنیاکی
✓ دظالم عمر لنډوي.	✓ دمیږي ورکیدل چې راشي وزرکاندي.	➤ زما عمرجدایی کړې له نوره
✓ غم اوښادي خوراوورودي.	✓ اوبووري داوبوځک ته هم لاس اچوي.	➤ درنځور په خوله کې کله مزه کاندې
✓ دبام په سرمنډه نه کیږي.	۲ — منظوم ډوله اومسجع متلونه: هغه متلونه دي چې په پای کې سجع مراعات شوي وي لکه (جنګ سور شومیری تودشو) (چې لار شې تربلځه درسره ده خپله برخه) اوداسې نور...	➤ که سل رنگه نعمتونه مهیا وي په شعرکې دمتل استعمال یوپوخ فن اوشاعرانه طرزګڼل کیږي اوبه شعراونظم کې داطرزاوروش نه یواځې دشعرظاهري زینت اوزیورزیاتوي بلکې دشعرمحتوا اومضمون دمعنوي قوت دشعرداستدلال اوسلامت سبب هم کیږي.
	۳ — منظوم متلونه: علاوه پومسجع وزن اوقافیه هم ولري اودبیت په شکل وي لکه:	

ڪٽيڻ پيار ڪٽيڻ زراعت

د حضرت عبدالله بن مبارڪ (رحمه الله) پيار غلام وو د خپل مالڪ په باغ ڪښي يې ڪار ڪوي يو وخت ددې باغ مالڪ باغ ته راغی او مبارڪ ته يې وويل چي يو خوږ انار راوړه ده مبارڪ د يوې درختي څخه انار راوړی مالڪ چي خوند وکتی هغه تربو وو د مالڪ پر تندي ڪونجي راغلي ويې ويل : زه خوږ انار غواړم تا تربو انار راوړی مبارڪ ولاړی د دويمې درختي څخه يې انار را پرې ڪړ مالڪ چي خوند وکتی هغه هم تربو وو مالڪ په غوصه سو چي زه خوږ انار غواړم او ته ولاړ سي تربو انار راوړي مبارڪ بيا ولاړی او د دريمې درختي څخه يې انار را پرې ڪړ اتفاقاً هغه هم تربو وو مالڪ ته غوصه هم ورغله او حيران هم سو پوښتنه يې ځني وکړه تر اوسه پوري ته د خوږو او تروو تميز او پيژندګلوي نه سي ڪولای مبارڪ په جواب ڪي ورته وويل : د خوږو او تروو پيژندګلوي په خوړلو سره ڪيدای سي او ما ددې باغ د يوې درختي څخه هيڅ ڪله هم يو انار نه دی خوړئ مالڪ پوښتنه ځني وکړه : چي ولي؟

مبارک ورته وويل : نه دې وجهي چي تا د باغ څخه د خوراک اجازت نه دی راکړی او ستا د اجازي څخه بغيره ماته د انار خوراک څنگه جائز ڪيدای سي دا خبره د مالڪ پر زړه ونګيده او همدغه خبره په تحقيق ڪولو سره هم معلومه سوه چي واقعاً مبارک د يوې درختي څخه هم انار نه دی خوړئ مالڪ د غلام ددې ديانته داری څخه دومره متأثره سو چي د خپلي لور نکاح يې د هغه سره وتړل د هغه (بنحی) څخه حضرت عبدالله بن مبارک (رحمه الله) پيداسو حضرت عبدالله بن مبارک (رحمه الله) ته الله تعالی (جل جلاله) په علماؤ د اسلام ڪښي کوم مقام ورکړی دی هغه د تعارف محتاج نه دی.

(وفیات الاعيان: ج: ۳ : ص: ۳۲)

البته په شعر ڪي دمتل استعمال

په دريوډولو صورت نيسي چي يوډول يې دمدعا المثل په نوم يادوي او هغه دادی چي دشعريويت په نيم بيتی ڪي شاعر يومدعا اويا يو مطلب راوړي اوبيا يې په بل نيم بيتي ڪي دنوموړي مدعا ثبوت اوسلامي لپاره يومناسب متل راوړي لکه:

نصيحت دناصحا نواثر نه کا

دسړي اوسپني خوشي ټکول دی

دويم ډول يې ارسال المثل دی اوپه شعر ڪي داسي ډول وي چي شاعريه کوم شعر ڪي په خاص طرز او طريقې سره کوم مشهور متل استعمال کړي.

دگورښه چيري دچانه په کور ګڼي

غم دچاپه خوشالي ګله بدلوي

اودريم ډول يې ارسال المثليين دی. داسي چي شاعريه يوبيت ڪي دوه متلونه وکاروي لکه دا لاندې بيلګه:

- څه چي ګرې هغه به رېبې
- خپل عمل دلاري مل دی.
- دريغه دريغه ګه وروستی عقل رومبی وي.
- دانجام خبرې نه شي په ايغاز.

د تعلیم او تربیې او عالي تحصیلاتو کمیسیون لخوا

په هیواد کې د تعلیمي کارونو د هیئت راپور

تأسیس او فعالې شوي دي او نورې هم چمتو کيږي .

• ۳۰ بابه ښوونځي په مفتوحه سیمو کې شتون لري او ۱۰ بابه په بازار کې دي چې د ولایت د نظامي مسئول لخوا اجازه ورکړل شوې ده او د امارت اصول پکې رعایت کيږي او زموږ لخوا یې نظارت کيږي .

• نظامي مسئولین راسره د ضرورت په وخت کې همکاري کوي .

• نغدي مصارف د ولایت د تعلیمي مسئول لخوا راګول کيږي ، موټر سایکل او مخابره یې هم راګري دي .

۲- د ښوېدو ولسوالي

ددې ولسوالۍ د مسئول مدیر مولوي (مزمّل) چې د ۱۳۹۳ ل کال د جوزا په شلم ګومارل شوی

معلومات داسې وو :

• کلیوالي مدرسې په کلیو کې موجودې دي چې د شاګردانو شمیر یې یو زر پنځه سوه او پنځه شپيته (۱۵۶۵) تنو ته رسیږي او د مساجدو امامان ورته سبقونه وايي او د ولسوالۍ په مرکز کې یوه مدرسه شته چې ۲۲۲ تنه شاګردان لري او د (۸) تنو

و همغه و چې په ۲۸- شعبان ۱۴۳۶ هـ ق نېټه د شاجوی ولسوالۍ ته ورسیدو زموږ پلان داسې ؤ چې یو ځل د ټولو ولسوالیو د مدیرانو سره وینو او له هغوی څخه خپل معلومات تر لاسه کړو وروسته بیا د امکان تر حده له ځینو ولسوالیو څخه لیدنه وکړو او د نظامي مسئولینو ، علما کرامو او مخورو مشرانو سره وگورو

• د ځینو ولسوالیو د مدیرانو سره لیدنه وشوه لکه د زابل ولایت شاجوی ، نوبهار ، دایچوپان ولسوالیانې ، له هغوی څخه مو د تعلیمي وضعیت په اړه معلومات تر لاسه کړل .

۱- د شاجوی ولسوالۍ :

• ددې ولسوالۍ د مدیر مولوي محمد اغا (مظلوم) د معلوماتو له مخې په شاجوی کې کلیوالي مدرسې په ژمي کې وي .

دلته مکاتب هم شته په دوبي کې شاګردان مکاتبو ته ځي او بل عموماً په دوبي کې خلکو خپل ولادونه په شخصي کارونو مصروف کړي وي .

• الحمدلله دیني درسونه ډیر دي یو سل او درې شپيته (۱۶۳) د طالبانو حجرې

محترمو لوستونکو! دا دی په دې راپور کې د تعلیم او تربیې او عالي تحصیلاتو کمیسیون د هیئت د هغه سفر جریان چې د زابل ، غزني او میدان وردګ ولایتونو ته یې کړی ؤ په لنډ ډول وړاندې کوو :

څرنگه چې زموږ د ټولو تعلیمي ادارو تعلیمي کال د رجب المرجب په میاشت کې پای ته رسیږي خو ځینې تعلیمي ادارې چې په ځانګړې ډول مستقیماً د دې کمیسیون تر ادارې لاندې دي لکه د کویتي د افتاء او قضاء د تخصص اداره ، د کویتي چمن او ګردې جنگل دارالایتامونه چې د هغوتعلیمي جریان ، امتحانونه او نور ټول مربوطه کارونه د کمیسیون په غاړه دي نو ددې ادارو امتحانات د شعبان المعظم د میاشتي په پای کې تر سره شول چې مکمل جریان یې موږ په درې میاشتني راپور کې د امارت لوړ مقام ته وړاندې کړی دی نو ددې کارونو له فراغت نه وروسته د شعبان المعظم د میاشتي په ۲۷ نېټه ما (کرامت الله اخندزاده) او مولوي محمد صابر د زابل ولایت په لوري حرکت وکړ په داسې حال کې چې د زابل ولایت د تعلیم او تربیې مسئول مولوي فیض الله (ملا لالا) هم راسره په سفر کې یو ځای

استاذانو له خوا ورته تدریس کیږي او د اسلامي امارت نصاب پکې ویل کیږي .

• د فیس په هکله که په تدریجي ډول کوښښ وشي خلک ورته آماده کیږي .

• په نوبهار کې ۳۱ تدریسي- حلقې (درسونه) موجود دي چې د طالبانو شمیر یې څلور سوه او یوویشت (۴۲۱) تنو ته رسیږي او تر دوره حدیث پورې زده کړې پکې کیږي ، دوه نورې مدرسې یوه په اکازو کې (سراج العلوم) او بله په علیکه کې (نور المدارس) هم شته دي .

• په سراج العلوم او شمس العلوم مدرسو کې د تحفیظ القرآن څانګې (شعبې) هم شتون لري .

• ښوونځي په دې ولسوالۍ کې بند دي او خلک یې غوښتنه کوي .

• نظامي مسئولین راسره د ضرورت په وخت کې مرسته کوي ، عام خلک همکار دي ، درسي موادو ته ضرورت ډیر دي.

۳- د دایچوپان ولسوالي

ددې ولسوالۍ د مدیر مولوی عبد العلي چې درې کاله اته میاشتې مخکې ګومارل شوی داسې و ویل :

• څلور بابو کلیوالي مدرسې فعالې دي یوه مدرسه د فیس له مدرکه چلېږي او که کوښښ وشي د فیس طریقه عملي کیدای شي .

• ۲۲ بابو لیلیه مدرسې لرو ۴ یې تر کار لاندې دي او نورې فعالې دي او په

درسونو کې نږدې څلورسوه (۴۰۰) تنه طالبان لرو .

• دلته دوه دارالحفاظونه شته په یوه کې ۹ تنه او په بل کې ۲۲ تنه حافظان دي او فارغین یې هم شته.

• ښوونځي په دې ولسوالۍ کې نشته او خلک یې غوښتنه کوي.

• نظامي مسئولین همکاري کوي ، علماء کرام همکار دي.

۴- وروسته بیا د زابل ولایت نظامي مسئول (والي) مولوي مطیع الله صاحب سره تفاهم وشو:

• د زابل ولایت په تعلیمي وضعیت ورسره خبرې وشوې په ځانګړې توګه د شاجوۍ ولسوالۍ د مکاتبو په اړه د هغوی غوښتنه دا وه که د ښوونځیو نظارت په سمه توګه وشي مونږ اجازه ورکړې ده او ورکوو یې همکاري ته چمتوؤ او بیا مو له روژې وروسته یو له بل سره د تفصیلي ناستې ژمنه وکړه .

۵- بیا مو په شاجوۍ کې د دې محاذ د عمومي مسئول (حبیب) سره د نوموړې ولسوالۍ د تعلیمي وضعیت په باب خبره وکړه او په ځانګړې توګه د مکتبونو په موضوع مو ورته تاکید وکړ تر څو د لاندې مطابق یې نظارت وشي هغه له دې پرېکړې چې مکاتبو ته د پرانستلو اجازه ورکول شوې خوښ ؤ او د نظارت یې ټینګه وعده وکړه د هغه نظر په تعلیمي چارو کې مثبت ؤ او په ساحه کې یې عملي اثر درلود .

۶- بیا مو ځینې ملاحظات د ولایت د تعلیمي مسئول (ملا لا لا) سره شریک کړل هغه په نظامي کارونو کې هم سترې ؤ ترې و موغوښتل خپلو کارونو ته متوجه شي او که ممکنه وه له روژې وروسته به د ټولو مدیرانو سره ګډ مجلس جوړوو او د دوی ملاحظات به اورو .

بیا مو د غزني ولایت تعلیمي مسئول (مولوی عبد الرشید) سره تماس ونيو او په ګیلان ولسوالۍ کې سره یو ځای شوو.

۷- نوموړی هم ډیر سترې معلومه له یوه پلوه د غزني ولایت یو پراخه تعلیمي ولایت دی او له بلې خوا هغه په نظامي دلګي کې هم په کارونو بوخت ؤ ، هغه په همدې شپو او ورځو کې ډېرې ولسوالۍ کتلې وې مونږ له ده څخه اجالي گذارش واخیست او ویې ویل چې تفصیل به یې په دغه راپور کې در واستوم او اوس د روژې د میاشتې لومړۍ شپې او ورځې دې په ولسوالیو ګرځیدل ډیر مشکل دي ، ځینې وړاندیزونه یې لرل هغه مو ترې را واخیستل د دوی غوښتنې مو د کمیسیون مشرتابه ته ولېږلې.

صبا مو د میدان وردګ ولایت ته حرکت وکړ د رمضان المبارک څلورمه وه هلته ورسیدو .

د میدان وردګ ولایت :

د دې ولایت د تعلیم او تربیې مسئول مولوی عبیدالله اخند زاده او مرستیال یې مولوی عبد الرحیم (بزرګ) چې لا د مخه هلته تللي او موجود وو په ګډه مو فیصله

وګرځه ترڅو یو ځل د دې ولایت د ټولو ولسوالیو مدیران را و بولو او د تعلیمي حالت څخه اجمالا ځان خبر کړو بیا به که خبر و په تفصیلي توګه د ولایت ټول تعلیمي اړخونه ګورو .

لومړی مجلس (درمضان المبارک ۱۴۳۶ هـ)

په دغه نېټه د میدان وردګو ولایت د ټولو ولسوالیو د مدیرانو او د ولایت د تعلیمي رئیس او مرستیال په ګډون مو مجلس دائر کړ او د ټولو تعلیمي اړونده مسائلو معلومات مو وکړ او د څېنو موجوده ستونزو په اړه لاندنۍ پریکړې وشوې :

- د مدارسو او مکاتبو هغه شاګردان چې په نظامي دلګیو کې شامل او له ډیر ضرورت پرته په نظامي کارونو ځانونه مصروفوي سبقونه یې قضاء وي خو کله چې امتحان اخیستل کېږي بیا د خپل دلګی مشر په سپارښتنه بشپړې او پوره نمبرې غواړي په داسې حال کې چې دغه شاګرد زیات وخت غیر حاضر شوی دی نو که پوره نمبرې ورکول کېږي دغه د نورو شاګردانو حق تلفي او د ده د وخت ضیاع ده ، همدارنګه دا ډول عمل د اصولو د نه رعایت کولو په معنی او د بې نظمۍ سبب ده پناه دغه موضوع باید د ولایت مقام ته وړاندې شي ترڅو خپلو دلګیو ته لارښوونه وکړي چې د مدارسو او ښوونځیو شاګردانو ته د زده کړې لپاره پوره وخت ورکړي .

- په ښوونځیو کې ځینې استادان د څېنو شخصي ملحوظاتو په بنیاد مقرر شوي

او د خپل علمي مسلک په لحاظ کمزوري دي چې شاګردان ورڅخه استفاده نشي- کولای نو لازمه وګڼل شوه ترڅو د ولایت په سطحه یو با صلاحیته هیئت چې علماء کرام او مسلکي استاذان پکې وي د ولایت د تعلیمي مرستیال په مشرۍ وټاکل شي دغه هیئت به بیا د ولایت ټولې عصري تعلیمي ادارې ګوري او د استاذانو علمي ، اخلاقي او عقیدوي ارزونه به کوي ، د ادارې نظم او کارونه به ګوري او د شاګردانو علمي سويه به معلوموي او یو جامع راپور به تعلیمي کمیسیون ته سپاري .

- د ولسوالیو تعلیمي مسئولین دې د ښوونځیو او مدارسو د نظارت لپاره د منطقي د دیني علماؤ ، مجربو او مخلصو دیني او مسلکي استاذانو څخه هم استفاده وکړي .
- د سوېډن د مؤسسې لخوا چې د (C.B.S) د پروګرام لمخې کوم صنفونه په کلیو کې ورکړل شوي د دې لپاره چې د دې پروګرام څخه سمه ګټه پورته شي فیصله وشوه چې د دوي لپاره څه شرائط او سپارښتنې وضع شي او د هغو په چوکاټ کې دغه پروګرام پرمخ بوتلی شي ، شرائط په یوولسو مادو کې ترتیب شول چې په لاندې ډول دي :

- ۱- دغه مؤسسه باید د میدان وردګو په ولایت کې د (CBS) د صنفونو د مکمل تشکیل معلومات مونږ ته راکړي چې په هغو کې د ځای تشخیص ، د استاذانو او شاګردانو شمیر معلوم وي ترڅو له یوې خوا

بې نظارت وشي او له بلې خوا د مالي او اداري فساد مخه ونیول شي .

- ۲- په کلیوالي مدرسو کې به یوازې د حاضری اصول رعایت کېږي د نورو اسنادو ترتیبول منع دي .

- ۳- په دغو ټولګیو کې به مروج دیني مضامین لکه قاعده بغدادی ، قرآن کریم ، تعلیم الاسلام ، شروط الصلاة ، خط او حساب لوستل کېږي تر هغې چې کوم بل نصاب د اسلامي امارت لخوا ټاکل کېږي .

- ۴- بالغې او په ستر مکتفې نجونې دغو ټولګیو ته منع دي .

- ۵- دغه کلیوالي مدرسي به د ضرورت په بنیاد تر دریو کلونو پورې وي له هغه وروسته به نورو ښوونځیو او مدرسو ته ځي .

- ۶- د دغو مدرسو لپاره به ځای د ولسوالۍ د تعلیمي مسئول لخوا ټاکل کېږي .

- ۷- د دغو مدرسو د استاذانو ټاکل به د ولسوالۍ د تعلیمي مسئول لخوا کېږي .

- ۸- د هر ټولګي شمیر به له (۲۵) کسانو څخه کم نه وي خو که چېرې دغه شمیره نه پوره کېده نو د ولسوالۍ د مدیر تصدیق به ورسره وي .

- ۹- کوم ټولګی چې تر (۵۰) کسانو زیات شي نو به بله شعبه ورکول کېږي .

- ۱۰- دغه مدرسي به په عامه ځایونو کې لکه مسجدونه یا د کلي په بل عام ځای کې وي .

۱۱- د درس وخت به اقلأ (۲) ساعته وي د شروع او ختم وختونه به معلوم وي .

نوټ : د یادوني وړ ده چې د سويډن د مؤسسې دغه پروگرام ته د تعلیم او تربیې او عالي تحصيلاتو کمیسیون په غونډه کې چې په ۷-۵ د ربیع الاول ۱۴۳۶ هـ ق دائره شوې وه د ځینو ضرورتونو پر بنیاد د ځینو شرائطو لاندې اصولاً اجازه ورکول شوه تر څو مسئولین د دغو شرائطو په نظر کې نیولو سره دغه پروگرام تعقیب کړي او سمه گټه ورځنې واخیستل شي.

وروسته له دې څخه چې کله مو د ټولو ولسوالیو د مدیرانو او تعلیمي مسئولینو څخه معلومات تر لاسه کړل نو داسې پروگرام مو ترتیب کړ چې په هره ولسوالۍ کې په لاندې توگه مجالس ترتیب شي تر څو له یوې خوا مربوطه اړخونو ته لازمي لارښوونې وشي او له بلې خوا له دوی څخه گټورې مشورې تر لاسه شي :

- د هرې ولسوالۍ د دیني مدارسو او مرکزونو د استادانو او مهمینو سره .
- د هرې ولسوالۍ د ښوونځیو او عصري ادارو د استادانو او مسئولینو سره .
- د هرې ولسوالۍ د مخورو او مشرانو سره .
- د هرې ولسوالۍ د نظامي مسئولینو سره .

باید و ویل شي چې د منطقي امنیتي وضعیت ته په کتنې سره دغه مجالس په مختلفو وختونو کې د فرصت سره سم کله په یوه ولسوالۍ او کله په بله ولسوالۍ کې

ترسره کېدل ځکه چې دا وخت د دښمن انکشافی او بې پیلوټه طیارې (الوتکې) په پرله پسې توگه گرزیدلې او هیڅکله به فضاء خالي نه وه خو بیا هم د الله جل جلاله په فضل سره مونږ خپل پروگرامونه په بریالۍ توگه پرمخ بیول او په لاندې توگه مونږ خپل پروگرام پیل کړ:

دوهم مجلس (د رمضان المبارک ۱۴۳۶ هـ ق)

په دغه نیټه دجلگې ولسوالۍ د بابک د (نور المدارس) مدرسې په مسجد کې مو مجلس ترتیب کړ چې د ولسوالۍ د لاندني برخې د ښوونځیو مدیران او مسئولین مو را غوښتي وو په دې مجلس کې مو لاندې موضوعات وڅیړل :

- د اسلامي امارت تعلیمي پالیسي- چې د تعلیم په هره برخه کې یې لري ورته تشریح شوه .

- باید د شاگردانو سالمې روزنې او عقیدوي او اخلاقي اړخونو ته ځانگړې توجه او پاملرنه وشي .

- په ښوونځیو کې بااستعداده علمي اومسلکي استاذان او هم د عقیدې او اخلاقو په لحاظ وړ اشخاص مقرر شي .

- دیني مضامینو لکه قرآن کریم ، تجوید ، سیرة النبی صلی الله علیه وسلم او دینیاتو ته پوره پاملرنه وشي ، چې مهالویش او نتایجو ته یې هم پوره اهتمام وشي .

- په دیني مضامینو کې د کمیسیون د اصولو او هدایاتو سره سم د مسابقو او سیالیو ترتیبول .

- اداري او مالي فساد ختمول او مخنیوی یې کول .

- د استاذانو د حاضری باید پوره مراقبت وشي او د استحقاق فورمه د هغو سره سمه جوړه شي .

په پای کې د هغوی لخوا د اسلامي امارت د دې پیروینې څخه مننه وشوه او په ډیره خوشحالی یې زموږ د ورتگ استقبالیه وویلله او د دې ټولو هدایاتو د عملي کولو وعده یې وکړه او اطمینان یې راکړ چې دا ټولې لارښوونې زموږ مشترک اهداف دي اوس هم تر ډیره حده عملي دي مونږ به بیا هم نور زیار وباسو چې په تعلیمي ادارو کې لا ښه اصلاحات رامنځته شي .

درېم مجلس (د رمضان المبارک ۱۴۳۶ هـ ق)

په دغه نیټه مجلس د جلگې د لاندني برخې د دیني مدارسو د استادانو اومهمینو څخه تشکیل شو په دې مجلس کې د دیني مدارسو د نظم او بهبود په اړه خبری وشوې چې زموږ لخوا لاندې هدایات د اسلامي امارت د تعلیمي کمیسیون د اصولو په رڼاکې ورته توضیح شول :

- دیني مدارس به د تعلیمي کال پابندي کوي چې د شوال المکرم په میاشت کې پیل او د رجب المرجب په میاشت کې به رخصتي ورکول کیږي .

- هر ه مدرسه به ورځنۍ مهال ویش لري چې د سهار له لمانځه څخه شروع او د شپې د استراحت تر وخته پورې به د درس ،

مطالعي، تکرار، مانځه، ډوډۍ او تفريح وختونه معلوم وي او د مدرسې د ناظمينو لخوا به يې مراقبت کېږي.

• هره مدرسه به درجې د نصاب له مخې عملي کوي او کومو مدارسو کې چې نصاب او درجې عملي ندي سړ کال خو به له ابتدائي درجو څخه تر دوو (۲) درجو پورې حتماً نصاب عملي کوي.

تر دې زيات چې څومره د مدرسې په توان کې وي بايد درجې د نصاب له مخې عملي کړي.

• هره مدرسه به د ديني مدارسو د لاندې سره سم په ټول تعليمي کال کې درې امتحانونه اخلي چې درې مياشتني، شپږمياشتني، او کلني امتحانونه دي البته درې مياشتني امتحان به تحريري او شپږ مياشتني به تقريري پخپله د مدرسو د ادارو لخوا اخيستل کېږي او کلني امتحان به هم تحريري وي خو د ځينو درجو امتحان لکه دوره حديث، موقوفه عليها، او متوسطې درجې امتحانونه او دغه راز د دارالحفاظونو د کامل الحفظ حافظانو امتحان به په مشترک ډول د اصولو سره سم د تعليمي کميسيون لخوا اخيستل کېږي.

• هره مدرسه به په هغه کې يو ځل د تقريري استعدادونو د لوړولو په منظور انجمنونه جوړوي او د استاذانو لخوا به يې نظارت او ارزيابي کېږي.

• د مدارسو د طالبانو د اخلاقي اصلاح لپاره به په هغه کې يو ځل د يوه

استاذ لخوا اخلاقي بيان کېږي او بايد ټول طالبان يې په اوريدلو مکلف شي.

• د هغو مدارسو څخه چې لاندې درجې پکې موجودې وي ددې درجو د طالبانو لېستونه واخيستل شي ترڅو په کلني امتحان کې د هغوی د اشتراک لپاره ترتيب ونيول شي کوم چې د کميسيون لخوا اخيستل کېږي؛

۱. يوولسمه درجه (دوره حديث).

۲. لسمه درجه (موقوفه عليها).

۳. متوسطه درجه.

۴. د دارالحفاظونو کامل الحفظ طالبان.

دغه لستونه دې د کلني امتحان څخه درې مياشتې د مخه د تعليم او تربیې او عالي تحصيلاتو کميسيون ته وسپاري.

څلورم مجلس (د رمضان المبارک ۱۴۳۶ هـ.ق)

په پورتنۍ نېټه مجلس د چک په ولسوالۍ کې جوړ شو چې د ټولې ولسوالۍ د ښوونځيو مديران يا استاذان ورته رابلل شوي وو چې هغوی هم په زيات شمير کې گډون کړی وو او په دې مجلس کې هم د ښوونځيو په اړه تير هدايات زمونږ لخوا ورته واورول شول تر څو د ښوونځيو مسولين، مديران او استاذان د هغو په عملي کولو کې په پوره اخلاص او ايمان داری اقدام وکړي او خپل ديني، علمي او اخلاقي مسؤليت اداه کړي.

او بل مونږ داهم ورته وويل چې هر کله د نصاب کوم نوی کتاب ښوونځي ته

ورځي بايد د ادارې لخوا په دقت سره وکتل شي ټول مضامين يې تر نظر تير شي که چيرې په هغو کې کوم نواقص وي مثلاً د اسلام، عقيدې او اخلاقو خلاف کوم مضمون پکې وي بايد د خپل مدير له لارې کميسيون ته خبر ورکړي.

وروسته په مجلس کې د نورو په نمايندگۍ څو تنو خبرې وکړې؛

محترم نعمت الله فيضان د عربانو د شالې د (شيرزاد لېسې) مدير زمونږ د ورنگ هرکلی وکړ او له تعليمي کميسيون څخه يې چې د دوی په مشکلاتو کې ځان شريک گڼي مننه وکړه.

محترم عبدالصبور دسياب د(غازی گل احمد خان) لېسې مدير وويل چې؛

• نصاب هر وخت ز مونږ د يو مؤلف هيئت لخوا کتل کېږي.

• داسلامي امارت ټول اصول رعايت کېږي.

• د استاذانو او شاگردانو کره وړه هر وخت تر څارنې لاندې وي.

• د سيرت مضمون چې اوس يوازې د لیسو (۱۰، ۱۱، ۱۲) صنفونو لپاره هدايت شوی که چيرې په متوسطه (۸، ۹، ۱۰) ټولگيو کې هم تدريس شي ډير گټور به وي.

• کمزوري استاذان به ان شاء الله نه وي، نوي استاذان ټول د اسلامي امارت د تعليمي کميسيون په موافقه مقررېږي.

• نظامي مسئولين که چيرې د کومې

تعليمي ادارې سره کار ولري بايد د تعليمي مسئولينو له لارې رابطه وکړي.

جواد صاحب د (لنگر) د انسیتیوت مسئول و ویل ؛

• په انسیتیوت کې د مختلفو ولایتونو شاگردان موجود دي.

• دیني تعلیمات ، د قرآن کریم قراءت، اخلاق او او نور دیني مضامین تدریس کیږي.

• هر استاد په خپل ټولګي کې لس دقیقې یوازې داسلامي عقیدې درس ورکوي .

• د ۷ بجو څخه تر ۹ بجو پوري مو دیني کورس ورته جوړ کړی .

ددوی دغه خبرې یادښت شوې او د خدمتونو درناوی یې وشو او د مشکلاتو په اړه یې د ولایت او ولسوالیو مسئولینو ته په تحریري توګه لارښوونه وشوه.

پنځم مجلس (د رمضان المبارک ۱۴۳۶هـ ق)

په پورتنۍ نیټه جغتو ولسوالۍ د ښوونځیو د مدیرانو او مسئولینو د گنداقول په سیمه کې مجلس دائر شو چې هلته د ټولې ولسوالۍ مسئولین په زیات شمیر کې راغلي وو .

او په دې مجلس کې هم د ښوونځیو په اړه تیر هدايات زموږ لخوا ورته واورول شول چې دوی ټولو یې هرکلی وکړ او د عملي کولو اطمینان یې راکړ .

محترم سید رحیم د گنداقول د (ګریت) لېسې مدیر وویل ؛

• موږ داسلامي امارت د تعلیمي کمسیون ټول پروګرامونه عملي کړي چې تاسو یې له نږدې کتلاى شئ .

• موږ د خپلې لېسې څخه د سپیڅلي جهاد په لار کې شهیدان هم ورکړي دي .

یو بل مدیر صاحب وویل ؛

ځینې عوام خلک سوء استفاده کوي او ښوونځیو ته راځي او وایي چې زه د فلاني او فلاني (د مسئولینو له جملې څخه) سره پیژنم .

او بل مدیر صاحب وویل چې د تیلیفونونو په اړه یو څه مشکلات شته ناوړه فلمونه او عکسونه پکې وي چې په ګډه یی باید مخه ونیول شی .

د جغتو د انسیتیوت مسئول وویل ؛

د انسیتیوت ځینې شاګردان غیرحاضري کوي چې د تعلیمي مسئولینو په مرسته دغه ستونزه باید ورکه شي .

او ټولو په ګډه یو پیشنهاد درلود چې په اړه یې د مناسبو اجراءاتو وعده ورسره وشوه او د پورتنیو ستونزو د حل ژمنه مو ورکړه او د هغو خدمتونو چې د تعلیم په ډګر کې یې تر سره کړی درناوی وشو او لا نور هم تشویق شول .

شپږم مجلس (د رمضان المبارک ۱۴۳۶هـ ق)

په پورتنۍ نیټه مجلس د جغتو ولسوالۍ د دیني مدارسو د استاذانو او

مهتمینو په ویاړ ترتیب شوی ؤ او له هغوی څخه زیات شمیر کسانو پکې ګډون وکړ .

دوی ته هم هغه پخواني هدايات زموږ لخوا واورول شول چې دوی پخپلو مربوطه مدارسو کې هغه عملي کړي او خپلې مدرسې په یوه واحد نظم کې راولي وروسته ددوی لخوا سرپرته پر دې چې زموږ له غوښتنو یې هرکلی وکړ ځینې نظریات یې هم درلودل ؛

مولوي اسد الله د (کلانده) د کلي د مدرسې استاذ وویل ؛

که په ټوله ولسوالۍ کې دوره حدیث چې اوس په متفرقه ځایونو کې ویل کیږي په یوه ځای کې وشي او ښه جید استاذان ورته وټاکل شي ډیر ښه به وي چې دغه ښه معقول پیشنهاد ؤ او موږ ورته وویل چې تاسو استاذان او ځای مشخص کړئ موږ به هم لازمه مرسته درڅخه ونه سېموو

د دوی څه نور وړاندیزونه دا وو:

- په دیني مدارسو نظارت نور هم زیات شي او کیفیت ته یې زیاته توجه وشي .
- کلیوالي مدرسې په تدریجي ډول د فیس په ذریعه جوړې شي .
- د دې مدرسو لپاره نصاب چمتو او چاپ شي تر څو درسي نظام یې ښه برابرشي .
- په مدرسو کې د امتحان اهمیت وشي .
- د مدرسو طالبان د نظامي مسئولینو لخوا له ضرورت پرته مصروف نشي .
- ټول مدارس د تعلیمي کال پابندي وکړي په یو وخت پیل او پای ومومي .

چې ددوی دغه غوښتنې مو مربوطه مسئولینو ته ورسولې او د ځینو ورسره وعده وشوه چې هغه یا دښتونه د راپور په پای کې راځي.

اووم مجلس (د رمضان المبارک په ۱۴۳۶/۱۲۸ هـ)

په پورتنۍ نېټه د چک ولسوالۍ د دیني مدارسو د استاذانو او مسئولینو سره مجلس وشو په دې کې هم مونږ د دیني مدارسو لپاره پخواني هدايات ورته تشریح کړل او دوی مو د مدارسو نظم او د کیفیت بهتر والي ته وهڅول چې دوی هم په ټولو مواردو کې راسره موافق وو او په دې برخه کې یې د لا ښه پرمختګ لپاره ځينې نظريات درلودل چې په لاندې ډول دي:

مولوی هزارگل داو کزار د نظام العلوم د مدرسې استاذ وویل:

د مدارسو په نصاب کې دې دکمپیوټر زده کړه داخله شي.

د ښوونځیو لپاره دې علماء مقرر شي او شاگردانوته دې عقیدوي او اخلاقي درس ورکړي.

مولوی محمد آصف د جهاد د مدرسې استاذ و ویل: په لیلیه مدارسو کې په نوبت سره یو استاذ باید د نوکړیوال په توګه حتماً موجود وي.

مولوي غلام الرحمان، مولوي محمدشفیق، مولوي حميدالله او مولوي سعيد وویل:

نظامي طالبان باید په مدارسو کې بد نظامي جوړه نکړي.

مولوي محمد احسان د علي مسجد دمفتاح العلوم د مدرسې استاذ وویل: دعلماء مسئولیت زیات دی هر وخت باید کار او خدمت وکړي، د طالبانو ذهني جوړښت او هم د سیاست په برخه کې معلومات اړین دي.

مولوی محمد کمین د ممد د شمس العلوم د مدرسې مهتمم وویل: د مدرسو د استاذانو مجلس دې په یو معین وخت کې جوړ شي او ولس ته دې دعوت ورکړل شي او طالبان دې ترې را جذب کړل شي.

د دوی نظريات مونږ یاد داشت کړل او تر ډیره حده مو مربوطه مراجعوته هدايات وکړل او ځينې مو د مشورې لپاره له ځانه سره راوړل، مجلس ښه په کامیابی پای ته ورسیدو.

اتیم مجلس (شوال المکرم ۱۴۳۶ هـ)

په پورتنۍ نېټه د جلګې ولسوالۍ په لوړه ساحه کې له غرمې مخکې مجلس دائر شو دې مجلس ته مو د جلګې د لوړې برخې د دیني مدارسو استاذان او مسئولین راغونډي وو په دې مجلس کې هم مونږ هماغه ضروري مادې ورته تشریح کړې او دوی هم چې د مدارسو د لا ښه نظم او انسجام غوښتونکي وو خپل ملاحظات بیان کړل:

مولوی زلمي صاحب د جلګې د مفتاح المدارس مهتمم او د منطقي یو مخور عالم او جهادي شخصیت وویل:

• د مدارسو د نصاب په اړه زمونږ مشکل دا دی چې استاذان نلرو اواقصادي ستونزې شته دی.

• د کلیوالي مدرسو په اړه یې نظر دا ؤ چې لومړی خلک وپوهول شي بیا مشوره پرې وشي.

مولوي صدرالدین د جلګې ولسوالۍ ملکي مسئول وویل:

دکلیوالي مدرسو په اړه لومړی د خلکو پوهول او ذهنیت جوړول ضروري دي.

مولوی محمد نعیم وویل په پوهنځیو کې ځينې استاذان دخپل ضرورت سره سم شاگردانو ته وخت تغیر کوي او یا غیرحاضري کوي نو د پوهنځیو نظارت باید زیات شي.

د دوی د غوښتنې په اړه هم تصمیم ونیول شو، د کلیوالي مدرسو او فیس په اړه مو دسپین بڼو او مخورو سره خبره شریکه کړه او د ښوونځیو په اړه مو د ولسوالۍ مدیر ته هدايت وکړ تر څو نظارت زیات کړي.

نهم مجلس (شوال المکرم ۱۴۳۶ هـ)

په دغه ورځ مو له غرمې وروسته د جلګې ولسوالۍ مخور او مشران په درې بجو راغونډي وو او همداسې مو ددې ساحې مربوط د ښوونځیو مدیران او مسئولین را بللي وو چې ښه په زیات شمیر

کې راغلي وو نو څرنگه چې دا د منطقي د سپين پيرو او مشرانو او هم د بنسټونو د مسئولينو مشترک مجلس و نو مونږ له يوې خوا د بنسټونو د مسئولينو لپاره هماغه غوښتنې او هدايات چې په نورو مجالسو کې مو واورول دوی ته هم پوره توضيح کړل چې د ټول مجلس د تائيد وړ وگرزیدل او د اسلامي امارت د تعليم او تربیې کمیسیون د دې اسلامي او جهادي هلو ځلو څخه یې مننه وکړه وروسته د منطقي د سپين پيرو او مخورو سره مو لاندې موضوعات مطرح کړل:

- علم او پوهه چې د يوې ټولنې بنسټيز ضرورت دی نو مونږ او تاسو ټول په دې مکلف یو چې خپل اولادونه تعليمي ادارو ته وسپارو .

- د تعليمي ادارو په ځانگړې توگه د بنسټونو بايد تعقيب او څارنه وشي ، استاذ اونصاب او نور مربوط امور د اسلامي اصولو او هداياتو سره برابر وي او غير اسلامي نصابونو او استاذانو ته اجازه ور نکړل شي چې زمونږ اولادونه گمراه او بې لارې کړي .

- خپل اولادونه هم تر څارنې لاندې وساتئ او د استاذانو مسئوليت دی چې د اسلامي او اخلاقي تعليماتو زمینه ورته برابره کړي .

- دکليوالي مدرسو په اړه په تفصيل سره خبره وشوه تر څو دغه پروگرام د شاگردانو پر سر د فیس په ورکولو سره پرمخ ولاړ شي ځکه نن صبا ټول تعليمات د فیس

له لارې سر ته رسيدې نوکليوالي مدرسې چې زمونږ د تعليم بنياد دی بايد په ښه کميت او کيفيت سره جوړې شي او مونږ او تاسې ورسره همکاري او مرسته وکړو .

- د دښمن د تبليغاتو ښکار نه شو ، د تعليم په برخه کې دښمن کوبښ کوي تر څو د تبليغاتو له لارې اسلامي امارت د تعليم ضد معرفي کړي چې گویا هغوی د تعليم په ځانگړې توگه د عصري تعليم مخالف دي خو لکه چې تاسو یې د سر په سترگو وینئ خبره بالکل برعکس ده ځکه دا د هغوی تالي څټي دي چې زمونږ تعليمي بنسټونه لکه مساجد ، مدرسې او مکاتب نړوي استاذان او شاگردان په شهادت رسوي اوس هم زمونږ تعليمي شرائط د دوی لخوا تهديدېږي نو د علم او پوهې دښمنان همدوی دي .

- اسلامي امارت د اسلام د اصولو پر بنياد علم ، تعليم او تربیې ته تر هرڅه زيات پام اړولی او په دې اړه زيات کوبښ روان دی چې ستاسو مرستې ته هم پکې زيات ضرورت دی .

له دې فرصت څخه په گټې اخيستلو سره ځينې موضوعات چې د وخت ضرورت و هم مو له دوی سره مطرح کړل چې هغه په لاندې ډول وو :

- گوداگی دولت کوبښ کوي تر څو زمونږ ملت يوځل بيا د قومي او خپل منځي اختلافاتو ښکار کړي او د اړيکيانو په نامه قومي ملېشه جوړه کړي او دغه ملت يو د بل په مقابل کې وجنگوي دې ټکي ته بايد متوجه واوسو تر څو د هغوی دا ډول

دښمنانه پلانونه شنو او دلته عملي نشي لکه څرنگه چې تر اوسه پورې دلته دا کار نه دی شوی په راتلونکې کې هم بايد د دې خطرناک پلان مخه ونیول شي او که چيرې يو څوک په دې تکل کې وي هغه پوه کړي د اسلامي امارت د پراخ نيت او د مهربانۍ د پالېسۍ لمنځ يې دعوت کړي او ډاډ ورکړي تر څو د دښمنانو په وعدو ونه غولېږي .

- د اسلامي امارت د مجاهدينو درناوی او مرسته وکړئ هغوی به تاسوته امنيت او عزت در په برخه کړي د خپل سر په قرباني کولو یې اسلامي ماحول درته رامينځ ته کړی دا هم ستاسو په مرسته شوی د دوی په ځېنو اشتباهاتو مه مایوسه کېږئ بلکه ورسره مرسته وکړئ او خپلو اشتباهاتو ته یې متوجه کړئ د مسئولينو سره خپله رابطه وساتئ تر څو د امن اسلامي فضاء رامنځ ته شي .

- په پای کې له دې سره سره چې زمونږ غوښتنې یې ومنلې او د هغو تائيد یې وکړ چې دا ټولې زمونږ غوښتنې دي د معارف په اړه یې د اسلامي امارت له هلو ځلو څخه ډيره خوښي څرگنده کړه وعده یې وکړه او دا یې خپل مسئوليت وباله .

د ویلو وړ ده چې د جلگې ولسوالۍ خلکو او مشرانو د ۱۳۹۴ لمريز کال د غوايي (ثور) په پنځمه نيټه د (هريکيانو) يعنې اړيکيانو په اړه يو پریکړه ليک تصويب کړی و او په دې یې فيصله کړې وه چې :

• هرڅوک چې جهاد کوي هغه به د اسلامي امارت په مربوطو دلگيوکې ځان شاملوي.

• له اسلامي امارت څخه پرته بل سياسي جريان قوم ته د منلو وړ نه دی .

• لکه پخوا چې هم فيصله شوې وه يوځل بيا دهغې په تائيد فيصله کړه چې هر هغه څوک چې په اړيکيانو کې شامل شو کور به يې سوځول کيږي او خپلوان به يې د شکايت حق نه لري .

د همدغې فيصلې يوه کاپي مونږ ته هم د يو قومي مشر لخوا راکول شوه او په پای کې د مسئولينو په نښاندو کې حاجي اقامحمد د جلگې دلندر دليسي مدير زمونږ د ورتگ استقبال وکړ او زياته يې کړه چې مونږ تر خپل توان پورې کونښن کړي او بيا يې هم کور تر څو داسلامي امارت د تعليم او تربيه کميسيون ټول هدايات عملي کړو، په نصاب کې البته مشکلات شته کونښن کورو چې هغه هم اصلاح کړو او د کليوالي مدرسو په اړه سپين پيرو ، مشرانو، د منطقي علماؤ او مسئولينو په گډه وعده وکړه چې په دې موضوع به مونږ خپل مجلس جوړ کړو او په اړه به يې تصميم ونيسو.

لسم مجلس (شوال المکرم ۱۴۳۶هـ ق)

په دغه نېټه مو د چک ولسوالۍ مشران ، سپين پيري او مخور کسان راغونښتي وو چې د ولسوالۍ له هر گوټ او کلي څخه زيات شمير يې راغلي وو په دې مجلس کې مو هم هغه غوښتنې او مشورې

مطرح کړې کوم چې مخکې مو د جلگې ولسوالۍ د مشرانو په مجلس کې مطرح کړې وې او د تعليم او تربيه په اړه مو له دوی سره خبرې وکړې په داسې حال کې چې د منطقي تعليمي او نظامي مسئولين هم موجود وو له دوی سره هم ځينې نیکې مشورې وې چې په مجلس کې پرې خبرې وشوې او د اسلامي امارت د تعليمي پاليسيو څخه يې خوښي څرگنده کړه او د پوره عملي کولو وعده يې وکړه .

يوولسم مجلس (شوال المکرم ۱۴۳۶هـ ق)

په دغه نېټه مو د سيد آباد په ولسوالۍ کې له غرمې مخکې ددې ولسوالۍ مشران ، سپين پيري، مخور کسان، علماء کرام او د ديني مدرسو استاذان او مهتممين راغونښتي وو چې په زيات شمير کې دغه کسان راغلي وو که هر څومره دغه ولسوالي اوساچه د گوداگي دولت او دښمن تر امنيتي تهديد لاندې ده خو بياهم د دوی په دومره غټه کچه راتگ د دوی له علم او جهاد سره علاقه او مينه څرگندوي نوڅرنگه چې دغه مجلس ته هم د منطقي سپين پيري، مخور کسان اوهم علماء کرام او د ديني مدرسو استاذان او مهتممين راغلي وو نو هغه ټول موضوعات کوم چې د مشرانو او سپين پيړوسره يې تعلق درلود او هغه موضوعات چې د ديني مدرسو سره اړوند وو په دې مجلس کې مو مطرح او توضيح کړل (البته موضوعات مخکې ذکر شول) وروسته په داسې حال کې چې زمونږ د خبرو

او غوښتنو يې هرکلی وکړ. دوی پخپله هم ځينې مشخص وړانديزونه څرگند کړل چې بايد توجه ورته وشي لکه چې مشهور سپين پيري عالم قاضي بابا صاحب وويل:

عام خلک بايد تشويق او وهڅول شي ترڅو خپل اولادونه ديني مدرسو ته واستوي چې په مدرسو کې طالبان پيداشي او تعليمي کيفيت ته يې توجه وشي.

مولوي سيد رحيم الله اغا صاحب وويل: د مساجدو درسونو (کليوالي مدرسو) ته بايد زياته توجه وشي د دې کار لپاره دې يو جامع او په زړه پورې پروگرام ترتيب شي .

مولوي نظام الدين صاحب وويل: علماء کرام دې سره مشوره وکړي يوه نقشه دې جوړه کړي او بيا دې له خلکو سره شريکه کړي .

مولوي محمد زاهد اغا صاحب وويل: په مدرسو کې طالبان ډير دي خو تعليمي کيفيت کمزوری دی ، حافظان هم کمزوري دي او اخلاقو ته هم بايد ډيره توجه وشي .

ددوی مشورې هم مونږ راسره واخيستې ترڅو تعليمي موضوعات له تعليمي مسئولينو سره او نظامي مشکلات له نظامي مسئولينو سره وڅيړو په پای کې علماء کرامو وعده وکړه چې بيا به سره يوځای کيږي او د کليوالي مدرسو، دارالحفاظونو او غټو مدرسو د کيفيت د ښه والي په اړه به گډ تصميم نيسي .

په دغه ورځ مو له غرمې وروسته د سيدآباد په ولسوالۍ کې د دې ولسوالۍ د ښوونځيو له مديرانو او مسئولينو سره مجلس درلود چې د ټولې ولسوالۍ د ښوونځيو مسئولين مجلس ته راغلي وو.

دې مجلس ته مو هم د ښوونځيو په اړه هغه هدايات او ضروري موضوعات واورول او دوى موتشويق او وهڅول تر خودغه هدايات پخپلو ښوونځيو کې عملي او خپلي ادارې د يو اسلامي ماحول په چوکاټ کې تنظيم کړي چې دوى هم پوره ډاډ راکړ او ژمنه يې وکړه او دا يې د ځان مسئوليت وياړه او د اسلامي امارت د تعليمي پاليسيو څخه يې خونې څرگنده کړه.

يوه ستونزه په دې مجلس کې وڅيرل شوه هغه دا چې؛ په ځينو ادارو کې استاذان (معلمين) غير حاضري کوي خو د ښوونځي د ادارې لخوا ورسره سازش کېږي او يا د استاذانو په مينځ کې د ځينوسره ښه امتيازي سلوک کېږي چې په نتيجه کې بې اعتيادي رامنځ ته کېږي په دې اړه مونږ دوى ته اطمینان ورکړ چې د دې لپاره به مونږ معيار ورته ټاکو او د خپلو مسئولينو له لارې به متحد هدايت صادروو ترڅو په دې اړه له توپير او تبعيض پرته په ټولو ادارو کې يو ډول چلند وشي او د حل لارې به يې تاسوته خبر درکول کېږي.

په دغه نېټه د چک په ولسوالۍ کې د مرحوم عاليقدر اميرالمؤمنين رحمه الله دفاتحې او د نوي قيادت سره د بيعت په مناسبت يوه لويه جلسه جوړه شوه چې په دې جلسه کې هم مونږ فعال گډون درلود ځکه چې په دې وخت کې د ولايت والي اومرستيال موجود نه وو جلسې ته موهم د وخت د ضرورت په بنياد خبرې وکړې مثلاً؛

د وحدت او يو والي په هکله ، د دښمن د تيليفاتو په اړه ، د جهاد او مجاهدينو د اصلاح او له ملت سره د ښه سلوک په باب او همدا راز د معارف په اړوند مو خبره ورته وکړه او د بيعت سلسله مو د ولايتي کميسيون د مسئول مولوي سيدحضرت الله آغا صاحب په ذريعه ترسره کړه ، جلسه په ډيره کاميابۍ او اطمینان د ورځې په يوه نيمه بجه پای ته ورسیده .

په دغه نېټه مو د جغتو په ولسوالۍ کې مجلس جوړ کړ او د هغې ولسوالۍ سپين ږيري او مشران مو راغوښتي وو په دې مجلس کې هم هغه موضوعات چې مخکې ذکر شول او تر دوى پورې يې اړه درلوده مونږ ورته تشرېح کړل د تعليم او تربیې خواته مو تشويق کړل هغوى هم خوښ شول او د بشپړې همکارۍ وعده يې وکړه .

د تيرو مجالسو په لړ کې ځينې داسې موضوعات مطرح شول چې تر نظامي

مسئولينو يې ارتباط درلود نو مونږ دا ډول موضوعات په جلاجلا توگه د هرې ولسوالۍ د نظامي مسئولينو سره شريک کړل اوهم مو د ولايت په سطح په ۲۴ رمضان المبارک د ولايتي کميسيون د مسئول مولوي حضرت الله آغا سره شريک کړل د هغوى همکاري مو په دې لړ کې راجلب کړه چې دوى هم پوره وعده راسره وکړه.

• د کومې تعليمي ادارې له استاذ يا شاگرد سره که د جلب ضرورت پيدا کېږي بايد د ولسوالۍ د تعليمي مسئول او مربوطه ادارې په سلسله راجلب او هغوى په جريان کې واچول شي د هغوى د استحضارۍ پرته بايد څوک په مسلح ډول تعليمي ادارې ته ورته شي ترڅو دوېرې اونفرت سبب ونه گرزي.

• په عمومي ډول تعليمي ادارو ته او خصوصاً مدارسوته د مسلحو گروپونو تگ او راتگ بايد بند شي ځکه د هغوى په درسي نظام او ذهنونو منفي اثر اچوي.

دغه پورته ملاحظات بيا مونږ د ولايت د تعليمي مسئول لخوا د ولايت د والي په عنوان ديوه مکتوب په ذريعه هم دوي ته ورکړل.

۱۶- په ښوونځيو کې د يوشمير علمي ، مسلکي او اخلاقي کمزورتياوو له کبله د مديرانو او استاذانو په سطح ځينې تديليۍ يا انفکاک صورت ونيو تر څو په دې ادارو کې اصلاح رامينځ ته شي.

۱۷- د چک په ولسوالۍ کې په ځینو مدارسو او ښوونځیو کې متفرق دیني او عصري کتابونه موجود ول چې مونږ د ولایت د تعلیمي مسئول مولوي عبدالله صاحب له لارې د ولسوالۍ مدیر ته هدایت وکړ ترڅو دا کتابونه سره راټول او پراړ کړي او د یوه عام کتابتون په توګه یې په یو مصئون ځای کې ځای پر ځای کړي ترڅو له یوې خوا ضائع نشي او له بلې خوا د مطالعې او درس ګټه ترې واخستل شي .

۱۸- د میدان وردګ ولایت د ټولو تعلیمي ادارو په ځانګړې ډول په ښوونځیو کې د اصلاحاتو د راوستلو په موخه لکه څنګه چې د ولایت په تعلیمي مجلس ۱۳ د رمضان المبارک کې پریکړه شوې وه د دې ولایت د تعلیمي مرستیال مولوي عبدالرحیم په مشرۍ یو هیئت چې په ترکیب کې به یې په هره ولسوالۍ کې دیني عالمان او د عصري علومو مسلکي کسان ورسره وي وټاکل شو ترڅو سمدلاسه کارپیل کړي او په مشخص ډول په لاندې مواردو کې د تعلیمي ادارو ارزښاتي وکړي:

• ټولو تعلیمي ادارو (مدارسو او ښوونځیو) ته د ورکړ شوو هداياتو تعقیب او نظارت.

• د تعلیمي ادارو د شاګردانو د علمي او اخلاقي صلاحیتونو ارزونه.

• د ښوونځیو د استادانو علمي ، مسلکي ، عقیدوي او اخلاقي ارزونه.

• د تعلیمي ادارو اداري نظم او د تعلیم او تربیې کمیسیون د ورکړو اصولو د رعایت ارزونه.

نوموړی هیئت به خپل راپور بشپړوي او د خپل ولایت د تعلیمي ریاست له لارې به یې مرکزي کمیسیون ته سپاري.

۱۹- زمونږ د ټولولیدنو کتنو، مجالسو او اجراءاتو په نتیجه کې د اصلاحاتو او ستونزو د حل او د ولایت د تعلیمي کیفیت د ښه والي په منظور یو یاد داشت د ولایت تعلیمي مسئول مولوي عبدالله صاحب ته وسپارل شو ترڅو په دغو مواردو کې عملي اقدام وکړي چې دغه یاد داشت په لاندې ډول دی :

یادښت : د میدان وردګو ولایت د تعلیم او تربیې محترم مسئول ته السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

لاندې څو ټکي زمونږ د کتنو او لیدنو په نتیجه کې د دې ولایت په مربوطه ولسوالیو کې تاسو ته وړاندې کېږي ترڅو د ولسوالیو تعلیمي مسئولینو ته هدایت وکړئ چې په عملي کولو کې یې جدي اقدام وکړي .

الف : د دیني مدارسو په اړه :

۱ - د مخکنی هدایت سره سم ټولې دیني مدرسې باید د تعلیمي کال پابندي وکړي چې د شوال المکرم په میاشت کې شروع او درجې المرجب په میاشت کې ختم شي .

۲ - هره مدرسه باید ورځنۍ مهال ویش ولري چې د سهار له لمانځه څخه شروع او د شپې د استراحت تر وخت پورې د درس ، مطالعې ، تکرار ، لمانځه ، ډوډۍ او تفریح وختونه پکې معلوم وي او د مدرسو ناظمین او استاذان یې تعقیب او نظارت وکړي .

۳ - هره مدرسه به درجې د نصاب له مخې عملي کوي او کومو مدارسو کې چې نصاب او درجې عملي نه دي سړ کال خو به له ابتدائي درجو څخه تر دوو (۲) درجو پورې حتماً نصاب عملي کوي تر دې زیات چې څومره د مدرسې په توان کې وي باید درجې د نصاب له مخې عملي کړي.

۴ - ټولې دیني مدرسې د دیني مدارسو د لاندې سره سم به په ټول تعلیمي کال کې (۳) امتحانونه اخلي چې درې میاشتنی، شپږ میاشتنی او کلني امتحانونه دي درې میاشنی امتحان به تحریري ، شپږ میاشتنی به تقریري پخپله د مدارسو د استاذانو لخوا اخستل کېږي او کلنی امتحان به هم په تحریري توګه اخیستل کېږي خو د ځینو درجو لکه دوره حدیث ، درجه موقوفة علیها ، متوسطه درجه او د کامل الحفظ حفاظو امتحانونه به پخپله د کمیسیون لخوا به په متحد او مشترک ډول اخیستل کېږي .

۵ - هره مدرسه به په هفته کې یو ځل د تقریري استعداد د لوړولو په منظور انجمنونه جوړوي او د استاذانو لخوا به یې نظارت او ارزښاتي کېږي .

۶ - د مدارسو د طالبانو د اخلاقي اصلاح لپاره په هفته کې یو ځل باید د یوه

استاذ لخوا اصلاحي بيان وشي او ټول طالبان يې په اوریدلو مکلف شي .

۷- د ديني مدارسو څخه د لاندې درجو د طالبانو لیستونه باید واخیستل شي تر څو د کلني مشترک امتحان لپاره د دې درجو لپاره انتظام برابر شي کوم چې د کمیسیون لخوا اخیستل کیږي .

۱- یوولسمه درجه (دوره حدیث).

۲- لسمه درجه (موقوفه علیها).

۳- متوسطه درجه.

۴- د دارالحفاظونو د کامل الحفظ حافظانو.

دغه لیستونه دې د کلني امتحان د وخت څخه درې میاشتې د مخه د تعلیم او تربیې او عالي تحصیلاتو کمیسیون ته وسپارل شي .

ب : د بنوونځیو په اړه :

۱- د ټولو بنوونځیو د استاذانو د علمي سویی ، عقیدوي او اخلاقي اړخونو د ارزیابي او په بنوونځیو کې د اسلامي امارت د اصولو د تطبیق او اداري اصولو د کتنې ، د شاگردانو د علمي او اخلاقي ارزونې لپاره دې یو هیئت چې په راس کې یې ددې ولایت د معارف مرستیال محترم مولوي عبدالرحیم صاحب قرار لري او بیا په هره ولسوالۍ کې ځینې مسلکي کسان او یو ديني عالم ورسره وي و ټاکل شي ترڅو د بنوونځیو پوره برسي وکړي .

۲- په بنوونځیو کې دې د ديني مضامینو اهتمام زیات وي لکه د قرآنکریم په

تجوید سره زده کړه ، تعلیم الاسلام او سیره النبي صلی الله علیه وسلم ، دغه مضامین دې د تعلیمي پروگرام مطابق په کافي ساعتونو او هم په مناسبو وختونو کې تدریس شي .

۳- د سیره النبي صلی الله علیه وسلم په موضوع باندې د سې کال لپاره هم باید د لیسو د شاگردانو په منځ کې مسابقي ترتیب شي .

۴- د کلیوالي مدارسو په جوړولو کې دې عملاً اقدام وشي ، د ولس له مخورو، مشرانو ، جهادي مسئولینو سره دې مشورې جاري وساتل شي او هغوی دې تشویق شي ترڅو د امکاناتو مطابق د مناسب فیس له لارې دغه لړۍ جاري شي .

۵- د مکاتبو د استاذانو د حاضری مراقبت دې پخپله د مکاتبو د مدیرانو لخوا وشي او د ولسوالۍ د مدیرانو لخوا یې هم نظارت وشي کوم استاذان چې له ضرورت پرته غیر حاضر وي حاضري یې قید شي او د استحقاق راپور د حاضری مطابق جوړ شي د تخلف په صورت کې مسئولیت د مکتب د مدیرانو په غاړه دی .

یادونه !

مولوي عبدالرحیم د ولایت تعلیمي مرستیال چې ښه فعال سړی ؤ او د نرخ د ولسوالۍ دی ، همیشه هلته موجود وي د میدان د مرکز ساحه ، نرخ ولسوالۍ او چلریز ولسوالۍ تعلیمي امور یې تر نظارت لاندې دي نوموړي زموږ سره په اکثره مجالسو کې برخه درلوده او دغه پروگرامونه یې هلته ورسول .

۲۰- کله چې زموږ وروستی مجلس

په ۳۰ شوال ۱۴۳۶ هـ ق د جغتو په ولسوالۍ کې تر سره شو او د کار نتایج مو هم خپلو مربوطه مراجعو ته ورسول په ۱ ذیقعدة الحرام ۱۴۳۶ هـ ق موږ له میدان وردگ ولایت څخه د غزني ولایت ته راغلو او په همدې ورځ مو د غزني ولایت د تعلیم او تربیې مسئول مولوي عبدالرشید صاحب سره پیدا کړل شپه مو یوځای سره وکړه ددې ولایت تعلیمي حالات مو ترې وپوښتل هغه وویل چې نور عمومي وضعیت خو برابر دی په ټولو ولسوالیو زه وگرزیدم خو پوځو ستونزې یې درلودې چې هغه یاد داشت مو ورڅخه واخیست او وعده مو ورسره وکړه چې دا به د تعلیمي کمیسیون مشرتابه ته وړاندې کوي .

۲۱- په ۳ ذیقعدة الحرام ۱۴۳۶ هـ ق مو د حاجي فاروق (حقاني صاحب) سره د غزني په مربوطاتو کې ولیدل هغه ته مو د سفر جریان وړاندې کړ چې پرې خوښ شو .

او په ۴ ذیقعدة الحرام ۱۴۳۶ هـ ق مو خپل سفر په خیر او عافیت سره پای ته ورساوه . (والله الحمد والمنة)

داوړ زموږ د سفر جریان چې له ۲۷ شعبان ۱۴۳۶ هـ ق څخه نیولې بیا تر ۴ ذیقعدة الحرام ۱۴۳۶ هـ ق پورې یې دوام درلود .

د تعلیم او تربیې او عالي تحصیلاتو د کمیسیون ټاکلی هیئت

والسلام

اهل سنت والجماعت

دڅلورگونو امامانو تقلید او د مذاهبو وسعت!

د اهل سنت والجماعت د څېړنیزې لړۍ په تیره لسمه برخه کې مو د متکلمینو د دوو امامانو (امام ابو منصور ماتریدي رح او امام ابو الحسن اشعري رح) د معتقداتو او په مجموع کې د اهل سنت والجماعت د ځینو عقایدو په اړه لنډه رڼا و اچوله او دامو هم جوته کړه، چې څنگه حنفي مقلد د امام ابو منصور ماتریدي رح پیرو کیدای شي، نو که همدا حنفي مقلد چیرته د امام ابو الحسن اشعري پیرو شي، نو پدې سره نه له حنفیت څخه وځي او نه د تقلید له دائرې څخه، لکه (قاضي ابو الحسن بن ابي جعفر سمناني) او دده پلار، چې په فروعی مسایلو کې احناف، خو په اصولو کې بیا اشاعره وو او بیا په اشاعره وو، د غلو درجه کې وو، تاریخ پوه ابن اثیر جزري / ۴۶۶ هـ په (واقعات) کې لیکي: چې دوی دواړه حنفي اشعري وو، یا لکه د (شرح عقاید نسفي) متن چې د حنفي عالم علامه نسفي دی او شرح یې د (علامه تفتازاني شافعي) ده، چې مدرسو کې دا دواړه (اشاعره او ماتریدیه) یوشان تدریس کيږي او احناف دې دواړو ته په درنده سترگه گوري.

علامه ډاکټر خالد خالد محمود په (المهند علی المهند) باندې په خپله بې بیلګې مقدمه کې کارې، چې که چیرته د دیوبند علماء خپل ځانونه د امام ابو حنیفه رح مقلدین بولي، نو هیڅکله داسې هم نده، چې دنورو څلور گونو مذاهبو تقلید او پیروي ته څوک وحشت یا شرعي قباحیت ووايي، (خدای ج مکره) که چیرته حنفیت کې کوم قباحیت وي، نو نن به د سعودی عرب مشائخو (عقیده طحاوی) پخپل تعلیمي نصاب کې نه شاملولای، او د امام طحاوی رح / ۳۲۹ هـ / حنفیت هغه خبره ده، چې له هیڅانه پته نده.

البته دا خبره هم دیادولو وړ ده، چې کله په کتاب او سنت کې کومه مسئله په دلالت کې څرګنده او قطعي نوي، نو د کوم مجتهد تقلید هلته کيږي، خود کتاب الله او سنة الرسول صلی الله علیه وسلم د قطعیاتو خلاف څوک نشي کولای او نه پکې دچا خبره اوریدل کیدای شي، کله چې د آیت یا حدیث په معنی کې د سلفو اختلاف وي، نو شک نشته، چې د کوم امام یا مجتهد رهنمایی او اجتهاد باندې یې حل کیدل شونتیا لري، علامه خالد محمود په خپله دې مقدمه کې لیکي چې: شیخ سلیمان بن سحیم په شیخ محمد بن عبدالوهاب باندې دا الزام لگاوه، چې گوندې دا دأئمه اربعه وو د تقلید خلاف دی او د مذاهبو وسعت دامت لپاره رحمت نه بولي، پدې تردید کې محمد بن عبدالوهاب داسې لیکي چې: ان الرجل افتری علی امور لیر اقلها ولم یأت اکثرها علی ما یأبی (فمنها) قوله انی مبطل المذاهب الاربعه وانی اقول ان الناس

من ستمائة سنة ليسوا على شيء وانى ادعى
الاجتهاد وانى خارج عن التقليد وانى اقول
ان اختلاف العلماء نقمة وانى اكفر من
توسل بالصالحين / (مؤلفات الشيخ
محمد بن عبد الوهاب جلد ١١ ص ٢٤
مطبعة الرياض) ژ: دې شخص پرما باندې
د ډيرو خبرو افتراء كړي، چې هغه ماندي
كړي اونه پرما باندې ددې اكثر و مسؤليت
راجع كيږي، يوه خبره پدې كې داده، چې
گوندي ما دفعهي كتابونو باندې د بطلان

فيصله كړي (دوئ داخبره غلطه كړي)، ياداجې ماويلې چې گوندي له شپږسوه كالو راهيسې خلك په حق باندې ندي
ياداجې گوندي زه داجتهاد دمرتبې مدعي يم، ياداجې گوندي زه تقليدنه كوم، ياداجې گوندي ماويلې چې په فروعې
مسايلو كې دمجتهدينو اختلاف مصيبت دى او ياداجې په صالحينو وسيله نيولوته زه كفروايم (داتولي خبرې ماپورې بهتان
او افتراء ده).

د (المهند على المهند) په مقدمه كې ډاكتر صيب بيا ليكي چې: دشېخ محمد بن عبد الوهاب زوى عبدالله پر خپل مسلك
يوه رساله ليكلي، چې هغه په صفا ټكوسره پكې د تقليد ملاتړ او تائيد كړى، هغه داسې ليكي: ونحن ايضا فى الفروع على
مذهب الامام احمد بن حنبل ولا ننكر على من قلدا ائمة الاربعة دون غيرهم لعدم ضبط مذاهب الغير..... ونجبرهم على
تقليد احد الاثمة الاربعة ولا نستحق مرتبة الاجتهاد وما اهدمنا يدعيه (ترجمه مولينا اسماعيل غزنوي مطبع انوار الاسلام
امرتسرص ٦١) ژ: او مونږ په فروعاتو كې دامام احمد بن حنبل رح پيروان يواو مونږ د ائمه اربعة ووپر مقلدينو (دترك
حديث) تنكيړنه كوو، ځكه دانور مذاهب منضبط ندي پاتې شوي، مونږ به په ائمه اربعة وو كې د يوه امام د تقليد پابند او
مننونكې يو، دخپل ځان لپاره داجتهاد دمرتبې مدعيان نه يواونه مونږ (د نجد علماوو) كې چا ددې دعوى كړي ده. حافظ
ابن تيميه رح چې دامام احمد بن حنبل رح دمذهب مقلد دى له بده مرغه ځينې خلك يې په لوى لاس د تقليد له دايرې
نه وباسي او حتى د تقليد مخالف يې بولي، پداسې حال كې چې نوموړى مقلد دى او هيڅكله له تقليد انكار نه كوي، دې
ورته نور داسې علماء شته، چې بعضي خلك كوشش كوي چې اهل مذاهب د تقليد له دايرې نه خارج كړي، ددوئ
دحوالو همدا (شيخ محمد بن عبد الوهاب) لويه مرجع وه، دادى دنورې په خپل عكس العمل ثابته شوه، چې هغه هم
مقلد دى او هيڅكله يې دمذهب مخالفت ندى كړى نو دانور خو بې له هغې هم اهل مذهب دي او پخپله يې كله تقليد
په رد كې څه ندي ويلې....

نوريا.....

له امارت څخه لارې بیلونکي،

څوک دي او څه غواړي؟

او امارت باید د ځینو سیاسي تنظیمونو په څېر یو دستور ولري.

همدغه راز دوی د قاعدة الجهاد په څېر له جهادي حرکتونو سره د اړیکو د پرېکولو هم پلویان و او دا یې هم غوښتل چې اسلامي امارت باید د کابل له طاغوتې ادارې سره مذاکرات وکړي او په نهایت کې په یو سیاسي بهیر بدل شي او وسلوال جهاد ته د پای ټکی کیښودل شي.

له دوی څخه ځینو یې بیا د خپلو ځانونو او خپلو قومونو لپاره په امارت کې منصبونه او امتیازات غوښتل، ځینې بیا د اسلامي امارت د دښمنانو د استخباراتو د توطئو ښکار شوي و، دغه استخباراتي سازمانونو په ډیر ټکنیک دوی ته د ځینو پېښو په اړه لکه د شهید ملا دادالله اخوند شهادت، غلط معلومات ورکول او د اسلامي امارت تقریباً ټول قیادت یې د شهید ملا دادالله اخوند په شهادت کې ښکېل ورته معرفي کاوه.

ځینو بیا د سمونو لپاره منصبونه او امتیازات غوښتل، له ځینو سره بیا دا گیله وه چې موږ ته باید اسلامي امارت د یوه ائتلافي تنظیم په توگه امتیازات راکړي.

د عالیقدر امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله له وفات څخه دمخه هم ځینې کسان چې اوس په ښکاره مخالفت کوي، په پټه مخالف و.

که څه هم څوک چې ځانته د مخالفت نسبتونه کوي، هغه ډیر کم اودگوتو په شمیرخلک دي، شاوخوا یې خالي اوتشه ده، څه افراد اواشخاص چې ورسره یوځای شوي و دالله تعالیٰ په نصرت دزیاترو هدایت په نصیب شو او بیرته د امارت غېږته راوگرځیدل او ځینې یې دراگرځیدو په حال کې دي، خو بیا هم ممکن یوڅوک اویاڅه خلک موجود وي چې د ځینو مغرضو حلقو په اشاره د تفرق هلې ځلې کوي، خو الله مهربان دی چې رسوا کيږي او ورکيږي به.

دغه خلک چې ځانونه اوس هم خواږدي او مخالف ځانونه بولي، د مرحوم امیرالمؤمنین په وخت کې هم دوي د ملا صاحب په سیاسي درایت او د امارت د مدیریت په برخه کې ځانونه قانع نه بلل. ویل به یې، یا باید امیرالمؤمنین په امارت کې نه وي او یو مستعد شخص د امارت زعیم تعین شي او که دی په زعامت کې پاتې کېږي، باید یوه باصلاحیته شوری د نوموړي پر سر وټاکل شي.

ځينې يې بيا په دې څپه و چې ولې موږ له خپلو دندو لرې شوو .

د عاليقدر اميرالمؤمنين رحمه الله د وفات د خبر له اعلان وروسته همدغه پټ مخالفتونه رابښکاره شول ، خو دغه کسانو په خپل مخالفت يو څه نور علتونه او غوښتنې هم ور زياتې کړې .

ځينو يې له دوی څخه له نوي زعامت سره مخالفت وکړ او د بل زعيم غوښتنه يې کوله ، ځينو يې بيا د اصلاحاتو په نامه د خپل ځان او ملگرو لپاره صلاحيتونه او منصبونه وغوښتل او ټول شرايط يې خپلو ځانونو ته د امتياز په ورکړې او د خپلو ملگرو لپاره په منصبونو راڅرخيدلي .

له دوی څخه يو يې هم نه د تقوی په لحاظ د امارت د ټولو مشرانو په نسبت کوم خاص امتياز لري ، نه د علم ، نه د سياسي درايت ، نه د شهرت او نه يې په نظامي ډگر کې لاسته راوړنې له چا څخه زياتې دي .

په امارت کې ډير د تقوی په لحاظ ممتاز ، د سياسي بصيرت لرونکي ، په نظامي ډگر کې د ښو لاسته راوړنو گټونکي او د نظامي امکاناتو په لحاظ پياوړي او غښتلي کسان شته ، خو هغوی تل خپلې شخصي- گټې د اسلامي امارت او جهاد له علياء مصالحو څخه قربان کړيدي او ځان ته يې د امتياز ورکولو کوشش ندی کړی .

د حيرانتيا خبره دا ده چې د دغه مخالفينو له جملې څخه د يوه هم مخالفت په منهج کې د تغير يا په لايحه کې د بدلون او يا د عقايدو ، اعمالو او اخلاقو له پلوه د امارت په قيادت او افرادي قوت کې په نيمگړتياؤ د اعتراض له وجهې نده او تر اوسه يوه يې هم د خپل مخالفت د توجيه لپاره کوم شرعي دلايل ندي وړاندې کړي . د مخالفت په اړه

که د دوی ويناوې او بيانې وکتل شي ، ټولې عسرفي ساده خبرې ، ښکتنځل ، تورونه ، تهمتونو او بهتانونه دي او د حسد او کينې بوی ترې پورته کېږي .

دغه ډول مخالفت چې ظاهراً نوم د اصلاح ورکول کېږي په اسلامي امارت کې د نفاق او درځ له پيدا کولو پرته بل ارمغان نلري او دغه ډول مخالفت زياتره يا د حسد او کينې له وجې وي ، يا د هوا او هوس د غوښتنو له وجهې وي او يا يې تر شا پټ استخباراتي لاسونه وي ، او دغه ډول مخالفين پرديو استخدام کړي وي او اوس ترې کار اخلي . د افغانستان اسلامي امارت قيادت بايد هر هغه چاته غوږ کېږدي چې مخالفت يې د الله لپاره وي او د هر هغه چا د غوښتنو په وړاندې کلک ودرېږي د کومو مخالفت چې غرضي وي او هدف يې ترې مادي او سياسي امتيازات وي .

اسلامي امارت بايد په خپلو مشرانو او افرادو کې له الله جل جلاله څخه ويره پيدا کړي او د الله جل جلاله په کتاب يې تمسک ته راوبولي ، د سياسي او مادي امتيازاتو د ورکړې په بدل کې د يو چا له ملاتړ څخه تير شي ، ځکه د هوا او هوس غوښتنې ډيرې زياتې وي او اخر به د دغه خلکو غوښتنې تر داسې بريده ورسېږي چې بيا به يې امارت هم د هوا او هوس غوښتنې نشي ورپوره کولای ، نو بيا چې په پای کې د دوی په ضد دريدنې ته مجبورېږي نو سر له اوسه يې بايد په وړاندې ودرېږي .

الله د موږ ټولو ته د سمې لارې هدايت وکړي .

آمين يا رب العالمين

گران منصور صاحب ته!

زموږ گرانه رهبره!

ته د ثالث عمر د لاس نهال يې!

ته يې زړه ته نيرودې وې ځكه يې پر تا باور وكړ
تاته يې د مسلمانانو د گډ ستر كور اسلامي امارت كنجي په
لاس دركړه.

زموږ گرانه رهبره!

تا د لوى الله جل جلاله په توفيق د اسلامي امارت
سپېڅلي قافله له پېچلو كړليچونو تيره او د بري پر لور سوق
كړه.

اسلامي امارت يو ځل بيا په سياسي او نظامي ډگر
كې وځلېد، كرښې يې غوره، څرگندې او ليكې يې منظمې
شوې لكه بنيان مرصوص.

زموږ گرانه رهبره!

څوك خبر نه ؤ د مرحوم اميرالمؤمنين رحمه الله سيورى
ستا له سره لرې شوى ؤ، خو ته وارخطا نشوې، اوږه د په
يوازې سره دې ستر غم ته وركړې وه، د دغه ستر خبر پټ
ساتل يو بې سارى حكمت ؤ.

د اسلافو پر لار گام

ؤ، لوى جهادي مصالح
يې پر ځان كې رانغښتي
ؤ، تا د دغه ستر حكمت
په بركت د نړۍ د لويو
استخباراتي سازمانونو
څرخ چپه وڅرخاوه، دوى
پر نورو خنډل خو تا نړۍ
پرې وخنډوله، يوه درنه
خپېره د پر تور مخ
وركړه.

زموږ گرانه رهبره!

تا د اسلامي امارت د سپېڅلي كاروان هر لوى او واړه
كارواني ته د زړه مينه وركړې وه، ځكه يې په بيره تاته د
زړه مينه دركړه، په خورا ولولو يې بيعت د سره اعلان كړ،
ستا لمن يې ونيوله او پر تا پسې روان شول.

زموږ گرانه رهبره!

ستا مدبرانه قيادت د لمر په څېر هر چاته څرگند دى، تا
په عالي تدبير او لوى صبر د فتنو هغه لاسونه په بيخ كې
غوځ كړل چې اسلامي امارت ته راغزېدلي ؤ، غوښتل يې د
لكونو شهيدانو، كوندو، يتيانو د فداكارۍ ثمره تالترغه
او د جهاد سپېڅلي آرمانونه لوټ كړي.

زموږ گرانه رهبره!

الله د ژوندى لره، الله د په حق باندي ثابت، الله د سر
لوړى او بريالى لره.

آمين يا رب العالمين

ملغلرې

د لوتو سره احسان د جهنم اور ته پرده گرځي (الحديث)

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي: مَنْ ابْتَلَى مِنَ الْبَنَاتِ بَشِيًّا

فَأَحْسَنَ إِلَيْهِنَّ كُنَّ سِتْرًا لَهُ مِنَ النَّارِ (رواه البخاري)

ژباړه: كه څوك په لوتو مبتلا كړل شي او دى له هغو سره احسان وكړي،

شغوى به يې د جهنم په مخ كې پرده وگرځي

رسول الله (صلى الله عليه وسلم) فرمايلي دي:

• هغه څوك به تاوان نه كوي چې استخاره كوي

• هغه څوك به پېښمانه نشي چې مشوره كوي

• او هغه څوك به محتاجه شي چې په مصرف كې ميانه روي كوي

(رواه الطبراني)

سليم حاجي

له ياره مو نه يې وتلی !!!

شيخ القرآن والحديث مولوي
نور محمد ثاقب صاحب:

ما به چې کله مرحوم حقاني صاحب وليد له عجز او خاکساري ډکو قدمونو او پياده تگ به يې ماته جناب مفتي فريد صاحب رحمه الله راه ياد کړ، دمفتي صاحب مبارک به هم دتگ همداسي هيت اوشکل وو دغه راز حقاني صاحب به چې هرچا وليد او مجلس به يې ورسره وکړ هغه کس ته به دا احساس وشو چې له بل هرچا يې له ماسره زيات محبت او اخلاص دی او په رښتيا چې همداسې وو هم، الله تعالی دې پرې زيات رحمتونه نازل او ټول خدمتونه دې ورته قبول وگرځوي.

بلکې ټول داخلص او امانتدارۍ مشالونه او قيمتي خزاني وي چې همدغو کمالاتو داسلامي امارت ليکو او مسؤليتونو ته فايز او خدمت مصدر گرځولي.

مرحوم مولوي سيد محمد حقاني هم دهمدغو درنو مشرانو له جملې څخه وو چې الله تعالی دخاصو لورينو او کمالاتو له وجې داسلامي امارت په پاک صف کې دسترو خدمتونو او کليدي مسؤليتونو دترسره کولو توفيق ورپه برخه کړی و

غواړم دمقبول حقاني صاحب د جهادي، علمي او فرهنگي ځانگړتياوو په باب داسلامي امارت دځينو درنو مشرانو، مسؤلينو او په خاص ډول دفرهنگي کميسون دغرو او دهغه دنيردي ملگرو، مختصر تاثرات راواخلم او دذکر خير په توگه يې دحرک مجلي مينه والو ته وړاندې کړم:

ممکن دځينو ورونو په زړونو کې داخبره وگرځي چې داسلامي امارت ټول شهيدان او کوچيدلي مشران، چې نن زمونږ په منځ کې نشته او دالله تعالی لورته تللي، هريو يې دهيرولوندي!

هو همداسې ده، داسلامي امارت په ليکو کې چې هر شهيد او مشر راواخيستل شي، په خپل ځای کې دمحاسنو، نيکيو او قهرمانيو لوی لوی نومونه اودنگ منارونه و اوډي، چې دامکان تر حده بايد وخت په وخت دهغوی دغوره کارنامو او اخلاقو يادوني وشي، ځکه داسلامي امارت په ليکو کې چې څومره مشران تير شوي او راغلي او يا اوس لله الحمد موجود دي، د مشري مقام ته لدې امله ندي رسيدلي چې گواکي هغوی دپام وړ سرمايي او شتمنی درلودي، يا دقوم، ژبي او سمت په امتياز د نوم او مقام لايق بلل شوي

محترم مولوي امير خان متقي:

زما او مرحوم مولوي سيد محمد حقاني رحمه الله، ترمنځ اوږده، خوږه او جهادي ملگرتيا وه، له الله تعالى څخه اميد لرم لکه څنگه چې په دې دنيا کې سره وروڼه او مخلصين وو، په اخرت کې هم سره په جنت کې يوځای پيدا کړو، ترکومه حده چې ما هغه پيژندلی وو، له شک پرته چې حقاني صاحب يوبڼه څيرک ديني عالم وو، جهاد او اسلامي امارت سره يې د زړه له تله مينه او خلوص لاره، د اداري کار په زړه پوري وړتيا يې لرله، له ملگرو سره يې وفا او مينه رېښتينې وه، په عملي کارونو کې يې ښه ابتکار درلود او د عام ولس په درد به دردمن او په خوښيو به يې خوشحاله وو، رحلت او وفات يې په مجموع کې اسلامي امارت او په خاصه توگه فرهنگي کميسون او قلموالو ملگرو ته لويه ضايعه ده، الله تعالى پرکتونه دده په کورنيو او ټولو ملگرو ولوروي.

محترم مولوي عبدالدين:

مرحوم مولوي سيد محمد حقاني ذهين عالم و بردياري او تواضع يې خاص خصلتونه و تل به يې توصيه داوه چې زشته رويه او پرځورد بايد له چاسره ونشي، مثالي تقوی اوزهد يې درلود نه

يې دچا خپله غيبت کاوه او نه يې د غيبت مجلس خوښاوه هرلونځ به ئې په جهات ادا کاوه که هرڅونه مشقت به هم وو، هرلاندځه ته به يې نوی اودس کاوو، مايوه ورځ پوښتنه ورنه وکړه چې ته خو به معذورنه يې په ډيره سخته يځني کې هم هرلاندځه ته اودس کوي ده راته وويل که ئې ته په ثواب خبرسي هيڅکله به يې پرېنږدي، دهرچاسره به چې کله مخ سو هغه کس به دافکرکاوو چې دی مرحوم يوازي زما درازملگری دی، اوصاف خوئې تر حساب ډيردي تر ټولوناداره او جالبه ماته داوه چې موږ ۲۱ کاله سره کلکه ملگرتيا درلوده زما نه ياد پرې چې يويل ته مو گيله قدرې هم سره کړي وي.

يويل ډير عجيبه خوی ئې داوه چې ديوکس سره به يې جوړه نه هم نه وه، خو هيڅکله به دغه کس دده په پرځورد اوناسته ولاړه نه پوهيده يعنې دومره غټ زغم ماهيڅکله په چاکې نووليدلي، الله دی درحم او کرم معامله ورسره وکړي

قاري محمد يوسف احمدی داسلامي امارت وياند:

زموږ خوږ، مشفق او مشر ملگری مرحوم مولوي سيد محمد حقاني صاحب چې موږ او تاسو ورته په شريف حاجي صاحب او ياهم سليم حاجي صاحب خطاب کاوو دپوره کمالاتو، کمالاتوکان

او دغوره اخلاقو، علميت، ظرافت، متانت او قناعت، يوه نمونه وه نوموړی دهمدې غربي ټيکيلاک په مهال دروانو ناسمو جرياناتو او پيچليو مسائلو په وړاندې ښه مبارز، امين مشاور، په فرهنگي او سياسي چارو کې پوره ماهر او څيرک ديپلومات وو داسې يو پوره کس وو لکه چې مولانا ی بلخ ديو کامل انسان په اړه فرمايي:

گوشت پاره آدمي از زور جان

مي شگافد کوه را با بحروکان

خدای بخښلی دهر مشر، کشر او همغولي سره ديو مناسب تعامل او چلند يو ژوندی مثال وو

د جهادي فعاليتونو وهر اړخ ته به ډيرزيات متوجه وو هغه که به ددښمن په وړاندې دمجاهدينو عمليات ول او که به له ملکي خلکوسره ددوی راشه درشه وه.

موږ ته به يې دا توصيه ډيره کوله چې په هر وخت، هر ځای او موقعيت کې چې ياست بايد خپل کار ته متوجه اوسئ داسې فکر ونه کړئ چې دا فلان را پور رانه دامکاناتو دنه شتون له امله يا پاتې شو او يا هم لا اقل وځنډيد ځکه موږ تاسو ته ستاسو دکار اسباب

په هر قيمت چي وي پيدا کړو او پدې اړه موږ کوم عذر نه لرو

او دا به يې بار بار راته ويل چي دکار له ملگرو سره چي مو څومره کوبښن کيږي نور هم په صميميت کي پاتې شئ ځکه دا هغه څه دي چي ستاسو پر کارونو مستقيماً بد تاثير پرې باسي او دى به دملگرو تر منځ په دوستانه فضا ډير زيات خوشحاليده ډير له شهرت او خودنمايي نه لرې خداى ته نيژدې يو مخلص انسان وو او دمولانا ددې قول يو ښکاره مصداق وو چي وايي

((شیر آنست آن کسه
خود را بشکند))

له موږ نه وکوچيد خو موږ به يې يادونه او هدايات دژوند تر پايه راسره ژوندي ساتو.

مولوي عبدالحي معلمين :

حقاني صاحب ته الله پاک زيات نيك خصلتونه او ځانگړتياوي ورکړي وي ، هغه چې په کندهار کې داطلاعاتو او کلتور مسؤل وو او مونږ هم هلته خدمت ترسره کاوه ، ددنيوي خواهاشاتو او مرفه ژوند د برابرولو خواته يې چندان ميلان نه درلود ، بلکه په رياست کې دننه يې يوه فقيرانه جونگره ځانته منتخبه کړه ، هلته به اوسيده ،

ديني مطالعه به يې کوله ، څو تنو طالبانو ته به يې درس وايه او هدف يې دا وه چې قدرت او رياست ترينه ددرس او طالبی سوچ بدل نکړي.

حقاني صاحب کې دامزاج موجو د وو چې په مجلس کې به يې دملگرو نظر او رايو ته ډير په درنه سترگه کتل ، په مجلس به يې خپله رايه نه تپله ، کوشش يې دا وه چې هم په مجلس کې له ملگرو څه واوري ، هم ملگري تشويق او وروزل شي او هم يوه فايده په ناسته مرتبه شي ،

حقاني صاحب که څه هم داسراف مخالف وو ، خو په عين حال کې يې کومه سخا او لورينه درلوده ، کله چې حقاني صاحب له کندهار څخه کابل ته تبديل شو او درياست دنده ماته وسپارل شوه ، نو په نورو توصيو سربيره يې دا خبره راته وکړه چې کله مامورين درته راتلل او دڅه مرستي غوښتنه او عريضه درلوده ، نو يومخ به يې نه ځوابوي حتا يوڅه ورته ليکه او ورکوه يې چې مايوسه ولاړنشي.

ذبيح الله مجاهد ، داسلامي امارت ويندوي:

حقاني صاحب دحق ويلو ، حق ديد ، حق اوريدلو ، حق منلو او حق اوسيدلو

يو دنگ منار وو ، کله به يې چې يقين وو چې دا لاره حقه ده ، د هيڅ شي په بدل کې يې هم هغه مسير نه پريښود ، د منازعاتو او مشاجرو په اړه د فيصلې پرمهال به يې حق ته کتل ، دغوصې او خفگان له امله له حق څخه نشو تيريدای ، د عمر تر پايه په حق پاتې شو او له حق سره ملگري دحق په لاره له حق سره وصل شو.

مولوي سيد محمد حقاني صاحب دهیچا ترمنځ شخړه او اختلاف نه غوښت ، له هغو کړو وړو څخه سخت لرې او په فاصله کې اوسيده چې د اختلاف سبب به گرځيدل ، د خپلو وروڼو ترمنځ ، دخپلوانو ترمنځ ، دملگرو ترمنځ ، د خپل جهادي صف ترمنځ او حتی دعامو مسلمانانو ترمنځ تل د خبرو ، تفاهم ، درگذر ، حوصلې او يو دبل د احترام غوښتونکی وو.

حقاني صاحب دالله د وصال لار لنډه کړه ، خو پاتې شونو ملگرو ، وروڼو ، اولادونو او ټولو دوستانو او متعلقينو ته يې داسې عملي درس ورکړ چې که څوک يې په لاره لاړ شي ، خوي او عادات يې خپل کړي ، اخلاق او رويه يې تعقيب کړي نو به لکه دی همداسې محبوب او منلی شخصيت ترې جوړيږي ، مرگ د ټولو پسې دی ، ټول د ده غوندې په يوه بهانه مرو خو بايد

داسې مړه شو چې هيڅوک رانه خفه نه وي. هيڅوک مو زهير کړی نه وي. هيڅوک مو بد ياد نکړي او ټول راپسې د هجر او فراق په اور کې اوبښکې تويې کړي او ساندې ووهي.

مولوي نجيب الله کونړي:

له مرحوم حقاني رحمه الله سره، زما تعلق څه وخت د آمر او مامور په حيث پاتې شوی، په دې معنا چې هغه د چارو ادارې مشر وو او زه ورسره مرستيال وم، په چارو کې يې لوړه حوصله درلوده، دنظم او شفافيت طرفدار وو، دخپرخوځي مزاج يې درلود، څوک به چې ورسره کيناست له مجلس څخه به يې نیک تاجر وو، نور يې شاره غوره اوجامع کلمات الله پاک ورکړي وو، نوضايعه يې داسلامي امارت په کچه ډيره لويه وه او په رښتيا چې مونږ له يوه درانه اومشفق مشر ملگري څخه محروم شولو، متعال رب دې پرې رحمتونه نازل کړي.

زبير مسافر:

د الاماره ويس پانې مسول

مدیر

مولوي سيد محمد حقاني يو علمي او جهادي شخصيت او سياسي څه وه،

مرحوم حقاني صاحب د داسي حميده اخلاقو او صفاتو څښتن وو چې په ډيرو کمو خلکو کې پيدا کيږي

نوموړی ددې تر څنگ چې يو فعال او پور کاره مدير وو د داسي نیک سيرت خاوند وو چې په يو ځل ليدلو به يې د خلکو په زړونو کې ځان ته ځاي پيدا کاوه.

تمه وه چې د مرحوم حقاني صاحب د کاري تجربو او ابتکارونو له امله به د اسلامي امارت لا زياتې دپام وړ لاسته راوړنې درلودلې وای، خو تقدير په موږ و نه لورواوه، موږ د يوه کم ساري او فوق العاده استعداد درلودنکي شخصيت څخه بې برخې شو.

(دمورچل مجاي مسؤل مدير مفتي شاهد حقاني)

ترکومه ځايه چې ما مرحوم مولوي سيد محمد (حقاني) رح پېژانده، هغه د يوه خورا دروند شخصيت درلودونکی، سپين زړی مسلمان، متواضع، علم پال او فرهنگپاله انسان و، د غوره اخلاقو، ښه سليقې او اجتماعيت يو داسې سمبول وو، چې سړی يې خپل چم کې بيلگه نشي ښودلی، داسې برينښيده، لکه دا ژوند چې ورته يو الهي امانت او ډير موقت ښکارېده اونه يې غوښتل چې شاته يې څوک د اسلامي انساني

تشخص په باب داسې پريکړه وکړي، چې دده اروا ترې په قبر کې نا ارامه شي، بس داخلاقو، ديانت، مجاهدي اداره پوهنې، فرهنگپالنې او د اسلام په لاره کې د سرښندنو او نذرانو يوه داسې بيلگه الگو وه، چې بيا موندل ناشوني دي !!

چې چا يو ځل هم ليدلی وي، نوبويه چې کلونه پس به يې هم هير نشي او له تبسم نه ډکه قياغه به يې تل ورته ياده وي. (حقاني صيب) يوه داسې هستي وه چې رحلت يې يوه لويه تشه رامېنځته کړه اومونږ يې د ويراو ساندوپه تفرکښينولو

روح دې ښاد او قبر دې ورته دکائناتولوی څښتن د جنتونوپه عطرونو معطر کړي !

مولوي حفيظ الله اغا:

ترکومه حده چې مرحوم حقاني صاحب مونږ پېژاند او کاري تعلق مو ورسره پاتې شوی وو په نورو نیکو ځويونو او کمالاتو سربيره هغه ته الله پاک ښه تواضع او عاجزي ورکړي وه، تکبر او بخل يې نه درلود، د ملگرو ترمنځ د اتفاق او اتحاد ډير طرفدار وو، سخي مزاجه وو خو په عين حال کې يې له اسراف څخه هم کرکه درلوده، په جهادي امورو کې بوختيا او

خدمت که وړوکی به وو که لوی خوند به یې ورکاوه، کوم ملگري چې داستعداد له مخې به کمزوري وو حوصله به یې ورکوله او تشویقول به یې او ترټولو غوره ځانگړتیا یې دا وه چې په جمعه دلمانزه به زیات پابند وو اوځان به یې جومات ته رساوه.

مولوي عبدالرحيم ثاقب:

مرحوم حقاني صاحب د خپلو هم خیلانو په منځ کې څو بېدي جامع الکملاته شخصیت و.

مجاهد عالم و، ماهر سیاست پوه و او متواضع مسؤل و.

مرحوم حقاني صاحب سره له دې چې ټول وخت یې د یوه ښه اداري کار پوه او تجربه لرونکي دیپلومات په توګه په مسؤلیت کې تیر شوی و خو بیایي هم هیڅ کله خپل ځان پر خپلو ملګرو باندې لوړ نه ګاڼه؛ بلکې کونښن یې کاوه چې د خپلو کاري ملګرو له تجربو او کاري پوهې څخه استفاده وکړي.

مولوي عبدالعنان هممت:

شاوخوا ۲۲ کاله کیږي چې مرحوم حقاني صاحب سره مې پیژندلو او ګډ کار مې ورسره کړی دی.

نو که په لنډو کې درته ووايم ډیر له خدایه وړېدونکي، پرکاره دیپلومات او ډیرو نیکو اخلاقو څښتن و. ملگري او متعلقین یې خوشاله ساتل او په کارونو کې ښه مدیریت یې ځانګړی صفت و چا چې پیژندی هغوی ټول په یوه خوله نیکې خاطرې ځیني لري

مرګ یې داسلامي امارت لپاره لویه تشه ده الله ج دې رحم پر وکړي

ناري حبيب:

د مرحوم مولوي سيد محمد حقاني د وفات په اړه د ده د ملګرو او عامو هغو خلکو چې نوموړی یې پېژاند غبرګون او د محبت اظهار تر معمول حد زیات و، ډیرو خلکو ورباندې افسوس وکړ او حتی هغو خلکو هم ورته خورا ډیره مینه ورکړه چې نوموړی په ژوند کې یوازې یو ځل لیدلی او په یوه مجلس کې یې ورسره شرکت کړی و.

د نوموړي لپاره د مسلمانانو تر منځ دا محبوبیت ډیر ستر افتخار دی، ځکه دالله تعالی په نزد د یو چا د محبوبیت او مېغوضیت تر ټولو ستره علامه داده چې نوموړی د ځمکې د خلکو په زړونو کې څنګه ځای لري، که څوک د الله تعالی دمخلق په زړونو کې محبوب وي نو به

له شکه دالله تعالی په نزد هم محبوب دی ځکه د بخاري او مسلم حدیث دی
ابي هريرة رضی الله عنه وایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل: کله چې الله تعالی له یو چا سره محبت لري نو جبریل راوغواړي او ورته ووايي چې زه له فلان شخص سره محبت لرم ته هم ورسره محبت کوه، نو جبریل ورسره محبت کوي او بیا جبریل اهل السماء ملائکو ته ووايي چې الله تعالی له فلان شخص سره محبت لري تاسو هم ورسره محبت کوئ، بیا ملائکه هم له هغه شخص سره محبت لري تر دې چې وروسته دغه محبت ځمکې ته راننقل شي او الله تعالی همدغه کس په ځمکه کې هم محبوب وگرځوي.

بالمقابل بغض یا بدایسیدل هم کټ مټ همداسې دي، د الله تعالی په نزد چې څوک مبغوض وي، نو د هغه کس په اړه حضرت جبریل ته ووايي چې فلانی زما بدایسي- ته هم ورسره بغض کوه، بیا جبریل هغه شخص بدایسوي تر دې چې جبریل نور ملائکو ته ووايي چې فلان شخص د الله تعالی مبغوض دی بیا یې ملائکه هم بدایسوي تر دې چې د نوموړي شخص په اړه بغض دځمکې مخلوق ته رانقل شي او د ځمکې پر مخ هم هغه مبغوض شي او د هرچا نفرت ترې کیږي.

د دې متفق عليه حديث له مخې په اسلامي ټولنه کې د يو چا لپاره عام محبوبيت د سعادت خورا ستره نښه ده چې د ډير بختور شخص په نصيب کيږي.

د حقاني صاحب يو ستر خوی شرافت او لوړه اخلاقي رويه وه، نوموړی د اداري سلسله مراتب له اړخه زموږ مشر-و، مگرد څو کلنې ملگرتيا په ترڅ کې مې له نوموړي هيڅکله داسې قول، فعل يا چلند حس نه کړ چې ځان د نوموړي په نسبت حقير يا تر امر لاندې حس کړم، نوموړي په اداري ماحول کې له کارکوونکو سره په افقي تعامل باور درلود، تجربو ثابته کړې چې په اداري ماحول کې د عمودي تعامل په نسبت افقي چلند په مراتبو ښه اثر لري، په افقي چلند کې آمر خپلو ترلاس لاندې کسانو ته د مامورينو نه بلکې د ملگرو په نظر گوري، فرمان يې د آمر نه بلکې د التماس په لهجه وي او د ملگرتيا يو ماحول يې جوړ کړی وي، په اصل کې دا چلند د رسول الله صلی الله عليه وسلم طريقه ده، چې خپل تر لاس لاندې کسان يې اصحاب يعني ملگري بلل، له هغوی سره تعامل يې بشپړ طبعي او د لوړو ديني انساني اخلاقو او صميميت څخه مالا مال و.

د مرحوم حقاني صاحب بل صفت چې له امله يې نوموړی په هر چا خوږ لگېده، خوشرويي، هميشنی، موسکا او مينه ناک چلند و، هيڅکله يې غوسه او سخت گيري نه کوله، د ترڅو تجربو د زغم، له پامه غورځولو او هيرولو چل يې زده و.

نوموړي د شرافت او اخلاقو کړنېو ته هميشنی تعهد درلود، هيڅکله په تيتو او کم ارزښته موضوعاتو نه غږېده، هيڅکله مې د ضدبازی، سيالی، انتقام، قومپالنې، منطقه پرستی، تاوېلي ماوېلي او دغسې نور مبتذل او بي ارزښته بحثونه حتی په ډيرو خصوصي مجالسو کې هم ترې وانه وريدل، د گيلې، شکايت او غيبت عادت يې نه درلود او تر ډيره حده يې په اشخاصو بحث نه کاوو بلکې په موضوعاتو به غږېده.

په شخصي لحاظ پاک او حياناک و، له هميشنی او ظرافت سره سره مې نه يادېږي چې د بي باکۍ تر حده دې ټوکې کړې وي، له خلکو سره يې چلندد هغوی د عمر، منصب، استعداد او ټولنيز مقام په اساس نه بلکې د خپل شرافت او مروت په مبنی و، هر مسلمان ته په احترام قائل و، د مجلس په مهال يو ښه اوريدونکی و چې د مخاطب خبره به يې په پوره شوق او داد سره اورېده. الله تعالی دې

په جناب حقاني صاحب رحم وکړي او برکات ته يې په وروڼو او اولادونو کيږدي. آمين يا رب العلمين

مولوي شکیب فرهاد:

ښه صفتونه ښايي ډېر خلک ولري خو په يو چا کې دومره موجود وي، چې د هغه په مړينه او نشتوالي کې په ټولنه کې ستره خلا احساسېږي. د دې واقعيت لپاره موږ بلا ډېري بيلگې موندلای شو.

يو چا ډېر ښه ويلی دي چې:

"مشرتبوب او رهبري يو وخت د ځواک ښوونې معنا درلوده؛ ولې نن د خلکو سره د مرستې او خواخوږۍ معنی لري، او انسان هغه وخت عظمت ته رسېږي چې د نورو د گټو لپاره زيار وپاسي"

حقيقت دی چې دا شی ما په حقاني صاحب کې ليدلی و(...)

عبدالواحد ريان:

محترم حقاني صاحب سره زما لمړي ليدنه هغه مهال وشوه چي نوموړي د کندهار د اطلاعات او کلتور رياست رئيس او زه د دليسي- شاگرد وم، له غزني کندهار ته راغلي وم او رياست ته ورغلم، حقاني صاحب زموږ د پلار (استاد ريان صاحب) کوتي ته راغي (نوموړي به دفتر تر راتگ وروسته په هغه دډېوښتني او احترام لپاره د هغه

کوتی ته نژدی هر سهار راته) او چا زما تعرف ورته وکړ، نوموړي ډیر گرم روغېر راسره وکسړه او دیومشر-ملگری په خیر یې شفقت راسره وکړه، له هغ لمړي لیدني راته ډیر دروند، وفادار، مدبر او قدر شناس شخصیت را معلوم شو،

هغه سره په کله موږ دمشرانو مجلس ته ورغلو هلته به یې موږ تر خپل استعداد او کمال ډیر لوړ معرفي کړو، او ډیره احترامانه برخورد به یې کاوو د چي له دمجلس ټولو خلگو به هم په همدې ډول وضعیت وروسته راسره کاوو.

مرحوم حقاني صاحب زموږ دټولني یو غټه تشه درک کړي وه چي هغه په خانه د نه اعتماد ستونزه وه، نوموړي چي په ډیرو مجلسو کي به د مجلس مشري ورلغاړي وه او په ډیرو غټو مجلسو کي به یې هم کشران ملگري د نظر ورکولو ته هڅول او بیا به یې نظر ته ډیر په دقت غوږ نیو، ترڅو په ځان اعتماد وکړي او داینده لپاره تیار وي.

زما دپلار محترم ریان صاحب خبر چي حقاني صاحب ډیر هوښیار، مدبر، وفادار او قدر شناس شخصیت دي.

لنډه دا چي ډیر سخي او ملگرو په روزنه کي ډیر حریص وو او داوس ډیري مشرانو ملگرو د استعداد په

لوړولو او شخصیت جوړونه کي ډیره ونډه د مرحوم حقاني صاحب وه . الله جل جلا له دي په خپل دیدار خوښحاله او قبر منور وگرځوي

اپوصهیب حقاني هراتي:

حقاني صاحب مرحوم چنان شخصیت اخلاص مندی بود که هر کسی با ایشان برای اولین بار ملاقات می کرد تحت تاثیر اخلاص وجودشان قرار می گرفت و چنان فداکار بود که همیشه دیگران را بر خود ترجیح می داد و زمانی خوشحال می شد که خوشحالی را در همکاران و شاگردان شان حس می کرد.

مرحوم یک انسان بسیار دلسوز و مهربانی بود و همیشه این موضوع را راحت می شد از حرف های شان فهمید چنان دلسوزانه سخن می گفت و چنان با درد و دلسوزی حرف می زد که دلها به وجد آمده و دلنشینی سخنان شیرین شان کاملاً احساس می شد؛

سید محمد حقانی رحمه الله چنان در کارش و تشویق دوستان به فعالیت های جهادی خُبره و چیره دست بود که انسان اصلاً در کنارشان احساس خستگی نمی کرد و چنان خوش خلق و مهربان بود که آدم می خواست ساعت ها

با آن بزرگوار مجلس داشته باشد و از حرف های دلسوزانه شان لذت ببرد.

حقاني صاحب با هر کسی به گونه رفتار می کرد که هرگز احساس بیگانگی و دلتنگی نکرده و به شدت به کارش تشویق باشد؛ و همینطور در حوصله افزایی، نمونه بودند؛ اگر مشکلی بود و یا موضوعی را با دوستان شریک می ساخت بسیار با حوصله به نظرات تک تک شان گوش فرا داده و ارج می گذاشت، بارها اگر مزاحم وقت شان شدی، با حوصله و خوش رویی می پذیرفت و با متانت و آرامش به تمام حرف های دوستان مخلصانه گوش می داد و با علاقه مندی و احترام خاص نظر خویش را راجع به مسائل بیان می کرد.

از دیگر صفات بارز حقانی صاحب مرحوم نرم خوئی و تواضع شان بود؛ ایشان چنان نرم طبیعت، خون گرم و با محبت بود که هر کسی شیفته اخلاق زیبا و نرم خوئی شان شده و از همکلامی با ایشان لذت می برد؛ و در عین حال بسیار با تواضع و فروتن بود، شکسته نفس و آرام، خوش گفتار و متین، با حوصله و بردبار که امید داریم الله متعال جای ایشان را بهشت فردوس بگرداند و ما از ایشان نهایت راضی بودیم الله از ایشان راضی باشد.

اومخې ته کيږدو، هغه به زمونږ له اټکل او فکر زيات دملگرو داخلاص او هلوځلو ټکي وويل چې مونږ به يې سخت متاثره کړو، حقاني صاحب ويل يوه بله نادره به هم درته ووايم چې کله دمانزه وخت راغی منصور صاحب شاوخوا کتل چې څوک مخته شي اوامامت وکړي، ما پرې غږ کړ چې نن به حتا ته زمونږ دلمانځه امامت کوي، بيا به چيرته سره پيداکوو، زما دا تصور وو چې همدغه ښه موقع ده چې دمسلمانانو په امير او خليفه پسي مونږ وکړو گوندي داموهم په اخرت کې دالله په حضور کې دښلو يوه زريعه وگرځي، هماغه وو چې منصور صاحب شفقت وکړ اواماده شو چې لمونږ راکړي (اللهم طيب ثراه و اکرم مشواه واجعل الجنة مستقره و مأواه) امين

هرځل چې زه ورسره مخ شوی يم داخلاقو اوديانت ددغه هسک منار له خولي اوژبي څخه به داسې توصیې او مجرب نکات لورول کيدل چې باور وکړي زما لپاره به هغه ډير قيمتي ثابتيدل اودخدمت دسرعت باعث به گرځيدل، هيڅکله مانه وو ترې اوريدلي چې داکار اوکارنامه ما کړي بلکې هرڅه به يې دملگرو خدمت اوهڅو محصول گڼل.

دحقاني صاحب دې خبرې چې له وفات څخه يې يوه شپه وړاندې راته وکړه تراوسه مې په ذهن کې انگازي لري، هغه وويل: عزيزي صاحب ملگري سخت ډيرراباندي گران وي، چې هيڅ تصور يې نشم کولای اوحد نشم ورته ټاکلی، په کامياب خدمت يې سخت خوشحاليږم، چې په راحت کې وي داسې فکرکوم چې زه په راحت کې يم

حقاني صاحب په همدې مجلس کې داخبره هم راته وکړه چې په دې نيرېدي ورځو کې مو له منصور صاحب ملاقات وشو، دفرهنگي کميسون مشران ملگري هم راسره و، خوراښه اوپه زړه پوري مجلس مو ورسره وکړ، جالبه داوه چې مونږ څومره هڅه کوله ترڅو دفرهنگي کميسون هڅې او خدمتونه ورته بيان

نښل:

دهرچاخبرې ته ټوله توجه او له هرچاسره په ورين تندي مخ کېدل، دادوه صفته که که هروخت يادېږي ورسره به شهيدحقاني هم هغه چاته خامخا يادېږي چې له نوموړي سره يې لیده کاته شوي وي، که څه هم يواځې يوځل يې ليدلی وي. رحمه الله.

عزيزي:

مرحوم مولوي سيدمحمد حقاني صاحب، له دولسيزو زيات ما پيژاند، هغه که دکندهار داطلاعاتو کلتور رياست مرستيال، بيا رئيس، ورپسې، دبهرنيو چارو وزارت مرستيال، له هغه ورسته په اسلام ابادکې داسلام ي امارت لوی سفير، بيا دچاروادارې لوی رئيس او اوس دفرهنگي کميسون مرستيال وو، په دغو ټولو دورو او لوړو دندو کې ما له محبوب اوخواږه حقاني صاحب سره لیده کاته، تعلق اوناستي پاستي شوي، باور وکړی چې هرځل مې لیده ما به دملگرتيا نوی احساس ورنه اخيست اودافکر په مې کاوه چې دحقاني صاحب له ماسره زياته مينه او محبت دی، په داسې حال کې چې هر ملگري په همدغسې تاثر ورنه په زړه لاره او واقعيت هم همداسې وو.

دخترک د اسلام لاء فناء

مفتي محمد امل سعيد

کالزوج والمولى والاميردون التبع كالمرأة والعبدوالجندی انتهى
(مراقى الفلاح ج ص ۲۳۱)

استفتاء: مجاهدین چې په جبر او زور له چاڅه
روپی، یا بل شی غواړي دا جایز دی او کنه؟

افتاء: له خلکو نه په زور او زبردستی د جهاد په نوم روپی،
یا نور شيان غوښتل نه دي روا او نه یی ورته استعمالول روا دي
بلکه دا حرام دي. په رد المحتار علی الدر المختار کې دي: ومن
السحت ما یؤخذ علی کل مباح کملح وکلاء وماء ومعادن
وما یؤخذ غزواً لغزو (وقوله غزواً لغزو) من اهل البلدة
جبرافه وحرام علیه لاعلی الدافع انتهى (الفتاوى الشامیة
ج ۵ ص ۳۰۱)

استفتاء: د موبایل ځینې کمپنۍ خپلو صارفینو ته
۱۵ روپي قرض ورکوي کله چې کارېدلوېږي شي یا ایزي
لوېدلوېږي شي نو کمپنۍ د دغه بیلنس نه ۱۵ روپۍ
اوشپيته پیسې کټ کوي پوښتنه داده چې داشپيته
پیسې زیاتې رقم چې کټ کيږي دا سودی او کنه؟

افتاء: په مسؤله صورت کې چې کمپنۍ کوم زیاتي رقم
شپيته پیسې کټ کوي دا د سود په حکم کې داخل نه دی ځکه
چې د کمپنۍ له طرفه ۱۵ روپۍ بیلنس د غډو په حکم کې نه
دی بلکه یوې مقرري مودې پورې د خبرو کولو سهولت دی په
دې وجه دا تبادل د مال په مال سره نه دی. بلکه زیاتې کټوټې
د دې سهولت دورکولو عوض دی.

استفتاء: که د طالبانو په ښځه کړای شوي ماین
باندې عام مسلمانان شهیدان شي نو دوی ته غسل
ورکول کيږي او کنه؟ او په دغو بم ښځونکو طالبانو دیت
او کفار ه شته او کنه؟

افتاء: دغو شهیدانو ته غسل ورکول واجب او ضروري
دي او په دغو بم ښځونکو طالبانو دیت او فدی نه شته. «فی
الهندية: وان انفلتت دابة مشرک وليس علیها أحد فوطت
مسلمان ورمی مسلم الی المشرکین فأصاب مسلماً وانقرت دابة
مشرک فرمته او هرب المسلمون فلجأهم الکفار الی نار او خندق
او جعل المسلمون الحسک حولهم فمشوا علیها وماتوا یغسلون
خلاف الابی یوسف رحمه الله کذا فی محیط السرخسی» انتهى
(الفتاوى الهندية ج ۱ ص ۱۶۸).

وفی البحر معزی الی المجتبی: واذا التقت سرييتان من
المسلمین وكل واحد ترى انهم مشرکون فاجلوا عن قتلی من
الفريقین قال محمد: لادیه علی أحد ولا کفارة لانهم يدافعون عن
أنفسهم ولم یذکر حکم الغسل ويجب ان یغسلوا لان قاتلهم لم
یظلمهم»

استفتاء: د عسکریت د اقامت صحیح کيږي او که
دده نیت به تابع د امپروبي؟

افتاء: عسکر په خپل نیت کې تابع د نیت د امپروبي، په
مراقی الفلاح کې دي: وتعتبر نیت الاقامت والسفر من الأصل

استفتاء: که یومسلمان دمجوسیانو (اتش پرستو)

خولی په سرکري آياپه دي سره کافرکيري؟

افتاء: که چيري چادمجوسيانوخلکوخولی په سرکريه اويایي له هغوی سره په لباس کې مشابهت وکړنودصحيح قول مطابق داسری کافرکيري او که چيري یی دکوم ضرورت له امله په سرکري وه لکه دگرمی پايځنی څخه دځان ژغورلوپه موخه یی په سرايښي وي نوپرې نه کافرکيري.په عالمگیری کې دي:يکفربوضع قلنسوة المجوس علی رأسه علی الصحيح الاضرورة دفع الحروالبرد(الفتاوی العالمگیریه ص ۲۷۶ج ۲)

په فتاوی قاضيخان کې دي:مسلم وضع علی رأسه قلنسوة المجوس،قال شيخ الامام ابوبکر محمد بن الفضل رحمه الله لا يکفر بذلك قال رضى الله عنه وهذا الجواب انما يصح اذا فعل ذلك ضرورة ولا يعتقده انه يصير به کافرا فان فعل ذلك وظن انه يصير به کافرا او يقصده بالاستخفاف فی الدين فانه يصير کافرا.(الفتاوی الخانيه بهامش الهندية ص ۵۷۸ ج ۲ باب مايكون کفر من المسلم وما لا يكون)

ژباړه:مسلمان په سردمجوسيانوخلولی کيښوده،نوشیخ محمد بن فضل رحمه الله فرمایلی دي،چې مسلمان په سرباندي يوازې داوړعبادت کونکوخلکوخلولی په کيښودلوسره نه کافرکيري،قاضي خان ويلي دي،چې دا قول هغه وخت صحيح ده،چې دغه کار د ضرورت له امله وکړي اوداعقیده یی هم نه وي چې په دي سره سری کافرکيري،اوکه چيري یی دا کار پرته له ضرورته وکړاودغه یی گومان هم وي چې په دي سره سری کافرکيري اويایي په دي کار سره ددين سپکاوی مقصودي نوبيايې له شک نه په دي کار سره کافرکيري.

استفتاء:که یوڅوک ووايي چې عيسايی له يهودي څخه بهتر دی ياداچې يهودي له عيسايی څخه ښه دی نو ددي ويونکي څه حکم دی؟

استفتاء:زمونږ په هیواد کې ځيني ديهودو

مؤسسي مسلمانانوته تورات اوانجيل وړياورکوي آيا دغه کتابونه په کورکې ساتل اولوستل یی جائز دي اوکڼه؟

افتاء:جائز نه دي.له درې وجهونه

۱- داکتابونه منسوخ شوي دي

۲- په دي کتابونو کې عيسويانو او يهوديانو تحريفونه کړي دي .

۳- دوی مسلمانان په دي سره يهوديت اونصرانیت ته تشويق کوي اوله خپل حق دين څخه یی اړوي.ددغو کتابونوپه ځای الله تعالی زموږ دهدايت لپاره قران کريم راليزلی دی،نومسلمانانوته په کار دي چې دقران کريم تلاوت وکړي اوهمدامبارک کتاب پخ خپلوکورونوکې وساتي.په فتاوی شامي کې دي:واختار سيدي عبدالغني مافي الخلاصه واطال فی تقريره ثم قال وقد نهينا عن النظر فی شئ منها سواء نقلها اليها الکفار ومن أسلم منهم انتهى (الفتاوی الشاميه ص ۱۲۰ج ۱).

استفتاء:آيا کفري مؤسسي دمسلمانانولپاره

جوماتونه جوړولی شي اوکڼه؟يعني دوی ته مونږ اجازه دتعمير دجومات ورکړواوکڼه؟

افتاء:کفري مؤسسي دمسلمانانولپاره جوماتونه نه شي

جوړولی دا کار ناجائز دی.الله تعالی فرمایلي دي:ماکان للمشرکين ان يعمروامساجدالله «دامسلمانانوديني حميت اوغيرت ته يوه صدمه ده چې دوی ته غيرمسلم عبادت گاه اوبيت الله ابادوي،اودکفاروپه نجس مال سره تلویت المساجدراخي.علامه شامي ليکلي دي:قال تاج الشريعة اما لو انفق فی ذالک مالاخييئاومالاسبه الخبيث والطيب فيکره لان الله تعالی لايقبل الالطيب فيکره تلویت بيته بما لايقبله(الفتاوی الشاميه ج ۱ ص ۴۸۷)

نوروز او اسلام

نوروز په اصل کې د اور لمانځونکو يا عبادت کوونکو اختردی، فقهاء کرامو د نوروز د لمانځلو په هکله دا نظر لري چې، د تعظيم ميلې يې نيول او د دغې ورځې احترام انسان د کفر تر کچې رسوي او مسلمانانو ته پکار دي چې له دغه عمل څخه ځان وژغوري او په لمانځلو کې يې ګډون ونکړي.

نوروز: د نوروز کلمه دا په اصل کې فارسي کلمه ده او د نوې ورځې په معنی ده، خو د مؤرخينو له انده نوموړې کلمه د نوبهار څخه را اوبښتې ده يعنې په لومړيو کې نوبهار وو، د وخت په تېرېدو سره په نوروز باندې بدل شو.

نوبهار: دغه لفظ په لومړيو کې د هغه اور لمانځلو ځای نوم وو چې د زردشت او ذوالقرنين تر مېنې وروسته (۵۸۳) کاله ترميلاد وړاندې په بلخ کې جوړه شوه او په نوبهار باندې ونومول شوه بيا د مجوسيانو لخوا د هغه ورځې لپاره نوم کېښودل شو چې دوی به د دغه اور لمانځلو عبادت ځای د پيل د ورځې د احترام په موخه لمانځل او د اور عبادت به يې پکې کولو او اختر به يې ورته ويلو، د هغوی د خوښې لپاره دا نېه ورځې ځانګړې شوې وې او دارنگه هغوی به ټول هغه حرام شيان ځان ته حلال بلل چې د زردشت او ذوالقرنين په دين کې پر دوی باندې حرام شوي ول.

دارنگه د نوروز د تاريخ په هکله اسلامي مؤرخين ليکي: نوروز د اور عبادت کونکو او مجوسيانو (۴۸۳) کاله ترميلاد وړاندې پيل کړی او هر کال به په بلخ، آذربايجان، ايران او ځينې نورو سيمو کې به د اور د عبادت کونکو لخوا لمانځل کېدلو. رواه ابوداؤد کذا في المشکات لومړی ټوک، پاڼه (۱۲۲)

نبوي حديث: اسلام کې د نوروز لمانځلو منع راغلې او دارنگه په معاصر يا اوسني وخت کې خلک د کال نوې ورځې په خوښيو لکه ميلې او جشنونو سره لمانځي او دا په اصل کې د زردشتيانو او مجوسيانو له اسلام څخه مخکې پيل کړی وو، خو کله چې د سلام دين په نړۍ کې روڼ وځلېدو او هغه وخت حضرت رسول کریم صلی الله عليه وسلم چې دا دوه ورځې وليدلې، لکه يوه يې د نوروز په نامه وه او بله د مهرنجان په نامه وه، نور رسول الله صلی الله عليه وسلم د دغو ورځو لمانځلو څخه خلک منع کړل.

عن انس قال: قدم رسول الله صلى الله عليه وسلم المدينة ولهم يومان يلعبون فيهما فقال: ما هذان اليومان قالوا كنا نلعب فيهما في الجاهلية فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم قد ابدلكم الله بهما خيرا منهما يوم الاضحى ويوم الفطر. رواه ابوداود

حضرت انس رضي الله عنه فرمايي: رسول الله صلی الله عليه وسلم چې مدينې ته تشریف راوړ د مدينې خلکو په دوو ورځو کې خوشحالي کولې رسول الله صلی الله عليه وسلم ورته وفرمايل: دا کومې ورځې دي؟ دوی ورته وويل: موږ د جاهليت (کفر) په وخت کې په دغو ورځو کې خوشحالي کولې رسول الله صلی الله عليه وسلم ورته وفرمايل: الله جل جلاله دغه ورځې په دوو داسې ورځو سره در بدلې کړي چې تر دغو ورځو غوره دي يوه د لوی اختر ورځ ده او بله د کوچني اختر ورځ ده.

د پورتنی حديث په تشرېح کې اشعة اللمعات شرح د مشکاة ليکي چې دغه ورځې کومې چې د مدينې خلکو لمانځلي يوه د نوروز ورځ وه او بله د مهرجان ورځ وه.

د امير المؤمنين حضرت علي رضي الله عنه دريځ:

امام بيهقي رحمه الله په سنن الکبري کې له حضرت علي رضي الله عنه څخه روايت کړيده چې هغه ته د نوروز په ورځ ډالۍ وړاندې شوه نو هغه منع کړه او داسې يې وويل: خپل کارونه او اسلامي عادات جاري ساتئ هره ورځ نوروز ده. ددې حديث راوي ابو اسامه فرمايي علي رضي الله عنه د نوروز نوم هم بد وگڼلو چې دا نوم نوی ايجاد شويده امام بيهقي رحمه الله وايي چې د کراهت وجه يې دا ده چې دا ورځ شريعت نده ځانګړې کړې او دوی يې له ځانه ځانګړي کوي او لمانځي يې.

همدارنگه ملاعلي قاري رحمه الله ليکي: و سأل المعلم النيروزيه ولم يعطه المسئول عنه، يخشي علي المعلم الكفر، ولو اعطى المسئول عنه، يخشي عليه الكفر.

که معلم له زده کوونکو څخه د نوروزي سوغات وغواړي، او زده کوونکی هغه شی ورته ورنکړي، نو په معلم د کفر ويره ده او زده کوونکی يې خبره ومني او هغه ورته ورکړي نو پر هغه هم د کفر ډار شتون لري.

د احنافو په سترو کتابونو کې، لکه فتاوي بزاويه جلد ۲ پاڼه ۳۳۳، خلاصه الفتاوی جلد ۴ پاڼه ۳۸۴، فتاوی تاتارخانيه جلد ۵ پاڼه ۳۵۴، ټول په دغه خبره تاکيد کوي چې د نوروز لمانځل او ارزښت ورکول او دارنگه چاته سوغات ورکول، دا په اسلام کې ناروا او ناجايز دي، ځکه په اسلام کې د اختر او خوښي ورځې معلومې دي لکه د لوی او کوچني اختر ورځې او مسلمانانو ته پکار ندي چې د مشرکينو په اخترونو کې ګډون وکړي يا د هغوی اخترونه ولمانځي.

د اسلامي بصیرت او خلوص د دنگ منار درحلت

اوفراق په ویر کې !!!

مرحوم مولوي سيد محمد حقاني، هغه پرافتخاره اوباقاره هستی وه چې خپل عمر ټولې لحظې او شپې ورځې يې د اسلام دمقدس دين د لور او وې اود محمدی شریعت د نفاذ په غم او هڅه کې صرف او تیر کړل.

شاوخوا یو ویشټ کاله دمخه کله چې په افغانستان کې د فساد او بربریت په ضد د طالبانو اسلامي حرکت پیل شو له هماغه ورځې بیا د مرګ تر سلګیو پورې دعزت او معنویت دغه نومیالی سالار یو ساعت اویوه لحظه هم پرته لدې چې د اسلام او هیواد په سرشاره خدمت بوخت ووسي بل شغل او بنیادي بوختیا یې نلرله.

مستعد اوسرلوری حقاني صاحب، د اسلامي امارت په لیکو کې له فرهنګي مورچله نیولي، بیا تر لوړو سیاسي او ټولنیزو خدمتونو او دندو پورې، چې کومه یوه به هم ورلغاړې شوه، دهغه دمخلصانه اومدبرانه قیادي هلوځلو ورسته به هغه اساس او اداره په ډیر لږ وخت دنظم، شفافیت او ترقي یوه نه هیریدونکې نمونه اومثال وگرځیده.

منلي حقاني صاحب، دخپلو حسنیواخلاقو او خاصو کمالاتو په مټ ذهنتونه جوړول، دملګرو ترمنځ به یې درینستیني اخوت فضا حاکموله، دنفرت، کرکي او تعصب دجوړو بیخکني به یې کوله اودهرمسلمان په غم به غمجن او په خوشحالی به یې خوشاله وو.

دپاک ضمیره حقاني صاحب، تقوا صرف دهغه په وینا کې نه وه خلاصه، بلکې څه به یې چې ویل هغه ته به یې دعمل جامه هم ور اغوستله، دییت المال په حسابونو او شتمنیو کې به نهایی حساس او محتاط وو، زیات کوشش یې داکاوه چې دجهاد مال په شخصي حاجتونو کې ونه لګیږي.

په نورو اوبې شمیره ځانګړتیاوو سر پیره، مجاهد حقاني صاحب دجامع او خواخوږي فکر څښتن وو، تل به یې مجاهدینو اوملګرو ته ددې خبرې توصیه اوتلقین کاوه چې له ولس سره نیک اوزم چلند وشي، همیشه به یې په مجالسو اومشورو کې هغه طرحه اوپریکړه تائیدوله اوترجیح به یې ورکوله چې ګټه او نفع به یې مخامخ عام ولس ته رسیدله.

خو الله تعالی ته نوره همدا منظوره اومقدره یې وه چې زمونږ له منځ نه به دا نازولې اومتبرکه هستی اخلي او خپل لور ته به یې بولي...

یاالله مونږ خو دحقاني صاحب په رحلت او وفات سخت ودریدلو، په فراق یې زمونږ زړونه قلم شول، هغه یو دریش صفته قاید، بې ریا مجاهد، د اخلاقو معلم، دخواخوږی اومیني مرجع اودځوریدلو پر ګڼو لوی غمخوار وو، ته یې ټول خدمتونه، جهادونه اوسعبي په خپل دربار کې قبولي اومنظوري کړي، کورنۍ، دوستانو اومجاهدینو ته دجمیل صبر اواجر ترڅنګ ته پرې دنعم البدل انعام ولوروه. امین ثم امین

په تلوټلوکې، دنبايسته حقاني صاحب، حسيني خوانی او پاکو ولولو ته دغه پښتو لنډۍ دالی کوم اودخاصي مینې احساس پرې اوبووم چې: مرګیه صبر راته وکړه.....مادیاری بندونه اوس تړلې دینه!

SRAK

د أمير المؤمنين ملا اختر محمد منصور (حفظه الله) له ويناوو څخه:

عام مسلمانان او بې دفاع ولس زموږ په لاس کې امانت دي، دوی الله تعالی موږ ته راسپارلي او موږ يې ورباندې حاکمان گرځولي يو، دا زموږ لپاره لوی د ازموينېت ځای دی چې موږ له دوی سره څرنگه چلند کوو؟

که خدای مکره له دوی سره د کبر، غرور، بداخلاقي او له شدت څخه ډک چلند وکړو، ضرور به د الله تعالی د قهر مورد گرځو، ځکه الله تعالی په خپلو بندگانو هيڅ نوع ظلم د هېچا لخوا نه قبلوي، نوځکه بايد متوجه واوسو او د نبوي فرمان په مقتضى چې فرمايي: بشروا و لاتنفروا، يسروا و لاتعسروا، خلکو ته د خوښۍ خبرې وکړئ او نفرت مه کوئ، آساني وکړئ او سختي مه کوئ. بايد له خپل مسلمان اولس سره د حسنه اخلاقو، عاطفې او نرمۍ څخه ډک چلند وکړو، ترڅو هم الله تعالی رانه راضي سي او هم د خپل اولس ملاتړ راسره وساتلی سو....

[پاتې برخه د مجلې په ۳ مخ کې وگورئ]